

Plinski terminal po navdihu Bruslja

DUŠAN UDOVIČ

Nic neobičajnega ni v tem, da je pristojno ministrstvo v Rimu z izdajo ugodne oklevarstvene ocene zopet pogrelo vprašanje namestitve plinskega terminala v Žavljah. Centralna oblast je, neglede na to, ali je vlado vodila desna ali leva sredina, od vsega začetka pritiskala na lokalne dejavnike, naj sprejmejo uplinjevalnik kot del nacionalne strategije zagotavljanja raznolikih energetskih virov. To dela tudi zdaj, misleč, da se v fronti proti uplinjevalniku morda le odpre kaka vrzel. Ni namreč dvoma, da je Italija kar zadeva energetiko vse večjih škrpic, danes postavljena med dve izrazito krizni žarišči kot sta Libija in Ukrajina, plina pa lahko z obeh smeri zmanjka. Glavna spodbuda pa tokrat prihaja iz Bruslja, kjer je Evropska unija pravkar sprejela strateško energetsko politiko, ki vodi v čim manjšo odvisnost od ruskega plina.

Klub vsemu temu si je težko predstavljati, da lahko pritisik vladnih na krajevne dejavnike obrodi kakšen uspeh. Vlada mora vendarle vzeti v vednost dejstvo, da se je proti plinskemu terminalu, naj si bo ljerkoli v tržaškem zalivu, z izčrnimi argumenti izrekla stroka, ob njej pa tudi krajevna politika, ki je glede tega vprašanja že deset let povsem kompaktna. Danes ni župana ali guvernerja, ki bi šel tvegat svoj položaj na volitve s tem, da bi se izrekel za plinski terminal. Tu pa je že čezmejnost kot element odločilnega pomena, ki je bil še enkrat jasno potrjen na včerajnjem srečanju upraviteljev v Kopru.

Vlada poskuša in bo morda še poskušala, a bo morala prej ali slej razumeti, da iz te moke ne bo kruha.

TRST - V kavarni San Marco

Dnevnik o lastovičjem gnezdu kot metafora

št. 69 (21.306) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včasi Zákriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 25. MARCA 2015

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

Available on the
App Store

5.0.3.25

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 971234 567007

PARIZ - Nemško letalo se je iz doslej neznanih razlogov zrušilo v francoskih Alpah

V strmoglavljenju airbusa 150 mrtvih

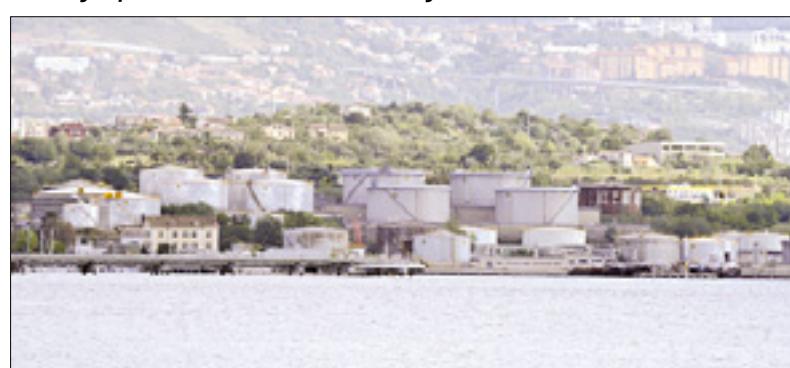

UPLINJEVALNIK - Pobuda kopranske občine

Čezmejni ne terminalu

Tržaški odbornik Laureni: Slovenija preveč mehka do italijanske vlade

KOPER - Predstavniki občin iz Slovenije in Italije so na včerajšnji javni tribuni podpisali pismo, s katerim potrjujejo svoje nasprotovanje umestitvi plinskega terminala v Žavljah ter opozarjajo, da bi se moralta Italija o morebitni umestitvi terminala uskladiti s Slovenijo. Tržaški okoljski odbornik Umberto Laureni nedavno pismo slovenske vlade Rimu osebno ocenil kot zelo mehko ter pojASNIL, da bi morali uveljaviti načelo, po katerem znotraj EU države o tovrstnih projektih odločajo skupaj.

PARIZ - V Alpah na jugovzhodu Francije je včeraj strmoglavil airbus A320 nemškega nizkocenovnega letalskega prevoznika Germanwings s 150 ljudmi na krovu. Umrl naj bi vsi, med žrtvami pa je po prvih podatkih 67 nemških državljanov. Letalo je padalo osem minut, o vzrokih nesreče pa zaenkrat ni znanega še nič. Eno črno skrinjico so že našli. Po dosedanjih podatkih je letalo, ki je letelo iz Barcelone v Düsseldorf, ob 10.45 doseglo svojo običajno višino letenja, ki pa jo je po minutni spet zapustilo. Nato je začelo padati, kar je trajalo osem minut. Stik z letalom so francoski kontrolorji izgubili ob 10.53 na višini približno 1800 metrov nadmorske višine. Katastrofa se je zgodila na goratem območju s strimi pobočji, ki ni dosegljivo z avtomobili in dosega višino do 2000 metrov nadmorske višine.

Na 11. strani

Delavci Alukomna
še niso dobili nič

Na 2. strani

Šolske počitnice:
koliko in kdaj?

Na 4. strani

»Novo« razgledišče na
Gospudovi griži v Križu

Na 5. strani

Arhar o bančništvu
in gospodarski krizi

Na 6. strani

Pevska večera
v Štandrežu in Gorici

Na 13. strani

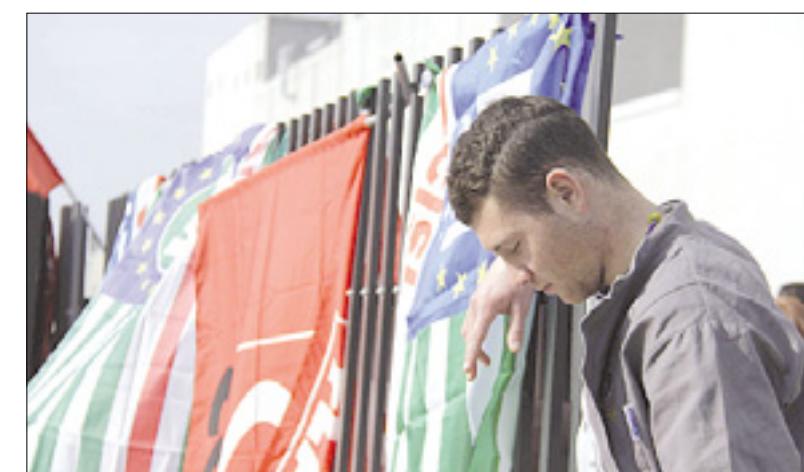
TRŽIČ - Podjetje De Franceschi napovedalo odpust 50 zaposlenih

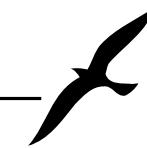
Delavci zasedli mlin

Zastražili so vhod, zahtevajo sprejemljivejšo rešitev - Jutri srečanje s tržiško županjo Silvio Altran

TRŽIČ - Družba De Franceschi v Tržiču je v pondeljek napovedala odpustitev 50 zaposlenih. Predlogu ostro nasprotujejo sindikati, ki so ga označili za »nesprejemljiv«, odločno proti pa so seveda tudi delavci in uslužbenci, ki so po včerajšnji skupščini zasedli mlin v Ulici Bagni. »Vodstvo družbe nam je v pondeljek sporočilo, da namerava odpustiti kar 50 od skupnih 57 zaposlenih, ki bi jih žebole takoj vključiti v program mobilnosti, ne da bi prej seglo po ostalih oblikah socialnih blažilcev. Obdržali bi le sedem delavcev, ki skrbijo za privez,« pravi predstavnik sindikata Flai-Cgil Luciano Sartori. Usoda mlina in delovnih mest skrbti tudi občinsko upravo, zato se bo županjo Altrana jutri srestala z zaposlenimi.

Na 12. strani

KOMEN - Leto in pol po stečaju delavci še vedno niso bili izplačani

Na računu podjetja le dobrih 100 tisoč evrov

KOMEN - Konec septembra 2013 je družba Alukomen šla v stečaj. 44 delavcev, ki od maja do septembra niso prejeli plača, so se po enomesecni stavki odločili narediti konec. »Družba je že tri leta v krizi. Na začetku leta smo pristali na 20-odstotno znižanje plač in izplačilo v dveh obrokih, zadnjo plačo pa smo prejeli aprila,« je takrat povedal vodja sindikata Alojzko Barukčič. »V tem podjetju ne vidimo več prihodnosti. Ni denarja ne za plače ne za material.« V stečajno maso so delavci prijavili več kot 760.000 evrov terjatev. »Znesek je visok,« pravi stečajna upraviteljica Marina Marinc Pilej. »Čeprav družba ni zaposlovala veliko ljudi, so bili mnogi v njej veliko let, zato so odpravnine visoke.« Večina zneskov tako sega od 10 do 25.000 evrov, najvišji znesek je skromnih 1.900, najvišji pa čez 39.000 evrov. Leto in pol po začetku stečaja pa, z izjemo državne pomoči iz jamstvenega sklada (sklad je namenjen delavcem, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti njihovega delodajalca), nekdanji delavci niso dobili še nič. Četrte dražbe, na kateri so prejšnji teden predajali računalnike, tiskalnike in drugo pisanško opremo, pa stroje, orodja in nedokončane vitrine (v Alukomnu so bili specializirani za izdelavo muzejskih vitrin; zadnje naročilo so izdelali za sanktpeterburški Ermitaž) se ni udeležil nihče. »Zato v maju predvidevam ponovitev dražbe. Izklivne cene pa bodo za polovico nižje,« napoveduje Marinc Pilej.

Zaradi neuspešne zadnje dražbe tako na računu družbe Alukomen v stečaju ostaja dobrih 107.000 evrov. Bi lahko kljub temu delavci dobili nekaj denarja? »Razen nepremičnin, opreme in terjatev, Alukomen nima drugega premoženja. V Italiji smo izterjali vse, zelo težko pa bomo na Hrvaskem dobili 500.000 evrov od Alukomna Rijeka,« pravi Marinc Pilej. »Ker drugega vira nimam, moram imeti rezervo za pravdanje in druge stroške, ki nastanejo v stečaju. Če bi sedaj dala delavcem recimo 50.000 evrov, bi to pomenilo komaj 8% vsega, pa še polovica bi šla v jamstveni sklad. Če bo majska dražba uspešna, bom naredila prednostni seznam terjatev in ocenila, ali bi lahko določen znesek izplačala delavcem.«

V prihodnjih dneh naj bi tudi predlagala sodišču prodajo proizvodnih hal in zemljišča, danes makadamsko parkirišče, na katerem namerava občina Komen urediti krožišče. »Občina je zainteresirana za odkup zemljišča, saj bomo tam uredili tudi vhod v bodočo obrtno cono. Tržne ce-

Komenski župan Marko Bandelli ARHIV

Prazna proizvodna hala Alukomna ARHIV

ne poznamo, vendar upam, da se bo mogoče z upraviteljico dogovoriti za korakno ceno.« Po besedah Marinc Pilejeve dražbe pred poletjem ne bo. Tržna cena za hale je 2,810 oziroma 2,205 milijona evrov, zato nas zanima, ali bodo na občini uspeli zbrati toliko denarja. »Mi želimo našim obrtnikom, ki jih je kar nekaj,

zagotoviti ustrezne pogoje za razvoj dejavnosti, vendar je vse odvisno od cene, ki jo postavi stečajni upravitelj. Če bo previšoka, bomo gradili svojo obrtno cono,« pravi Bandelli. »Se bomo pa vsekakor pogovorili z zainteresiranimi obrtniki, ali bi na dražbi lahko nastopili skupaj in z občino opravili nakup.« »Da bi prodajali po

kosih, ne pride v upoštev,« dodala Marinc Pilejova. »O tem smo se na občini že pogovarjali, ampak je več težav. Prva je dovoz do posameznih hal, ker razen skozi obstoječi vhod drugod v cono ne bi bilo mogoče vstopat, velika ovira pa je tudi skupno premoženje s sosednjo firmo (Alukomen Holding, ki je bila matična firma družbe Alukomen), saj so lastništva parcel polovična.«

Nič kaj obetavne napovedi, da se bo stečaj družbe Alukomen lahko zaključil septembra 2016, kot je v časovnici predvidela stečajna upraviteljica. Po seznamu preizkušenih terjatev je vseh zahtevkov za 3,212 milijona evrov. Najvišji znesek družba dolguje ministrstvu za finance (958.479 evrov), ki je družbi konec leta 2011 dalo poročilo za najem bančnega kredita, na drugem mestu je Nova ljubljanska banka z zahtevo po vrnitvi 784.414 evrov, za neplačane davke na dohodek in dodano vrednost pa Alukomen državi dolguje še 186.220 evrov.

Kar pa zadeva nekdanje delavce, je na koprski enoti Zavoda za zaposlovanje prijavljenih še 13 ljudi, ki intenzivno iščejo delo. »V obdobju od stečaja se je zaposlilo 13 ljudi, štirje so se upokojile in eden je pridobil status kmeta. Tri osebe so bile odjavljene zaradi neaktivnosti pri iskanju zaposlitve.« Delavci, ki so se zaposlili, pa so večinoma delo našli v Sloveniji.

Irena Cunja (TV Koper)

ZGODOVINA - Polemika

Primer Mori: stranka SEL kritična do Graziana Delria

RIM - Vladni podtajnik Graziano Del Rio glede državnega priznanja fašisti Paridu Moriju ni izpolnil sprejete obvezne ter dane besede. Tako meni stranka Svoboda - ekologija - levica (kratica SEL), ki očita Delriju, da še ni sklical seje, na kateri bi prijstojna komisija proučila priznanje za Moriju, ki z dnevom spominjanja na fajbo in eksodus Italijanov iz Istre nima nobene zveze. Sodeč po pisanku nekaterih občil naj bi podtajnik sklical komisijo za ponedeljek, 23.3., o sklicu pa ni bilo ne duha ne sluga, menijo pri SEL. »Manj "čivkov" po Twitterju in več konkretnih dejanj,« očitajo Delriju, ki pripada Demokratski stranki.

V stranki nadalje znova ugotavljajo, da je komisija kršila pravilnik o podeljevanju spominskih kolajn, do katerih nimajo pravice tisti, ki se niso borili na strani Italije. »Mori se je boril v sklopu zloglasnega bataljona Benito Mussolini, ki nikakor ni bil na strani Italije, ampak nacifašizma,« pravijo v SEL, ki opozarjajo, da je fašist iz okolice Parme padel leta 1944, torej po kapitulaciji Italije septembra leta 1943.

SEL pravi, da bi bilo treba spremeniti zakon o dnevu spominjanja na fajbo in množični odhod Italijanov iz Istre in Dalmacije ter posledično razpustiti komisijo, ki podeljuje spominska priznanja in ki deluje v okviru predsedstva vlade. Do takrat pa bi moralna komisija preklicati priznanje Moriju in vsem fašistom, ki si tega gotovo ne zaslužijo.

Antifašistični odbor iz Parme in okoliških krajev medtem zbira podpise pod ljudsko peticijo, s katero zahteva razveljavitev spominske kolajne za Morija. Peticijo (doslej jo je podpisalo skoraj 500 ljudi) bodo poslali ministrskemu predsedniku Matteu Renziju in predstavnikoma senata ter poslanske zbornice, Pietru Grassu in Lauri Boldrini.

Paride Mori

ANKETA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Spletne podpore priznanju istospolnih zvez v Sloveniji

Slovenski parlament je pred kratkim ustanovil istospolne zveze ter jim priznal pravice, ki jih uživata osebi različnega spola. Zakon so podprtli poslanci vladajoče levosredinske koalicije in predstavniki stranke ZaAB in Združene levice, proti pa so glasovali predstavniki desnosredinske opozicije. Gibanje Za otroke gre, ki zakonu odločno nasprotuje, je začelo zbirati podpise za ukinitveni referendum, o katerem bo zadnjo besedo najbrž imelo ustavno sodišče.

Slovenija je dvanajsta država, ki je v Evropski uniji ustanovila istospolne zveze. Med njimi ni Italije, ki ne priznava niti v tujini registriranih istospolnih zvez. Nekateri župani večjih mest so sicer registrirali te zveze, prefekti pa so na ukaz notranjega ministrstva županske odloke razveljavili. To početje prefektov je upravno sodišče v Laciu označilo za nezakonito z utemeljitvijo, da lahko županske odloke razveljavljati le sodnik in torej nikakor ne zastopnik državne administracije. Zadeva je torej še odprtta.

Večina (skoraj 70 odstotkov) sodelujočih v naši spletni anketi soglaša z odločitvijo slovenskega parlamenta, da osebam istega spola dovoli zakonsko zvezo. Sko-

Pet strank še usklajuje poti do izglasovanja nedopustnosti referendumu

LJUBLJANA - Predstavniki ZL, DeSUS, SD in ZaAB, ki predlagajo, da DZ izglasuje nedopustnost referendumu o noveli zakona o zakonski zvezi, so včeraj s SMC, ki ni prispeval podpisov k predlogu sklepa o nedopustnosti referendumu, novoletu zakona o zakonski skupnosti pa je podprt, usklajevali nekatera procesna vprašanja, zaradi katerih bi lahko predlog sklepa dopolnil.

Po neuradnih informacijah naj bi bilo odprtto vprašanje, kako zaustaviti zbiranje podpisov za razpis referendumu, ki se je začelo v ponedeljek, česar že vložen predlog ne vsebuje. Argumentacija bi bila pomembna predvsem, če se primer znajde pred ustavnim sodiščem.

Skupina 23 poslancev je namreč v ponedeljek v proceduro vložila predlog sklepa, s katerim bi DZ ugotovil, da se pobuda za razpis referendumu nanaša na zakon, glede katerega skladno z ustavnimi določbami referendum ni doposten. Omenjeno novoletu, ki pravice istospolnih parov izenačuje s pravicami raznospolnih, je DZ v začetku marca sprejel z 51 glasovi za in 28 glasovi proti. Koalicija Za otroke gre pa je na to vložila pobudo za začetek zbiranja podpisov za razpis referendumu o novi.

Na sežanskem tovornem postajališču ukradli več televizorjev

SEŽANA - Neznani stolnici so na sežanskem tovornem postajališču prerezali cerade na 14 tovornih avtomobilov, iz enega pa ukradli več televizorjev ter zbežali pred prihodom policistov. Do dogodka je prišlo preteklo noč okoli 3.30, ko so bili slovenski policisti obveščeni, da so neznanci prerezali cerade na več tovornih avtomobilov. Iz enega so ukradli najmanj štiri televizorjeve večjega formata znamke Samsung s plazmo. Ukradeno so natovorili v manjši tovorni avtomobil, ki pa je pred prihodom policistov že odpeljal v neznani smeri. Iz ostalih tovornih avtomobilov ni bilo nič ukradeno, kar po mnenju slovenske police kaže na to, da so neznani tativi iskali točno določen plen.

Na prizorišču je policija sicer prijela dva italijanska državljan, stara 29 in 47 let, glede katerih pa so morali še preveriti razloge za njuno prisotnost v bližini kraja dogodka.

Zveza slovenskih kulturnih društev sklicuje

49. redni občni zbor

v petek, 10. aprila 2015, ob 9. uri na sedežu ZSKD, ul. San Francesco 20 v Trstu v prvem sklicu, in

v soboto, 11. aprila 2015, ob 10. uri v Kulturnem domu Jožefa Češčeta - SKRD Sovodnje, Prvomajska ul. 73, Sovodnje (GO) v drugem sklicu

z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev občnega zboru ter namestitev delovnega predsedstva
2. predsedniško poročilo
3. informacija o novi članici
4. blagajniško poročilo, predstavitev obračuna 2014 in predračuna 2015
5. poročilo nadzornega odbora
6. razprava in odobritev bilanc
7. razno.

Da 68% (372)

Ne 29% (167)

Ne vem 3% (19)

www.primorski.eu

UPLINJEVALNIK - Odmevna pobuda mestne občine Koper

Čezmejni ne terminalu

Tržaški odbornik Laureni: Nasprotovanje slovenske vlade je premehko

KOPER - Mestna občina Koper (MOK) je včeraj v sodelovanju z občinami Izola, Piran, Ankaran, Trst, Milje, Dolina in ob prisotnosti obalnih poslancev slovenskega Državnega zbora ter predsednice Pokrajine Trst organizirala javno tribuno proti ponovni nameri izgradnje plinskega terminala v Žavljah. Na dogodku so spregovorili podžupan MOK Peter Bolčič, župan Občine Trst Roberto Cosolini, sekretarka na slovenskem Ministrstvu za okolje in prostor Katarina Celič ter odbornik za okolje na tržaški Občini Umbereto Laureni.

»Devet let bo minilo, kar smo v MOK prav v tej dvorani dvignili svoj glas proti gradnji terminala. S tem smo bili prepričani, da je bila namera o gradnji že odvržena na smetišče zgodovine. Prepričan pa sem, da bomo tudi danes skupno dvignili svoj glas proti. Plinski terminal ni in ne bo volja ljudstva,« je v uvdrem nagovoru poudaril Bolčič.

V nadaljevanju je tržaški župan Cosolini poudaril, da je skupna izjava, ki nasprotuje gradnji terminala trdna in podprta s strani tako strokovnjakov, kot tudi raznih študij. »Zato tudi Občina Trst izreka svoje jasno in nedvoumno stališče proti gradnji terminala,« je bil odločen Cosolini, pri tem pa še poudaril, da je pomen tokratnega srečanja dvojen. »Kot prvo vpliv na okolje ne pozna meja, odlično medobčinsko sodelovanje pa je dobra podlaga različnih sodelovanj tudi v bodoče,« je ob koncu še dejal tržaški župan.

Slovenski poslanec Marko Ferluga še dodatno poudaril, da je skupna ideja nasprotovanja gradnji prestopila politične in druge meje ter kaže na enotnost mnenja udeležencev. Katarina Celič z Ministrstva za okolje in prostor je predstavila nekatere ključne razloge proti gradnji terminala, med katerimi je posebej izpostavila zastarelost tehnologije. Zbranim je ob koncu prebrala pismo, ki so ga iz pristojnega ministrstva poslali svojim kolegom v Rim.

Ob koncu uradnega dela srečanja je odbornik za okolje Občine Trst Umberto Laureni predstavil zgodovino nasprotovanja gradnji terminala, ki je bila v Trstu spisana že daljnega leta 2005. Pismo slovenske vlade Rimu je Laureni osebno ocenil kot zelo mehko ter pojasnil, da bi morali uveljaviti načelo, po katerem znotraj EU države o tovrstnih projektih odločajo skupaj.

V nadaljevanju je sledil odprt del tribune, na kateri so svoj glas proti izrazili: predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Poropat, miljska podžupanja Laura Marzi, izolski župan Igor Kolenc, župan Občine Ankaran Gregor Strmčnik, svetovalec župana Občine Piran Denis Goja, predstavniki posameznih sindikatov ter nevladnih okoljskih organizacij. Občino Trst je zastopal še odbornik Roberto Treu, Dolino pa župan Sandy Klun.

Prav predstavnica okoljevarstvene organizacije Alpe Adria Green je posebej opozorila na ponarejeno dokumentacijo, ki smo ji bili s strani investitorja že priča v preteklosti. Udeleženci so ob koncu srečanja izhajajoč in navezujoč se v prvi vrsti na stališče Evropske komisije, na osnovi katere bi se Italija o morebitni umestitvi plinskega terminala v Severnem Jadranu morala uskladiti s Slovenijo, podpisali skupno izjavo v

kateri izražajo nasprotovanje tovrstni gradnji.

V njej so posebej opozorili na omejitve pomorskega prometa, ki bi sledila gradnji. Prisotnost ladij s plinski rezervoarji naj bi omejevala razvoj pomorskega prometa v Tržaškem in Koprskem zalivu, s tem pa bi bil posledično ogrožen tudi proces integracije in razvoja pristanišč v Severnem Jadranu.

V izjavi so izpostavili še nevarnost onesnaženja ter negativen vpliv na razvoj turističnih dejavnosti, posebej pa ob nameravani umestitvi terminala v zgoščeno poseljeno območje opozarjajo na potencialno možnost ekološke katastrofe. Podpisniki pozivajo vlado v Rimu, naj ne potrdi projekta žaveljskega terminala, slovensko vlado pa, naj vztraja pri svojem stališču glede gradnje terminala.

Robi Šabec

Govorniki na včerajšnjem koprskem posvetu o uplinjevalniku pri Žavljah

FOTO ROŠA

VERONA - Pobuda v sklopu sejma Vinitaly

Laskavo o kraški vitovski

FJK je zastopal podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec - Na srečanju tudi kraški vinar Sandi Škerk

VERONA - V Veroni je bilo plernarno zasedanje predsednikov deželnih svetov Italije, ki so se sestali na pobudo predsednika deželnega sveta Veneta Clodovalda Ruffata, v okviru mednarodnega sejma Vinitaly. Glavna tema srečanja so bile avtohtone vinske sorte oz. pomen njihovega primernega ovrednotenja. Povečano zanimanja za avtohtone vinske sorte je zelo zanimiv pojav, ki veliko prispeva tudi k ohranjanju ogrožene biotske raznovrstnosti.

V tem smislu je bilo v zadnjih letih opravljeno veliko delo predvsem na znanstveni ravni, kar je nedvomno izboljšalo kvaliteto proizvajanja sadik in certifikacije pridelka. Tem napredkom pa je treba dodati tudi primeren gospodarski, tržni in zakonski okvir. To so glavne vsebine spomenice, ki so jo predsedniki deželnih svetov podpisali ob tej priložnosti in naposled izrecili državnemu podsekretarju za kmetijstvo Giuseppeju Castiglioneju. Pravna zaščita – so še poudarili podpisniki – je bistvenega pomena za ohranitev starih trtnih različic in edini instrument proti t.i. italian souding, to je nedovoljenemu posnemanju in nedopustnemu zlorabljanju blagovnih oznak.

Deželo Furlanijo Julijsko krajino je zastopal podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, ki je z ostalimi kolegi soglašal, da predstavlja letošnji Expo 2015 pomembno priložnost, da vinu in vinorodnim okolišem posvetimo poseben poudarek. Gabrovec je na srečanju podal primer preporoda vitovske, avtohtone sorte tržaškega in goriškega Krasa, ki dosega odlične rezultate in žanje vse več zanimanja tako med proizvajalci kot med kupci.

Predstavitev se je udeležil tudi priznani kraški vinar Sandi Škerk iz Praprota, ki je s svojim pričevanjem oplemenil delo omizja. Ob koncu srečanja je pod strokovnim vodstvom časnika Paola Massobria sledila vodenega degustacija izbranih primerkov vin iz avtohtonih sort, med katere je bila na Gabrovčev predlog vključena tudi kraška vitovska, ki je bila tako s strani Massobria kot tudi ostalih udeležencev deležna nadvse laskavih ocen.

Od leve: Igor Gabrovec, Paolo Massobrio in Sandi Škerk na Vinitaly

www.pannon-pleasure.eu

Naložba v vaše prihodnost
Operacijsko delno finančna Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBICA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

ŠOLSTVO - Po izjavah ministra Polettija o predolgih šolskih počitnicah

Problem ni v dolžini, ampak v pravilni razporeditvi

Mnenja nekaterih šolnikov oz. staršev - V Italiji premalo prostih dni med šolskim letom in predolg poletni premor

Izjava italijanskega ministra za delo Giuliana Polettija, ki se je izrazil proti predolgim šolskim počitnicam (na arhivskem posnetku zaključek pouka na zavodu Stefan izpred nekaj let) oz. za to, da bi zlasti višešolce med poletnimi počitnicami zaposili s kakim delom, ni šla mimo neopazno med slovenskimi šolniki v Italiji, kjer pa ugotovljajo, da težava ni toliko v predolgih počitnicah kolikor v pomanjkanju pravilne razporeditve le-teh.

Tako npr. menita Silvia Milič in Jordan Ferletič, oba dolgoletna učitelja na Osnovni šoli Avgusta Černigoja na Proseku. Poletne počitnice so res predolge, sta prepričana, saj ko v septembri pridejo učenci v solo, so v bistvu »tabula rasa«. V teku šolskega leta osvojijo znanje, potem pride junij in s tem konec pouka ter začetek trimesečnih poletnih počitnic, med katerimi pa otroci v bistvu pozabijo večino osvojene in je treba septembra začeti vse znova, ohranjanje znanja pa je odvisno tudi od zanimanja in prizadevnosti otrok in staršev. Zato bi bilo treba počitnice drugače razporediti, tu (in še v marsičem) pa bi bila Slovenija lahko zgled: v matični državi se namreč pouk začne 1. septembra in trajala vse do konca junija, vmes pa je več počitniških obdobjij, menita proseška učitelja.

Kaj pa menjijo ravnatelji? Ravnatelj Večstopenjske šole Sv. Jakob Marijan Kramos je tu bolj oprezen, po njegovem mnenju je treba preveriti, kaj predvidevajo oz. dopuščajo veljavne pogodbe in določila, medtem ko je tudi po mnenju ravnatelja Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana v Trstu Primoža Stranja, ki letos vodi tudi tehnični višješolski pol Cankar-Zois-Vega in Gorici, problem v slabo razporejenem šolskem letu, v katerem je relativno malo prekinitev pouka. Šole morajo na podlagi državnih določil obvezno imeti dvesto dni pouka, v Furlaniji Julijski krajni se to število dvigne na 207. To število je primerljivo s tistim, ki ga imajo tudi v drugih evropskih državah, kjer pa velja dru-

gačna razporeditev pouka in počitniških obdobjij. To je recimo primer Slovenije, kjer se pouk začne prej in konča pozneje in po Stranijevem mnenju če bi tudi pri nas s posukom začeli recimo teden dni prej in zaključili teden dni pozneje (npr. proti koncu junija) ter v teku šolskega leta imeli več prekinitev, to ne bi škodilo didaktiki. Žal imajo šole glede prirejanja koledarja omejeno avtonomijo, saj se nekateri datum dolgoči na državni ravni, tipičen primer je državni izpit, opozarja Strani, ki pa glede ministrovje izjave o potrebi po tem, da bi dijaki poleti tudi delali, poudarja tudi, da je delovna praksa na slovenskih višjih srednjih šolah že dolgoletna uveljavljena tradicija. Na tehničnih šolah se npr. že v tretjem in četrtem letniku delovna praksa nadaljuje tudi po zaključku rednega dela pouka, pravi Strani.

Za mnenje smo vprašali tudi Nastjo Colja, ki poučuje tako slovenščino na italijanski nižji srednji šoli Rismundo kot angleščino na zavodu Stefan, obenem je še mati dveh šoloobveznih otrok. O tem vprašanju se je ravno včeraj pogovarjala s svojimi nižješolci, ki pravijo, da so poleti raje doma, ker je lepše vreme, vprašanje krčenja oz. drugačne razporeditve počitnic pa

ko predstavlja, da bi ji po izteku junija podaljšali pogodbo, zato bi morebitne dejavnosti v poletnem času dodatno bremenile osebje z rednim delovnim razmerjem. Sveda bi bilo super, če bi kot v Sloveniji imeli več počitniških obdobjij že med šolskim letom oz. bi lahko izvajali drugačne oblike pouka, npr. v obliki delavnic, a šole v Italiji niso opremljene za to, prav tako sistem niti tako elastičen, še posebej stroga in omejevalna je zakonodaja na področju varnosti. Pri nas pride še vedno v poštev klasična oblika pouka, vendar se starši, zlasti mame, verjetno ne bi strinjali, da bi s takim načinom pouka nadaljevali npr. tudi v juliju. Kot mama opozarja tudi na dejstvo, da je v poletnem času pestra ponudba poletnih središč, delavnic in drugih pobud številnih društev, ki s svojimi dejavnostmi pridejo naproti potrebam družin. (iz)

anketa

www.primorski.eu
klikni
in izrazi svoje mnenje

Podpirate predlog o skrajšanju poletnih šolskih počitnic?

- Da
- Ne
- Da, če se jih prerazporedi med letom
- Ne vem

SINDIKAT - Fiom-Cgil zbira podpise skupaj z bivšimi delavci Sertubija

Peticija za delo

Zbiranje podpisov v Ul. Dante Alighieri

FOTODAMJ@N

Okradel je zaročenko v Rimu, policija ga je prijela pri Pesku

Pripadniki obmejne policije so pretekli večer na bivšem mejnem prehodu pri Pesku zaradi kraje ovadili 34-letnega romunskega državljanina I.Z.. Moški se je nahajal na minibusu z romunsko registracijo, ki je bil namenjen v Slovenijo, pri običajnem preverjanju pa so policisti ugotovili, da ga bremenji prijava, ki jo je bila le nekaj ur pred tem v Rimu proti njemu vložila zaročenka, ki ga je obdolžila, da je iz njenega stanovanja odnesel nekaj vrednih osebnih predmetov in znatno vsoto denarja. Policisti so pri Romunu našli in zasegli omenjene predmete, med katerimi sta bili tudi dve zapestni uri in dva mobilna telefona, I.Z. pa je pri sebi poleg tega imel le nekaj denarjev.

Okradel je tri pare čevljev v trgovskem središču Montedoro

Obmejna policija je v pondeljek popoldne v trgovskem središču Montedoro Freetime pod obtožbo kraje aretirala 39-letnega slovenskega državljanina J.G.. Moški se je malo prej mudil v trgovini Decathlon, kjer je v torbo, opremljeno tako, da se je bilo mogoče izogniti elektronskim varnostnim napravam, dal tri pare čevljev precejšnje vrednosti. Slovenec je nato zapustil trgovino, vendar je dogajanje opazila varnostnica, ki je poklical policijo, tako da sadov kraje J.G. ni mogel dolgo uživati. Moškega, ki se je v preteklosti že proslavil s podobnimi podvigi, so kot že rečeno aretirali in peljali v koronejski zapor.

Za preporod tržaške industrije in rojstvo novih delovnih mest je nujna izdelava izrednega načrta za delo, ki ga morajo udejanjiti deželna, pokrajinska in tržaška občinska uprava v sodelovanju z vsemi drugimi udeleženimi dejavniki. To je zahteva tržaškega sindikata kovinarjev Fiom-Cgil, ki je v ta namen začel zbirati podpise tako na mestnih ulicah in trgih kot tudi v tovarnah in na drugih delovnih mestih.

Sindikat Fiom-Cgil je začel zbirati podpise za peticijo v februarju v sodelovanju z bivšimi delavci podjetja Sertubi, ki jih je indijska skupina Jindal pustila na cedilu. Pobuda se je simbolično začela pred pokrajinskim uradom za zaposlovanje, včeraj pa se je zbiranje podpisov nadaljevalo v mestnem središču, točneje na križišču med Ul. Dante Alighieri in Ul. Mazzini. Podpise zbirajo namreč na različnih mestih v okviru informativne kampanje, s katero nameravajo zahtevati od lokalnih uprav oziroma deželne vlade izdelavo in udejanjanje novih in učinkovitih politik na področju dela. V peticiji je več točk, kot so zahteva po bonifikaciji onesnaženih območij v tržaški industrijski coni, ovrednotenje znanstveno-raziskovalnih centrov, ponovni uporabi območij, ki so bila last družbe Sertubi in naložbe v nadgradnjo širokopasovnega omrežja ter deželno družbo Insiel. Vrhunec kampanje bo v maju, ko bodo priredili javno srečanje.

Namen zbiranja podpisov je v bistvu spodbuditi javne in še zlasti lokalne upravitelje, da si zavhajo rokave ter poskrbijo za preporod gospodarstva in za nastanek novih delovnih mest, je poudaril včeraj na tiskovni konferenci pokrajinski tajnik sindikata Fiom-Cgil Stefano Borini. Leto 2015 bo namreč odločilno, načrt pa morajo izdelati in izvajati že v drugi polovici leta, saj je v Trstu že skoraj 10 tisoč brezposelnih. Gospodarska kriza je prizadela vse sektorje, od obrti do industrije in trgovine. Nova delovna mesta pa so potrebna še predvsem v obrtnem in industrijskem sektorju, ki proizvajata največje bogastvo, je dodal Borini in poudaril, da bo moralno »prvi 300 novih delovnih mest« nastati v škedenjski železarni. To predvideva namreč programski sporazum s skupino Arvedi, je še poudaril Borini, njegovo izvajanje pa namerava sindikat strogo nadzorovati.

A.G.

UNIVERZA - Predavanje
Včeraj v gosteh
»napredni« kardinal
Walter Kasper govoril o antropologiji in teologiji

Na povabilo prof. Antonia Russa z oddelka za humanistične študije Univerze v Trstu se je včeraj popoldne na omenjenem oddelku mudil kardinal Walter Kasper (na sliki FOTO DAMJ@N na skrajni lev), ki ga mnogi označujejo kot »naprednega« kardinala oz. teologa zaradi stališč v zvezi z odnosom Cerkve do ločenih in ponovno poročenih. Kasper je predaval na temo *Antropologija in teologija*, njegovemu nastopu pa je sledilo številno občinstvo, med katerim je bil tudi tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi.

TRG LIBERTÀ - Včeraj
Avto zbil pešca

Včeraj popoldne se je na Trgu Libertà pred glavno železniško postajo v Trstu prišla hujša prometna nesreča, v kateri je ena oseba utrpela hude poškodbe. Do nesrečje je prišlo okoli 15. ure (po drugi verziji pa že ob 14.30) v bližini spomenika istrskemu eksodusu, dinamika pa še ni dočela jasna, saj je občinska policija dalj časa okoliščine. Vse kaže, da je nesreči botrovalo dejstvo, da je 60-letni pešec hotel prečkal cesto na nedovoljenem mestu (kar je na tistem odseku nevarna, a kljub temu žal vsakdanja praksa) v trenutku, ko je prihal avto znamke mazda, ki ga je upravljal 30-letnik. Trk je bil neizbežen, avto je silovito zbil pešca, ki je utрpel več udarcev in so ga reševalci službe 118 zaradi hudih poškodb takoj prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu pridržali prognozo.

Drugače je na tržaških ulicah včeraj prišlo še do nekaterih drugih, na srečo manjših, prometnih nesreč. Tako se je npr. okoli 11. ure popoldne v Ul. Coroneo motorist prevrnil z motorjem, pri čemer pa ni utrpel hujših poškodb, čeprav so ga reševalci službe 118 prepeljali na Katinaro.

KRIŽ - AcegasAps poveril podjetju nalogu, naj jo poišče

Kanalizacija, ki je ni ...

*Delavci s sondami preverjali pod pokrovi v središču vasi, kje naj bi tekla kanalizacija
Predsednik Srenje Križ Stergonšek z odredbo Dipiazze dokazal, da gre za odtočne kanale*

Levo Claudio Stergonšek kaže fotografije o opravljenih delih pri kriškem Kalu; desno oznake, ki so jih delavci pustili ob pokrovu pred kriško cerkvijo

FOTODAMJ@N

Vprašanje kanalizacije v središču Križa je postal že prava zagonetka. V ponedeljek so delavci podjetja Pertot po nalogu podjetja AcegasAps prispevali v vas in začeli s sondami iskatki, kje naj bi kanalizacija tekla. Na trgu pred cerkvijo so odkrili pokrov na cestišču in s sondo preverili, kam pod zemljo pelje. Podobno so storili tudi s pokrovom nasproti trgovine jestvin Maida in še z nekaterimi manjšimi pokrovovi na cesti v smeri proti Ljudskemu domu.

Pred odhodom so ob pokrovu na trgu pred cerkvijo narisali tri zelene fluorescentne premice s puščicami in ob vsaki pripisali FOG (»fognatura«, italijanski izraz za kanalizacijo); ob pokrovu nasproti trgovine Maida sta bili dve premici označeni z pripisoma FOG, eden pa POO (deževnica?). Podobne črte so zarisali na asfaltu ulice, ki zavije desno navzgor od trgovine, in sicer pred hišnima številkama 136 in 143. Na ulici, ki pelje proti cerkvi proti Ljudskemu domu, pa so zarisali zelene črte ob pokrovih pred hišnimi številkami 187, 194, 188 in 195. Ob njih ni bilo nobene besedne označbe.

Podjetje AcegasAps je poslalo delavce v Križ, po protestu številnih Križanov, ki so dobili na dom ob računu za vodo tudi račun za kanalizacijo, pa čeprav nihjovo gospodinjstvo ni priključeno na kanalizacijo. Zadevo je na zadnji seji zahodnokraškega rajonskega sveta z resolucijo obelodanila svetnica Demokratske stranke Maria Grazia Villi. V njej je izrecno opozorila, da dobršen del vaškega jedra ni povezan s kanalizacijo.

Podjetje je odgovorilo z zelo megleno izjavo, češ: AcegasAps upravlja celotno kanalizacijsko omrežje. V starem predelu Križa naj bi že obstajali nekakšni kanali, ki naj bi služili tudi za kanalizacijo, zaradi česar naj bi bili računi za to storitev popolnoma upravičeni.

Predsednik Srenje Križ Claudio Stergonšek je z dokumentom same tržaške občinske uprave izpodbil trditev podjetja AcegasAps. Za časa uprave župana Roberta Dipiazze so med kopanjem jaškov za plinsko omrežje delavci na več mestih poškodovali stari kamnitni odtočni sistem, ki je dovaljal deževnico iz gornjega dela vasi na območje pri Kalu, ki se nahaja za nogometnim igriščem Vesne. Da bi »omilili« škodo, je sam župan Dipiazza 16. maja 2006 izdal odredbo, v kateri jasno piše, da je tisti podzemski sistem obstajal od pamтивka (»da tempo immemore«) in je služil za zbiranje deževnice. Z odredbo je dovolil namestitev plastičnih cevi v poškodovani kamnitni kanal, da bi tako vzpostavili stari odtočni sistem (»per riattivare il deflusso«).

Nekatere hiše so bile povezane s starih odtočnim sistemom, a le za odtok deževnice in tako imenovane odpadne vode, to je vode, ki nastane ob umivanju in

lahko vključuje tudi odpadno vodo iz gospodinjstev (kuhinjsko odpadno vodo, vodo iz strojev za pranje in pomivanje pose). Niso pa bile povezane s kanalizacijo, iz preprostega razloga, ker na tistem območju vasi ni bilo, in še vedno ni kanalizacije. »Edino, kar spominja na kanalizacijo, je napis na kovinskih pokrovih

- fognatura - pod pokrovom pa v vaškem središču kanalizacije ni,« je pojasnil Claudio Stergonšek, pravi vaški zgodovinski spomin.

Rajonska svetnica Villi je iz pogovorov z vaščani, ki so prejeli »neupravčeni« račun za kanalizacijo, izvedela, da so se številni pritožili na tržaškem uradu

podjetja AcegasAps za stike z javnostjo, in mnogim so bili računi - na podlagi predložene dokumentacije - črtani. O zadevi pa bo gotovo še govor, in sicer na javnem srečanju, ki ga je zahteval zahodnokraški rajonski svet, in na katerem bodo prisotni tudi predstavniki AcegasAps.

M.K.

KRIŽ - Lepo urejena razgledna točka ob cesti, ki pelje iz vasi proti obali

»Nova« Gospudova griža

Ureditev povezana z gradbenimi deli v nekdanji vrtnariji Il giardiniere na Božjem polju

Urejeno razgledišče na Gospudovi griži v Križu

FOTODAMJ@N

PROSEK - Jutri javno srečanje

O varnosti

O aktualni temo bodo poročali karabinjerji z Devinščine

Na Proseku bo jutri spet govor o varnosti. Zahodnokraški rajonski svet prireja na svojem sedežu (Prosek 159) javno srečanje o varnosti občanov, na katerem bodo o ta čas zelo aktualnem vprašanju poročali karabinjerji postaje na Devinščini.

Za srečanje so s krajani so zaprosili sami organi sil javnega reda, da bi vnovič opozorili občane o nekaterih nevarnih pojavih, ki se ponavljajo zadnja leta tudi na Zahodnem Krasu. Podobno srečanje je bilo pred tremi leti v Kulturnem domu Prosek-Kontovelj; takrat je vodja postaje karabinjerjev na Devinščini marešalo Michelangelo Di Leo opozoril predvsem na zlikovce, ki so skušali z raznimi zvijačami prevarati ne-

kaj domačinov. Karabinjerji so jim prišli na sled in jih tudi prijavili sodstvu.

Odtlej pa so bili na Proseku in Kontovelu priča tudi drugim zlikovskim v pobalinskem dejanjem. V preteklih mesecih so tatovi obiskali več hiš v obeh vaseh in odnesli vrsto dragocenih predmetov. Poleg tega so se pomnožili huliganski izpad s poskodovanjem javne lastnine in mazaške akcije, o čemer pričajo znamenja in packe po zidovih, hišah, zaboljnikih in drugih objektih. Karabinjerji so skupino mazačev tudi izsledili; bili so mlajši od 14 let, zato jih niso mogli prijaviti sodišču.

Javno srečanje o varnosti občanov se bo začelo ob 18. uri.

Na Proseku bo jutri spet govor o varnosti. Zahodnokraški rajonski svet prireja na svojem sedežu (Prosek 159) javno srečanje o varnosti občanov, na katerem bodo o ta čas zelo aktualnem vprašanju poročali karabinjerji postaje na Devinščini.

Za srečanje so s krajani so zaprosili sami organi sil javnega reda, da bi vnovič opozorili občane o nekaterih nevarnih pojavih, ki se ponavljajo zadnja leta tudi na Zahodnem Krasu. Podobno srečanje je bilo pred tremi leti v Kulturnem domu Prosek-Kontovelj; takrat je vodja postaje karabinjerjev na Devinščini marešalo Michelangelo Di Leo opozoril predvsem na zlikovce, ki so skušali z raznimi zvijačami prevarati ne-

kaj domačinov. Karabinjerji so jim prišli na sled in jih tudi prijavili sodstvu.

Odtlej pa so bili na Proseku in Kontovelu priča tudi drugim zlikovskim v pobalinskem dejanjem. V preteklih mesecih so tatovi obiskali več hiš v obeh vaseh in odnesli vrsto dragocenih predmetov. Poleg tega so se pomnožili huliganski izpad s poskodovanjem javne lastnine in mazaške akcije, o čemer pričajo znamenja in packe po zidovih, hišah, zaboljnikih in drugih objektih. Karabinjerji so skupino mazačev tudi izsledili; bili so mlajši od 14 let, zato jih niso mogli prijaviti sodišču.

Javno srečanje o varnosti občanov se bo začelo ob 18. uri.

V domu žensk srečanje o zdravju in varnosti pri delu

V mednarodnem domu žensk v Ul. Pisoni št. 3 bodo danes ob 17.30 predstavili diplomsko nalogu Elene Busiol na temo zaščite zdravja in varnosti pri delu iz ženskega zornega kota, ki si je zagotovila 4. izvedbo nagrade Ondina Barduzzi. Srečanje bo ob udeležbi pokrajinske predsednice Marie Terese Basse Poropat uvedla predsednica pokrajinske komisije za enake možnosti Mirta Čok, nato bodo govorile Tea Giorgi v imenu mednarodnega doma žensk, Carla Melli v imenu jamstvenega odbora Pokrajine Trst in podpredsednica zbornice lekarnarjev Eliana Frontali.

Ballet Angelina Preljocaja

Rosettijevi gledališča napoveduje velik plesni dogodek, koreografijo svetovno znanega francoskega koreografa albanskega rodu Angelina Preljocaja na temo Sneguljčice v izvedbi njegove prestižne skupine Ballet Preljocaj. V svoji odčitavi slovite pravljice bratov Grimm je Preljocaj hotel ustvariti baletno predstavo, ki bi v gledališčih vzbudila emotivnost in bi bila sodobna in romantična obenem. Ključni lik priповedi je tokrat mačeha, ki se zaradi svojega narcisoidnega ega noči odreči vlogi privlačne ženske in je zato pripravljena žrtvovati pastvko. Koreografija sloni na glasbi Gustava Mahlerja; kostume za balet je ustvaril modni kreator Jean Paul Gaultier. Balet bo na sporednu v veliki dvorani Rossetti jevega gledališča nocoj in jutri.

Emergency prireja indijski aperitiv za migrante

Organizacija Emergency prireja na državni ravni vrsto pobud za zbiranje prispevkov za t.i. projekt »Programma Italia«, katerega namen je nuditi pomoč migrantom in osebam v težavah. Tržaška skupina Emergency bo v ta namen priredila danes od 19. ure do 21.30 »indijski aperitiv« v restavraciji Masala v Ul. Nordio št. 20. Na voljo bodo indijske in pakistanske dobre.

Zaprtje razstave razglednic za boj proti aidsu

Na tržaški univerzi bo danes v dvorani Cammarata slovesnost, na kateri bodo uradno zaprljali razstavo razglednic ADV VAS AIDS, ki so jih izdelali nekateri študenti v okviru tečaja o umetnosti »Art Direction« in so sodelovali na natečaju »DaiAvrai - Idee per Anlaids«. Razglednice prikazujejo na ironičen način predloge za preventivo in boj proti aidsu. Na svečanosti bodo sodelovali med ostalimi rektor Maurizio Fermelega, prof. Andrea Favretto, docentka tečaja in prirediteljica razstave Maria Teresa Cavallar, deželná podpredsednica združenja Anlaids Marina Maroncelli in vodja oddelka za odvisnosti pri zdravstvenem podjetju Renata Balestra.

Nagrajevanje zmagovalcev tržaškega pusta

V veliki dvorani muzeja Revoltella v Ul. Diaz št. 27 bodo danes ob 17.30 nagradili najboljše oziroma najlepše skupine in maske, ki so sodelovale na tržaškem pustnem sprevoedu. Zmagovalce bodo nagradili ob udeležbi tržaške občinske zbornice za vzgojo, solo in univerzo Antonelle Grim. Ob tej priložnosti bodo nagradili tudi zmagovalce fotografškega natečaja »Scatta il carnevale«, ki so ga preredili v sodelovanju z združenjem Fotonordest. Spomnimo naj, da je na letošnjem tržaškem pustu prevladala skupina iz Škednja.

DSI - V gosteh ravnatelj Združenja bank Slovenije dr. France Arhar

Slovensko gospodarstvo in bančništvo na globalnem trgu

Predavatelj analiziral razloge padca po petnajstih letih visoke rasti

dr. France Arhar na večeru v DSI

FOTODAMJ@N

SOLIDARNOST Jaš in Simon pozorna do manj srečnih otrok

Jadralca Čupe Simon Sivitz Kosuta in Jaš Farneti sta na svoji športni poti pozorna tudi na manj srečne otroke. Že nekaj let sodeljujeta tudi z organizacijama Agmen - Associazione Genitori Malati Emopatici Neoplastici FVG (združnje staršev otrok obolelih za rakom) in Asroo - Associazione Scientifica Retinoblastoma ed Oncologia Oculare (združenje raziskovalcev očesnega raka). Včeraj sta obiskala onkološki oddelek tržaške otroške bolnišnice Burlo Garofolo, kjer sta se srečala z otroki, se jim predstavila, vsem pa podarila velikonočno čokoladno jajce z njuno fotografijo. Otroci so bili seveda navdušeni, še posebej radi so si ogledovali kolajne, ki sta jih jadralca osvojila na svetovnem

in evropskem mladinskem prvenstvu. Otrok, ki so huje bolni in so zato ostali v sobah, sta prav tako podarila velikonočno darilo, pustila pa sta jim tudi video-pozdrav. Na onkološkem oddelku ju je sprejel primarij dr. Zanazzo in predstavnik združenja staršev Agmen. V naslednjih dneh bosta

jadralca tudi začela spletno nabirko denarja. Z zbranim denarjem bosta pokrila del stroškov za novo jadrnico, del dobička pa darovala v dobrodelne namene obema organizacijama. Vse podrobnosti bosta objavila na spletni strani www.jas-simon.eu in na njuni facebook strani.

SINDIKAT - Obležili 65. obletnico ustanovitve CISNAL, danes UGL

Nastal je Ugl 2.0

Zasedanja sindikata Ugl se je udeležila tudi nekdanja generalna sekretarka Renata Polverini (desno)

FOTODAMJ@N

»Danes proslavljamo 65. obletnico našega sindikata. S tem pa ne praznujemo samo naših predhodnikov, temveč tudi nastanek novega modela sindikata. Danes nastaja sindikat Ugl 2.0, ki bo v skladu s sodobnim časom in izzivi še naprej podpiral staro geslo sindikata Cisnal, da je potrebno ščiti-

ti vse tiste, ki so delali, delajo in bodo delali.«

To je poudaril generalni tajnik državnega desničarskega sindikata Ugl Paolo Capone, ki je včeraj v nekem tržaškem hotelu proslavil 65. obletnico ustanovitve sindikata Cisnal, ki je bil predhodnik Ugl. Capone je ob udelež-

bi nekdanje generalne tajnice Ugl in predsednice Dežele Lazio Renate Polverini med drugim odločno kritiziral delo premierja Mattea Renzija in še posebej reformo trga dela. Sindikat Ugl se bo trdno postavil po robu Jobs Actu, je povedal Capone in napovedal sindikalno kampanjo, ki se bo začela aprila.

TRST

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. marca 2015

MINKA

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 18.23
- Dolžina dneva 12.24 - Luna vzide ob 9.19 in zatone ob 0.24.

Jutri, ČETRTEK, 26. marca 2015

MAKSIMA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: температура зрака 11,3 stopinje C, zračni tlak 1012,8 mb ustaljen, vlaga 61-odstotna, veter 5/10 km na uro severovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 10,7 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 23.
do nedelje, 29. marca 2015:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

Lotterija 24. marca 2015

Bari	50	61	77	59	81
Cagliari	9	45	68	88	3
Firence	49	11	35	2	83
Genova	23	18	15	48	65
Milan	15	77	83	82	80
Neapelj	15	40	36	4	80
Palermo	55	61	64	52	41
Rim	22	51	45	57	41
Turin	88	8	58	4	69
Benetke	64	31	67	76	71
Nazionale	31	60	57	14	29

OSMICA VRBAN Šmihelj 28,
Šempas
je odprta od 20.3. do 29.3.

**V REPNIČU CRISTINA IN MARI-
NO** sta odprla osmico.
040-2296083

Osmice

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samarci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229236 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je v Mayhinchah 58/A, odprla družina Pipan-Klaric. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

V MEDJI VASI št. 16 sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št. 040-208451.

V ZGONIKU je odprl osmico Janko Komcan. Tel. št.: 040-229211.

ŠAVRON ROBERTO je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Pričakuje vaš obisk! Tel. 347-2511947.

Super Enalotto št. 36

8	17	29	32	65	90	jolly 81
Nagradsni sklad						3.994.463,64 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
9 dobitnikov s 5 točkami						21.373,17 €
1.107 dobitnikov s 4 točkami						177,16 €
31.539 dobitnikov s 3 točkami						12,31 €

Superstar 37

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnika s 4 točkami	17.716,00 €
145 dobitnikov s 3 točkami	1.231,00 €
1.640 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
9.738 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
20.483 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Pihalni orkester Ricmanje

vabi na koncert

Disney Wonderland

V soboto, 28. marca
ob 20. uri
v gledališču "F. Prešeren"
v Boljuncu

Sodelujejo:
OPZ F. Venturini
in Gualtieri Giorgini

Vodi: Aljoša Tavčar

Čestitke

Na lepo pomladno jutro se je Bojanu in Jasmin rodi mali KEVIN. Mladi družini čestitamo in malemu voščimo vse najlepše: tetu Jožico, stric Stanko ter Sandra in Marko z družinama.

Učiteljica Sonja je nona postala in KEVINA bo pestovala, da zdrav in hraber bi postal junak. Iz srca mu želimo Manuel, Erik, Jan in Miguel.

Lepega sončnega, pomladanskega dne je učiteljico Sonjo osrečil prihod malega vnuka KEVINA. Iskreno čestitamo staršema, malemu Kevinu pa želimo vse najlepše. Vsi na OŠ A. Gradnika.

Pri ZTT-ju se veselimo bodoče male bralke Galeba KAJE LUCIJE. Super mami Alini iz srca čestitamo, ostalim Carlijem pa želimo čim več nepozabnih knjižnih dogodovščin v okrepljeni ekipi. Ace, Damjana, Martina, Mitja in Paolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.50, 21.10 »Cenerentola«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Foxcatcher«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Io sono Mateusz«; 18.00, 20.15 »Dancing with Maria«; 19.15, 21.30 »Striplife - Gaia in a Day«.

FELLINI - 16.15, 18.10, 20.00, 21.50 »Una nuova amica«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Suite francese«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Latin Lover«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 17.30, 19.05, 20.40, 22.20 »Vergine giurata«.

KOPER - PLANET TUŠ 16.10, 18.00

»Bacek Jon film«; 18.45 »Duff - Dežurni bajs«; 17.20, 19.50 »Eksotični hotel Marigold 2«; 15.40 »Mortdecai«; 16.00, 18.50 »Pepekla«; 18.15, 20.40 »Petdeset odtenkov sivek«; 16.20, 20.50 »Postali bomo prvaki sveta«; 15.20 »Sedmi palček«; 17.00, 20.00 »Sosedov fant«; 17.50, 20.10 »Trilogija Razcepljeni: Neupogljivi«; 21.10 »Žarišče«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40 »Spongebob - Fuori dall'acqua«; 18.10, 22.00 »Nessuno si salva da solo«; 20.00 »Cenerentola«; Dvorana 2:

16.40 »Shaun vita da pecora«; 16.30, 18.00, 20.00, 22.10 »Insurgent«; Dvorana 3: 16.30, 18.30, 20.15, 22.10 »Ma che bella sorpresa«; 20.30, 22.15 »La prima volta di mia figlia«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La solita commedia - Inferno«; 18.30, 22.15 »Chi è senza colpa«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 20.00, 21.30 »Cenerentola«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Ma che bella sorpresa«; 18.00, 22.15 »Focus - Niente è come sembra«; 16.40, 19.10, 21.40 »Insurgent«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »La solita commedia - Inferno«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Latin Lover«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »La prima volta di mia figlia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.15 »Insurgent«; Dvorana 2:

Aja tutaja
bosta Jasmin in Bojan zdaj pela medtem ko bosta

Kevina

pestovala.
Mamici in očku čestitava,
Kevinu pa neskončno poljubčkov pošiljava

nona Sonja in pranono Ninko

V pomladnem jutru nas je osrečil

Kevin

mali,
komaj čakamo, da ga bomo
pestovali.
Z mamico Jasmin in tatkom
Bojanom se veselimo

nona Tamara in Zvonko,
pranonota Zmaga in Janko,
teta Biserka, stric Iztok
in sestrična Zarika

Telovadnico si zapustila
in se za farmacijo opredelila.
Uspešen je bil ta skok,
bila je prava pot!

Čestitamo

dr. Sandra!

Vsi domači

17.10, 19.50 »Cenerentola«; 22.15 »Ma che bella sorpresa«; Dvorana 3: 16.40, 20.20, 22.10 »La solita commedia - Inferno«; 18.20 »Ma che bella sorpresa«; Dvorana 4: 17.40, 21.40 »Suite francese«; 19.50 »Ma che bella sorpresa«; Dvorana 5: 16.40 »Dancing with Maria«; 18.00, 20.00, 22.00 »Latin Lover«.

Obvestila

OBČINA ZGONIK prireja srečanje o varnosti občanov, v sodelovanju s karabinjersko postajo iz Devinščine, danes, 25. marca, ob 17.00 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku. Vabljeni!

OBČINSKA KNUJŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo danes, 25. marca, zaprta.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 5. predavanje iz cikla »Pot do sebe, pot do drugih« v četrtek, 26. marca, bo specialni pedagog, iskani predavatelj in avtor več knjig Marko Juhant govoril na temo: »Kako vzugjam za samostojnost in odgovornost«.

KOMUNISTIČNA STRANKA prireja v četrtek, 26. marca, ob 18. uri v Ljudskem domu na Pončani 14 predavanje ekonomista in profesorja Gabrieleja Pastrelle »Ne puščajmo Grčije na cedilu!«.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras prireja srečanje o varnosti občanov, v sodelovanju s karabinjersko postajo na Prosek, v četrtek, 26. marca, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta na Prosek št. 159. Vljudno vabljeni.

SKD TABOR - Prosvetni dom - Općine vabi na 47. redni občni zbor v petek, 27. marca, ob 20.30 v drugem sklicu.

SPDT vabi v petek, 27. marca, v razstavno dvorano ZKB, Ul. Rizreatorio 2, na predavanje »Tolminska - na sončni strani Alp«. To enkratno območje bo predstavil planinec in gorski reševalec Milko Lesjak. Začetek ob 20.30.

SPOMLADANSKI SEJEM v organizaciji SKD Primorec bo v petek, 27. in v soboto, 28. marca, od 16. do 20. ure ter v nedeljo, 29. marca, od 10. do 19. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

obvešča, da je zasedanje Deželnega sveta sklicano za petek, 27. marca, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicu. Zasedanje bo potekalo v prostorih Inštituta za slovensko kulturo v Špetru.

VZPI - ANPI, ANED IN ANPPIA bodo v soboto, 28. marca, ob 10. uri položila venec v Ul. Massimo D'Azeleglio pred obeležje štirih mladih partizanov GAP, ki so jih nacisti pred 70. leti obesili v tamkaj stojecu garazi.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 30. marca, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na duhovno pripravo na Veliko noč, ki jo bo vodil, salezijanec, dr. Jože Bajzek. Začetek ob 20.30.

SKD CEROVLJE - MAVHINJE obvešča, da do ponedeljka, 30. marca, zbirajo prijave za nastop na 11. Zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin. Info in prijave na cerovljemavhine@libero.it.

VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJA TONČIČA v Trstu sklicuje volilni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 30. marca, na sedežu Sklada v Ul. Ginnastica 72 v Trstu ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicu.

SKD VALENTIN VODNIK - DOLINA vabi svoje člane na redni občni zbor v torek, 31. marca, v društveni dvorani ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Kdor tega še ni storil, bo lahko poravnal članarino.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren prireja nadaljevalni tečaj nordijske hokeje, pod vodstvom Loredane Kralj v soboto, 18. aprila, od 14.30 do 16.30 in v nedeljo, 19. aprila, od 9.30 do 11.30. Vpisovanje do torka, 31. marca, od 14.00 do 15.00 na tel. 333-3616411. Ob večjem številu udeležencev bosta dve skupini. Tečaj za začetnike bo potekal v drugi polovici maja.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega sveta, da bo seja v torek, 31. marca, ob 19.30 na sedežu društva Kremenjak v Jamljah (Prvomajska ul. 20).

TEČAJ RISANJA z akademsko slikarko Katerino Kalc v organizaciji SKD Primorec bo v Ljudskem domu v Trebčah ob zadostnem številu vpisanih. Za prijave in info na tel. 333-3671734 (Giuliana) ali 333-9919218 (Katerina).

OBČINA ZGONIK vabi na ogled izvlečka razstave o prvi svetovni vojni »Ernada 1914: Voci di guerra in tempo di pace« (Bojni glasovi v mirovnem času) s slikami o razdejanju kraških in goriških vaseh, ki jo je financirala Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina. Slike bodo na ogled do 6. aprila v urnikih obratovanja občinskih uradov.

SKLAD MITJA ČUK prireja delavnico risanja z akademsko slikarko Katerino Kalc »Prostor, tihožite in portret«. Tečaj risanja bo potekal v jutranjih urah z začetkom v torek, 7. aprila. Za prijave in informacije tel. 040-212289 (urnik urada od ponedeljka do petka, od 10.00 do 14.00).

ZSKD sklicuje 49. redni občni zbor, ki bo v petek, 10. aprila, ob 9. uri v prvem sklicu na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20 v Trstu, in v soboto, 11. aprila, ob 10. uri v drugem sklicu v Kulturnem domu Jožefa Čečulta - KD Sovodnjne, Prvomajska Ul. 73.

DRŽAVNA PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA - ZSKD sporoča članom in mladim med 18. in 28. letom, da lahko kandidirajo za prostovoljno državno civilno službo preko ZSKD in neprofitnega združenja ARCI Servizio civile. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 12 mesecev. Na voljo je 6 mest. Rok prijave: do četrtka, 16. aprila, do 14.00. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20 (II. nadstr.), tel. 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na ARCI Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. 040-761683).

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljanca vabi v društveni bar n'Grici na ogled fotografiske razstave »Naše žene in dekleta nekoč«, ki je nastala ob 8. marcu.

DOMAČE VEDUTE - razstava Majde Pertotti s Kontovela je na ogled na Opčinah v gostilni nasproti cerkve do 3. maja.

ge z Mašo Pregarc v sredo, 25. aprila, ob 18. uri. Informacije in vpis na center.harmonija@gmail.com.

SDGZ - Slovensko deželno gospodarsko združenje, bo imelo na razpolago vstopnice za EXPO v Milanu po zelo ugodni ceni. Vsi člani, ki bi želi obiskati EXPO naj javijo na info@sdgz.it (najkasneje do 30. aprila). V primeru zadostnega povpraševanja se bo priredilo tudi skupni ogled razstave. Datum bomo sporočili naknadno.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine in so dali v načaju stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon (2. stavek 6. člena DZ/6/2003). Prošnja do 4. maja, ob 12. uri izključno na obrazcu na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news in na sedežu Socialne službe (Sesljan, Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je bil odobren razpis za izplačilo subvencije najemnine za l. 2014 za javne ali zasebne stanovanjske enote, razen subvencioniranih stanovanj (11. čl. zakona št. 431/1998 in 6. čl. DZ št. 6/2003). Vloge morajo biti izpolnjene do 4. maja, ob 12. uri z uporabo ustreznega obrazca na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news ali na sedežu Socialne službe Občine Devin Nabrežina (Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

Prireditve

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK, v Narodnem domu v Trstu, bo v četrtek, 26. marca, obiskala pravljična gostja, gospa Darja Luin. Za glasbeno dobrodošlico bodo poskrbili džaki NSSV Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana iz razredov prof. Silvie Di Marino in Paola Bembija. Začetek ob 16.45.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na popotisno predavanje Biserke Cesar »Sončna plat življenja: Sri Lanka in Maldivi« na Stadion 1. maj v četrtek, 26. marca, ob 20. uri.

SKD VALENTIN VODNIK iz Doline vabi otroke in starše na lutkovno predstavo v petek, 27. marca, ob 16.30. Na stopilu bo lutkovna skupina Žar iz Ajdovščine z beneško pravljičo Ljubica in Arpit.

SKD VIGRED vabi v petek, 27. marca, ob 19.30 v Štalco v Šempolaju na otvoritev pomladno

LITERATURA - Miroslav Košuta in založba Mladika v San Marcu predstavila najnovejšo knjigo

Dnevnik o lastovičjem gnezdu kot metafora življenja

Kriški pesnik in pisatelj Miroslav Košuta svoje bralce tokrat vabi na spreprohod po poetični prozni pripovedi, ki jo je avtor naslovil *Dnevnik o lastovičjem gnezdu*. Knjiga je izšla pri založbi Mladika, v družbi avtorja pa so jo predstavili na včerašnji literarni matineji v kavarni-knjigarni San Marco.

Novem delu Miroslava Koštute je na kratko spregovorila urednica Mladike Nadia Roncelli. Dejala je, da knjiga pripoveduje o življenu, o lastovičjem paru, ki je v tej knjigi metafora za naše življene. S prepletom poetično-proznega pristopa avtor na zabaven način predstavi doživljanje gnezdenja lastovic. Vse skupaj subitno ovije s ščepcem refleksije, droben dogodek prerase v zgodbo, ki se stopnjuje do končnega razpleta. Čudovit dnevniški zapis, ki ga je avtor namenil svojemu prijatelju in - kot ga imenuje avtor - krivcu Aloju Rebuli, je z ilustracijami spremil grafik Marjan Kravos alias Panči. Ta je za oblikovanje naslovnice uporabil vinski rdečo barvo, ki jo je dopnila abstraktna ilustracija v sinje modri barvi s črnim robom. Ilustracije dopolnjujejo tudi posamezne dnevniške zapise.

Zgodbo, ki bi lahko bila pravljica, a je avtor izrecno ne želi označiti kot takto, je kriški literat sestavil postopoma, z zbiranjem zapiskov. Kot je dejal na predstavitev, gre za zgodbo njegovega življena, kot bi jo izpovedoval v ciklusu pesmi, a v tem primeru s prispevkom ptic. Zgodba pripoveduje o lastovičjem paru, ki si je gnezdo naredil v avtorjevi hiši. »S pisanjem te zgodbe sem spoznal ptice, za katere sploh nisem vedel, da prihajajo k nam,« je zvestim bralcem zaupal Košuta in opozoril, da je delo namenjeno tudi ljudem v letih, ko že potrebujejo očala, saj so v knjigi izbrali vrsto črk, ki so zelo čitljive. Nekaj besed o dnevniškem zapisu, ki se začenja - mimo grede - v velikonočnem času, je povedal tudi grafik Marjan Kravos, ki je knjigo označil kot pravljico za odrasle, ki bi morda lahko dobila celo nadalje-

vanje. To Kravosovo misel je avtor takoj demantiral in s kančkom humorja dejal, da njegov dnevniški zapis ni pravljica, ampak zgodba o življenu, ki se začne z rojstvom in konča s smrtnjo. »Nič pravljicnega ni v zgodbi o šestih lastovkah, ki odletijo v južne kraje, nazaj pa se vrne le ena. Tudi nobenega nadaljevanja ne bo, gre za zaključeno zgodbo, ki si ne zaslubi dolgovezanja«, je bil odločen Miroslav Košuta. V nadaljevanju je prebral posvetilo prijatelju Aloju Rebuli, ki ga je naslovil *Pet jurčkov, pa ne prav velikih*.

Prijetno druženje se je sklenilo s klepetom in nakupom najnovejše Koštutev knjige, za nakup katere se je odločila tudi generalna konzulka Ingrid Sergaš, ki je predstavitev knjige počastila s svojim (ne)uradnim obiskom. (sc)

Knjigo so predstavili Nadia Roncelli, Miroslav Košuta in Marjan Kravos FOTODAMJ@N

DANES V LOVATU

Pesniška antologija

Ob prisotnosti Miroslava Koštute

V knjigarni Lovat v Drevoredu XX. septembra bodo danes ob 17.30 predstavili dvojezično pesniško antologijo Miroslava Koštute *De kle z modrikastim cvetom - La ragazza dal fiore pervinca*. O knjigi, ki je izšla pri založbi Del Vecchio Editore iz Rima, bodo govorili urednici in prevajalka antologije Tatjana Rojc, pesnik in avtor Miroslav Košuta, profesorica sodobne italijanske književnosti Cristina Benussi, srečanje pa bo povezoval Walter Chieghin. Nekaj pesmi iz antologije bo prebrala igralka Lučka Počkaj.

Knjiga prinaša izbor poezije kriškega pesnika iz obdobja po drugi svetovni vojni in zajema kar pol stoletja Koštutev ustvarjalnosti. V njej se zrcali osebna in nacionalna izkušnja, podobe domačega Kraša in Trsta. Koštuta nam s svojo poezijo pripoveduje zgodbe ljudi, slika življenje skozi veselje in bolečino, ki jo rad obleče tudi v ironijo.

GLASBA - V ponedeljek zvečer je SKD Barkovlje gostilo odlične glasbenike

Operni in operetni pozdrav pomladni

Štirje uveljavljeni operni pevci so ob spremljavi pianistke blesteli pred polno dvorano in poželi stoječe ovacije

Pevci so bili prepričljivi, njihovi nastopi dekorativni in brezhibni
FOTODAMJ@N

V barkovljanskem kulturnem društvu so v ponedeljek zvečer odmevale najlepše operetne in operne arje in druge skladbe, ki so jih zapeli štirje uveljavljeni operni pevci. Miriam Spano s čvrstim sopranom, mezzosopranička Silvia Bonesso, tenorist Francesco Cortese in baritonist Damjan Locatelli ter pianistka Tamara Ražem Locatelli so pričarali čudovit večer, ki je bil posvečen pomladni.

Organizatorji so koncert naslovili *Pozdrav pomladni - od opere do operete*, šlo pa je za tradicionalno srečanje, ki ga SKD Barkovlje že kar nekaj let pripravlja ob začetku pomladni. Društvena dvorana je bila skoraj premajhna za vse, ki so si želeli ogledati glasbeni spektakel. Med obiskovalci niso bili le znani obrazi, med njimi je bilo namreč kar nekaj novih obrazov, ki običajno ne zahajajo v društvene prostore. Odlični in pevski prepričljivi pevci so večer uvedli v kvartetu, in sicer z Rossinijevo operno arijo. Sledila je odlična interpretacija Tirindelli-jeve Pomladni, ki jo je zapela Silvia Bonesso. Bučen aplavz je s Tostijevim arjom požel tenorist Francesco Cortese, za nežno interpretacijo Massenetove Elegije pa je poskrbela sopranistka Miriam Spano. Občinstvo je uživalo tudi ob odlomku iz Mozartove Figarove svatbe, ki ga je briljantno interpretiral Damjan Locatelli. Prvi del prečudovitega večera se je zaključil z operno arjom Donizetti-jevega Ljubezenskega napoja.

Sledil je intermezzo, ki so ga oblikovali gojenci Glasbene matice, in sicer iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli. Rok Dolenc, Simon Kravos in Max Zuliani so na klavirju šestročno zaigrali skladbo G. Rossinija in navdušili občinstvo, ki je mlade pianiste nagradilo z bučnim aplavzom.

Sledil je drugi del glasbenega večera, ki je postregel z bolj ležernimi, a ravno tako čudovitimi melodijami. Veličastna je bila Granada, šarmantne Strangers in the night, ob koncu večera pa je lepo zazvenel skupni nastop vseh štirih pevcev, ki so odlično zapeli Benatzkyjevo opereto Pri belem konjičku.

Če potegnemo črto pod uspešnim večerom, lahko rečemo, da so bili pevci zelo dobrni, ob spremljavi pianistke Tamare Ražem Locatelli so bili ubrani in prodorni, v nekaterih nastopih pa tudi dekorativni in privlačni. Za svoje nastope so pevci in pianistka poželi stoječe ovacije. (sc)

RAZSTAVA - V nekdanji ribarnici beležijo odličen obisk

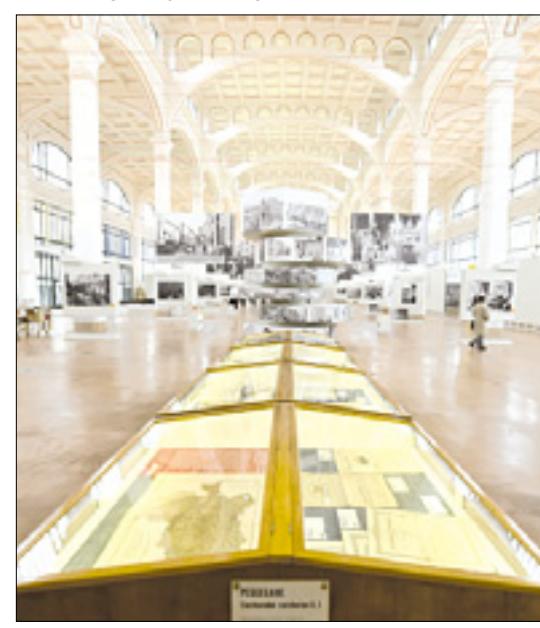
Blišč Trsta med letoma 1891 in 1914

Razcvet mesta prikazujejo slikovno gradivo, fotografije, razglednice, arhivski dokumenti in kolaž časopisnih člankov

Hiter razvoj industrije, razmah kulturnih gibanj, političnih povezovanj in zavedanj lastnih družbenih pravic - vse to dobro povzema razstava »Veliki Trst 1891-1914«, ki je že poldružni mesec na ogled v nekdanji ribarnici. Občina Trst, idejna snovateljica razstave, je v tem obdobju zabeležila odličen obisk in obenem tudi dobre kritike.

Ne bo odveče, če spomnimo, da so na razstavi precej dobro predstavljene posledice, ki jih je za Trst imela 1. svetovna vojna. Ta namreč za sabo ni pustila le nepregledne množice mrtvih, ranjenih in pohabljenih, spremenila je pokrajine, politične ureditve in življena ljudi. V letih pred junijem 1914, ko je eksplodiral sod smodnika in zavrtel ves svet ter napovedal burni čas 20. stoletja, je življene v Trstu doživelo popoln razmah. Na razstavi, ki jo je postavil arhitekt Dimitri Waltritsch, je v več poglavjih, ki so oprenljena z različni barvnimi panoji iz pleksi stekla, predstavljen razvoj časopisov, zavarovalniške, ladjetnike, arhitekture in arheološke dejavnosti.

Čeprav so oblikovalci razstave ocenili, da mali človek ne sodi na razstavo, ki mesto predstavlja le v sijaju in blišču, jo obiskovalec zapusti zadovoljen. Na njej so na sodoben način predstavljeni glavni preseki v razvoju mesta s posebnim poudarkom na prostorskih danostih in urbanizmu. Strategična lega Trsta je občutno vplivala na razvoj ladjetnike, ki je predstavljen v prvem razstavnem prostoru. Iz zapiskov je razvidno, da je flota ladjskih družb Lloyd leta 1913 štel kar 178 ladij, kar odlično upodablja oljnata slika Vita Timmela. Iz fotografij se vidi, kako velike ladje so pri nas gradili že ob koncu 19. stoletja, ko so k nam pripluli tudi eksponati za

naravoslovne muzeje. Na ogled so postavili dva primerka davor iz tropskih dežel; gigantno želvo in krokodila, ki pričata o bogati trgovski izmenjavi. Gospodarskega razcveta mesta bržkone ne bi bilo brez zavarovalnice Generali, ki je bila ustanovljena leta 1831. Razstavljene so zavarovalniške listine, propagandni oglasi in dokumenti, ki pričajo o mednarodnem

poslovanju zavarovalnice, ki je imela podružnice po celi Avstro-Ogrski. Dokumentarno gradivo pod steklom je zanimivo, širši javnosti pa približa tudi zavarovalniško dejavnost v Pragi, ki jo je vodil češko-avstrijski pisatelj Franz Kafka. Arhiv zavarovalnice Generali je razstavil dopisovanje med zavarovalnico Generali in mladim Kafkom, ki se je, kot je razvidno iz dobro ohranjenega pisma, zelo veselil službovanja v mednarodno uveljavljeni zavarovalniški družbi. Predstavljen je tudi njegov življenjepis, zanimiv pa je podatek, da je Kafka nekaj časa delal v odvetniški pisarni, vendar je relativno zgodaj ugotovil, da ga ta poklic ne zanima.

Zlata doba pa se je pisala tudi v založniški dejavnosti. V Trstu so v obravnavanem obdobju izhajali časopisi v italijansčini, slovenščini, nemščini, češčini, srbo-hrvatsčini ... Avtorji razstave so posebno pozornost namenili tudi slovenski časnikarski dejavnosti. V vitrinah je razstavljen članek, ki ga je Edinost objavila na dan, ko je skozi mesto peljal mrtvaški voz s prestolonaslednikom in njegovim soprogo. Slovenski Trst slikajo panoci rumene barve, ki so odlično opazni v razstavnem prostoru.

En tematski sklop obravnavata dejavnost arheologov, ki so bili v tem obdobju izjemno dejavní. V sklopu arheoloških izkopavanj se v letih 1887 in 1891 odkrili ostanki razkošne rimske vile v Barkovljah. Postavitev se ne osredotoča le na izkopavanja konec 19. stoletja, temveč tudi na dejavnost v letih tik pred izbruhom vojne. Zadnji tematski sklop pa obravnavata razvoj umetnosti v obravnavanem obdobju. (sc)

O NAŠEM TRENUTKU

Je biti manjšina res manjvredno?

ACE MERMOLJA

V razpravi o novem statutu SKGZ so nekateri delegati izrazili svoje nasprotovanje pojmu, ki ga zaobjema beseda "manjšina". Ob drugih priložnostih sem slišal podobne ugovore, kot se mnogi npr. ne strinjajo z diktijo "zaščita". Vprašanja presegajo prostor odmerjen članku, vendar bi želel nakazati nekaj svojih gledanj.

Razumem, zakaj beseda manjšina moti in to v povezavi s pridevniki, kot so narodna (manjšina), jezikovna, etnična in morda še kaj. Že omenjeni pridevniki niso sinonimi, ampak označujejo vsak svoj predmet, zaustavil pa bi se pri besedi manjšina. Samostalnik je sestavljenka, kjer moti besedica "manj". Glede na izkušnje in preteklost se ta "manj" lahko nanaša na manjše a tudi na manjvredno, kar ni isto. Manj pomeni lahko odštevanje in spominja na Magrisovo opredelitev Trsta kot mesta "odštevanja". Manj je, kot zapisano, tudi na slabševalnica, če že ne žalitev.

Besedi manjšina se lahko izognejo z drugimi opredelitvami, kot so npr. Slovenci v Italiji, slovenska narodna skupnost v Italiji in z drugimi, ki zreducirajo kategorijo narodnosti: jezikovna skupnost, etnična skupnost in vse do krajevne skupnosti, ki se uveljavlja v nekaterih opredelitvah v videmski pokrajini. Slednja oznaka je najbolj reduktivna in vodi do minimalističnega "po našim".

Meni se pojem manjšina nikakor ne zdi že vnaprej nekaj reduktivnega in omaločevalnega. V umetnosti, znanosti, politiki in v drugih človeških dejavnostih so praviloma manjšine nosilke novosti, ki povzročijo poznejše prelomne spremembe. Res se genialci lahko zazdijo sprva nekoliko nori ljudje, ker lomijo večinske norme in misli, pozneje pa jim postavljajo spomenike. Prve krščanske sekte si verjetno niso mogle predstavljati, da jim bodo nekoč gradili kupolo sv. Petra v Rimu in drugo katedralo po svetu.

Ker veliko razpravljamo o demokraciji, so politične manjšine in njihova institucionalna vloga jamstvo, da ne zavladata enoumje in tiranija. Tudi v narodnem smislu lahko pomeni manjšina v določenem prostoru več in ne manj in to v smislu t.i. "dodatne vrednosti".

Italijanski zakoni, ki ščitijo narodne ali jezikovne in etnične skupnosti praviloma uporabljajo pojmom "manjšina". Lahko diskutiramo o pridevnikih, saj, kot sem zapisal, pomenijo narodna, jezikovna ali etnična manjšina različne vrste skupnosti, ki hranijo različno stopnjo zavesti, kar odpira obsežno poglavje o narodnem vprašanju. Recimo, da je diktija "jezikovna manjšina" najnižji skupni imenovalec različnim skupnostim, ki niso italijanska večina. Ta diktija je v italijanskih zakonih norma in je včasih vprašljiva.

Beseda manjšina pa je po mojem mnenju neoporečna, saj je manjšinsko tisti element, ki opravičuje posebne zaščitne norme, posebne podpore, izjeme v pravilnikih itd. Zakoni v prid manjšine opredeljujejo priznanje in vrednost pojma. Čisto v obratni smeri je npr. fazišem v svojem totalnem nacionalizmu viden v narodnih manjšinah manjvredne in za državo nevarne skupnosti. Nacizem pa je metal v lagerje tudi ljudi, ki so bili manjšina po telesnih in zdravstvenih značilnostih: npr. umobolne ali pohabljeni.

Danes so različne manjšine (ob narodnih tudi verske, spolne, telesne prizadete) vedno bolj vredne posebnega priznanja, zaščite in zakonov. Lahko npr. kritično ocenjujemo zaščitni zakon za Slovence, ne moremo pa obiti dejstva, da je, kljub vsem pomanjkljivostim, pomenil akt priznanja posebne

vrednosti slovenske manjšine v Italiji. V tem smislu je beseda "manjšina" izgubila negativni prizvod, čeprav ga nekateri ideoološke manjšine še ohranjajo v svoji kulturni in politični zavesti. Zaradi teh nostalgikov pa bi ne videl v pojmu manjšina nekaj negativnega, ampak vrednoto, ki jo je potrebeno ščititi, ohraniti in razvijati.

Omenil sem pojem "zaščiti", ki je za mnoge kontroverzen, saj izpade kot prispoloba živalskega vrta, kjer ščitijo (ali mučijo) nekatere redke živali. Zaščita ni vedno v sovozaju z razvojem, je pa lahko pozitiven element. Določeno kulturno dediščino ali staro narečje je potrebno povsem realistično zaščiti in ne pričakovati, da se bodo znaki davnine posodabljalni. Težko npr. pričakujemo, da se bo rezijansko narečje moderniziralo, čeprav lahko vase sprejema številne nove izraze, ob tem pa tvega samouničenje. Prednost knjižnega jezika je, da se po definiciji spreminja, obnavlja in prilagaja potrebam iz leta v leto.

Iz omenjenih razlogov ne vidim v besedi manjšina slabšalno besedo am-pak, obratno, dodatno vrednost, če je seveda manjšina sposobna sprejemati novosti sedanosti in "izzive prihodnosti". Pokojni Bogo Samsa je pravil: "Manjšina ni minus" in je imel prav.

V naslednjem odstavku se bom oddaljil od argumenta, čeprav bo ostala beseda manjšina, tokrat v negativnem smislu, aktualna. Zmaga Benjamina Netanjahuja in skrajne desnice v Izraelu me je po svoje prizadela, čeprav dogodek nima več teže, ki bi jo imel pred takim desetletjem.

Netanjahu je zmagal tako, da je kot zadnji klic zalučal med politične obljube to, da ne bo dovolil samostojne palestinske države, da ne bo umaknil naselij iz Cisjordanije in da se bo boril proti temu, da bi Iran postal nova jerska sila. Skratka, označil je sovražnika in zatrolbil v vojni rog. Bojni klic je preglasil ostale argumente volilnih temecev in zamrznil Izrael v svojo lastno preteklost. S tem pa je starji vodja zakenil državo v vsestransko manjšinsko skost.

Pred leti bi dogodek povzročil mednarodni pretres. Novica bi zasedla prve strani vseh časopisov in bi bila osrednja novica. Borzni trgi bi strmolglavili, cena naftne bi se dvignila itd. Danes vsega tega ni bilo. Izraelske dogodek je zasenčil teroristični napad na muzej v Tuniziji. Svet se zaveda, da izraelske nepopustljive politike krepijo islamski fundamentalizem in terorizem, ki postaja vedno manj verski in vedno bolj razbojniški. To pa vsem samo škodi.

Nadalje: Izrael ni več v osrčju energetskega polja. Arabski svet ni več petrološki monopolist. Razvite države tokrat resnično investirajo v alternativne energetske vire, ki postajajo posel stoletja. Smrt blokovskega sveta je ohladila vroče stičišče na meji med Izraelom in Palestinci. Ne nazadnje se sam zgodovinski spomin umika v hlad muzeja in holokast je vedno tanjši ščit za izraelske agresivne politike. To velja celo za ZDA, kjer so židovski lobiji močni, a ne mislijo več kot Netanjahu, ker ne vidijo v njegovi politiki kakega interesa. Izrael tvega marginalizacijo in obsojenost na vedno bolj lokalen in po svoje manjšinski konflikt.

Mi postajamo do problema vedno bolj brezbrizni, Izraelci pa bodo morali vedno bolj računati na soočanje z lastnimi zli duhovi in s skominami, da bi tudi oni razvili svojo varianto verske ali mesijanske nepopustljivosti. Zapirati vrata prihodnosti pomeni za Izrael usodno in vsestransko "manjšinskost" v negativnih inačici. Postavlja se še ena zavora miru in napredku: zaprost vaši ubija.

JEZIK NA OBROBU

Moj zadnji prispevek je bil precej pesimističen. Iz leta v leto opažam, kako pa še vsakodnevna raba našega maternega jezika. **Sredi preprostega govora nam zmanjka izraz, pa ga na domestimo z italijanskim, in beseda steče naprej v drugem jeziku, ne da bi se tega sploh zavedli; še opazimo ne, če nas kdo na to ne opozori.**

Naše besedišče je vsak dan skromnejše. Malokdo se potruji in uporabi ali v članku napiše ustreznejši izraz. Na vseh prireditvah, kakršnokoli vrste srečamo samo prisotne, v vseh sklonih in številnih. Kar presenetilo me je, ko je naš poročevalec pred nekaj tedni omenil **utrditev slovenske navzočnosti v mestu**. Na žalost so take besede bele vrane. Temu se niti čuti ne morem, saj sem se naučila in si zapomnila, da v Trstu **naši Slovenci poznajo samo bele muhe**. Kadar naletim na katero, jo kar hitro prekrstim v vrano, pa je volk sit in koza cela. Nerodno bi bilo le, če bi otroci v šoli mislili, da je muha ptič, vrana pa želka. Vedeti moramo, da **taki svobodni prevodi niso primerni za šolo**, še posebej pa ne za učenje drugega jezika. **S pridom pa bi jih lahko uporabili naši poročevalci**.

Reki in pregovori ali pa tudi druge ustaljene fraze so navadno zelo sugestivni in si jih zato ni težko zapomniti. Pomagajo nam pri pravilni

izbiri predlogov, pa tudi sklonov, s katerimi se vežejo nekateri glagoli.

Pri nas sem brala: »... O tem so se s svojimi očmi prepričali člani komisije...« Nisem razumela, za kaj je bilo treba dodati tiste »svoje oči«. Če so si prišli ogledat gradnjo, je razumljivo, da so uporabljali oz. uporabili oči.

Če bi hotel poročevalec izpostaviti njihov osebni pogled, bi moral v slovenščini zapisati, da so se o tem prepričali »na svoje oči« ali pa na »lastne oči«. Kdor bi hotel izpostaviti svojo navzočnost pri ogledu, bi rekel: »Osebno sem (smo) si ogledal (i) gradnjo čistilne naprave. Italijanski način »in prima persona« - »v prvi osebi« se v slovenščini uporablja samo pri nas.

Pa še tretjo možnost imamo na razpolago. Komisija bi se lahko osebno seznanila z gradnjo čistilne naprave. Glagol seznaniti se torej veže z **orodnikom**, čeprav je v medijih pogosteje zapisan mestnik. **Napačna vezljivost glagola seznaniti se o tem se je začela že pred več leti širiti v Ljubljani, in tudi tukajšnji pisci so se je nalezli in se okužili z njim**. SSKJ (tudi zadnji l.2014) ima vrsto zgledov, od katereh pa je le eden (publ.) z orodnikom, in sicer »predsednik jih je seznanil o delu v organizaciji« pa še ob tem je priporočilo »z delom«.

Še danes je celo pri nas popol-

noma nemogoče, da bi npr. »sin seznanil starše o svojem dekletu«. Lahko bi jim o svojem dekletu pisal, pravovedoval, seznanil pa bi jih prav gotovo z dekletom. Enako velja za glagol spoznati koga s kom (s čim) ali spoznati se s kom (s čim). Poleg te zvezze pa je pogostejša spoznati koga (kaj).

Neslovensko zvenijo v našem tisku tudi številni pasivi. Brala sem »Ker je projekt sofinanciran s sredstvi Evropske unije, se morajo držati...« Bol razumljivo in slovensko bi bilo: »Ker je projekt sofinancirala EU, se morajo...«

Hvale je vredno, da je pisec opustil naš priljubljen izraz »s strani EU«, ni pa mogel mimo nepotrebnih prisotnosti, srbske izgradnje, zadowoljstva nad potekom, in še česa, kar beremo vsak dan.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj Pepi ščavo?

V Primorskem dnevniku 20. marca 2015 smo prebrali intervju z režiserjem Sebastijanom Horvatom (SSG-Hlapci), ki je med drugim izjavil: »Pred dnevi sem prvič fasal to "ščavi" na ulici. Mislim sem, da je to že mimo, pa ni čisto.«

Ne, res ni čisto mimo. Tudi mnogi naši rojaki na Tržaškem npr. radi in pogosto uporabljajo za znani mestni bife naziv »Pepi ščavo«. Ta ponujoča beseda mnoge ljudi zaradi preteklih izkušenj zbole in je tudi v tej zvezi ne želijo slišati.

Še iz otroštva se spominjam, da smo, ko smo se z mamo s tramvajem spustili v Trst, vedno obiskovali samo Bife Tomažič. To je bil ustaljeni naziv. Morebiti pa je to bila le vaška navada in se mestni Slovenci izražajo drugače.

Lep pozdrav

Jelka Daneu Cvelbar

goslovije, kajpak izpod nacijašizma. Prihaja 9. maj, Dan zmage, dan zloma nacistične Nemčije in njenih zaveznikov v letu 1945 in Dan Evrope, istega 9. maja, pet let kasneje, ko je leta 1950 – da, prav na isti dan, francoski minister Robert Schuman objavil svoj.

Kje da bom proslavljala 70. obletnico zmage nad nacijašizmom? S partizani, s kom neki pa naj bi tu pri nas praznovala? Zavezniške zastave so s partizanskimi takrat plapolale tudi na Velikem trgu v Trstu, pa tudi v mojem družem rodnom mestu, Tržiču ob Soči.

Potem bodo, res upam, prišli tudi dnevi namenjeni pogovoru, izmenjavi, skupnemu iskanju odgovorov. Če bomo vsaj včasih kaj skupaj iskali, bo že dobro.

Marta Ivašič

in Sovodnje. Prepričan sem, da se je banka potrudila za pripravo predavanja in je zagotovo izbrala argument in primere na podlagi konkretnih izkušenj, ki jih obravnava vsakodnevno oziroma jih njeni člani sami doživljamo. Preseneče me zaključek članka v PD dne 19. marca 2015. Kar in ker osebno poznam skoraj vse udeležence srečanja, zagotovo lahko trdim, da se nas velika večina (razen izjem) redno sooča z argumenti in primeri, ki smo jih obravnivali. Tržiče se je z globalizacijo in informatsko tehnologijo bistveno spremenilo že v 90-ih letih prejšnjega tisočletja, prinaša namreč nove izzive in ravno tako tudi nova tveganja.

Ce bodo predavanja na tako dobrem nivoju, je udeležba že sedaj zanjena.

S spoštovanjem,

Boris Čaudek

Fernetiči

Pred leti sem že pisal o istem problemu, opažam pa, da je še vse po starem. Kako to, da ena izmed dveh velikih trgovin jestvin na Fernetičih še vedno odlaga vse odpadke v zabojuke za suhe odpadke? Vsak dan gresta ves karton in vsa plastika v smetnjake na drugi strani ceste. In tak obrat odvrže dnevno verjetno še več kartona kot vsi občani skupaj. Zakaj je na nekaj kilometrov oddaljenih Općinah (ki res spadajo v drugo občino) urejeno odvajanje kartona za trgovine? Je res nemogoče za občino Repentabor urediti ločeno zbiranje na Fernetičih?

Pavel Križman

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

GLASBA - Operno gledališče Verdi v Trstu

Delikatno ravno vesje med solistko in orkestrom

Violinistka Francesca Dego in armenki dirigent Karen Durygarian

Operno gledališče Verdi v Trstu ima novega nadzornika: Stefano Pace je nadomestil Claudia Orazijs in prejšnji teden prevzel svojo funkcijo, čeprav ima še veliko obveznosti v Londonu, kjer je tehnični direktor nadvse ugledne Royal Opera House. Še ni znano, kako bo Pace krmaril po nemirnih vodah, saj so ekonomski problemi še vedno zelo pereči, prav tako ne vemo, če bo teater dobil umetniškega vodjo (to funkcijo si je lastil Orazi), ki bi bil ključnega pomena za bodočnost gledališča. Upad občinstva je namreč zaskrbljujoč kljub razveseljivim prisotnosti številnih mladih dijakov, zato bi bilo potrebno začrtati bolj jasno, privlačno in zanimivo programsko usmeritev, tako na opernem kot na simfoničnem področju.

Poslednji koncert dokaj razkosna ne simfonične sezone, ki se je začela 7. novembra, je bil sicer po svoje zanimiv in privlačen: solistka je bila Francesca Dego, ki je v Trstu prvič nastopila lani s koncertom Petra Iljiča Čajkovskega, letos pa je izbrala pravo redkost, edini violinisti koncert, ki ga je Ermanno Wolf-Ferrari spisal l. 1943 ter ga posvetil slovenski violinistki Giulii Bustabo, s katero je prijateljeval. Za tržaško občinstvo je bila to krstna izvedba, kajti skladatelj je zaslovel predvsem na opernem področju (kmalu bo na tržaškem odru njegov Campiello) z luhkotnimi komedijami v beneškem okviru. Wolf-Ferrari je odločno zavral vse, kar je pretreslo temelje evropske glasbe v začetku 20. stoletja ter se držal zakonitosti, ki so urejale harmonijo v 19. stoletju: iz tistega obdobja je obudil violiniske prijeme, ki izpostavljajo solistovo virtuzoznost, pa tudi spevnost. Okusen začetek z lirskega dialogom med violino in flavo nam je vzbudil upanje, da bomo slišali po krievem zanemarjeno umetnostno, toda posrečeni navdih je skladatelja kmalu zapustil, tako da je koncert sicer prijetna, a šibko zgrajena partitura, ki postane znova zanimiva v drugem delu tretje-

Violinistka Francesca Dego je nastopila z orkestrom, ki ga je prepričljivo vodil armenki mojster Karen Durygarian

FABIO PARENZAN

ga stavka. Francesca Dego, ki je bila kot Guila Bustabo čudežni otrok - prvič je nastopila, ko je bila stara komaj sedem let-, je zelo samozavestno in suvereno izpeljala tehnično dokaj zahteven koncert, pokazala svoj močni temperament, pa tudi kanček romantike, s katerim je lepo ovrednotila partituro. Požela je navdušene aplavze, ki se jim je oddolžila z ognjevitom izvedbo prvega stavka Sonate št. 2 Eugenea Ysayeja.

Orkester je vodil armenki mojster Karen Durygarian, ki je že med violiniskim koncertom opozoril nase z zelo prepričljivim obvladanjem delikatnega ravno vesja med solistko in orkestrom. Dirigent, ki v svoji domovini vodi državni orkester v prestolnici Yerevan, vedno bolj pogosto nastopa v tujini (v Rusijo, kjer se je izpopolnjeval, ga je povabil sam Valeri Gergiev): prepojen je z muzikalnostjo, ki jo zna zelo učinkovi-

to posredovati orkestru. Njegovi gibi poustvarjajo tekočo in razgibano glasbeno pripoved, ki ne zanemarja nobene podrobnosti-teh pa je v Simfoniji št. 2 v e-molu op. 27 Sergeja Rachmaninova nič koliko. Ruski skladatelj, ki je zaslovil predvsem kot klavirski virtuož, ni nikoli skoparil s sredstvi, ki so njegovi glasbi dale spektakularne razsežnosti. Čeprav sodim med tiste, ki v sami bohotnosti še niso našli globljega smisla, rada priznam, da je tržaški orkester pod vodstvom odličnega dirigenta znova pokazal svojo visoko kakovost-pa čeprav v simfoniji, ki ne sodi v sam vrh glasbenega snovanja 20. stoletja. Romantično viharna, večkrat brez prave logike, včasih pa kar lepo navdahnjena, je simfonija vsekakor navdušila tržaško občinstvo, ki je dirigenta in orkester zaslužili s povsem zasluzenimi aplavzi.

Katja Kralj

ROSSETTIJEVO GLEDALIŠČE - Abonmajske niz alternativne scene

Odrski poklon Fabriziu De Andréju

Novinar Andrea Scanzi in glasbenik Giulio Casale sta nastopala minuli konec tedna v tržaški dvorani Miela

Andrea Scanzi (levo) in Giulio Casale

GLEDALIŠČE MIELA

Novinar Andrea Scanzi in glasbenik Giulio Casale, ki je po malem tudi novinar, sta bila gosti v tržaški dvorani Miela z odrskim poklonom priljubljenemu kantavtorju Fabriziju De Andréju z naslovom Le cattive strade; naslov se s citatom iz šansona Georgesja Brassensa navezuje na protagoniste De Andréjevih balad, to je na ljudi, ki se ne držijo konvencij in ki ponoči, ko so ulice prazne, ubirajo slabe poti. Poklon je Rossettijsko gledališče uvrstilo v abonmajske niz alternativne scene.

Novinar Andrea Scanzi je dolga leta pisal za dnevnik La Stampa, medtem ko sedaj sodeluje z dnevnikom Il Fatto Quotidiano, a je vedno posvečal veliko pozornosti glasbi, saj se je diplomiral s tezo o kantavtorjih in je na začetku kariere sodeloval z revijo Muccchio Selvaggio, katere teme se navezujejo ravno na glasbo, film in knjige. Sicer med svojimi poklicnimi zanimanjami našteva tudi kulinariko in zlasti enologijo, vsekakor so mu še najbolj pri srcu ravno kantavtorji, saj je bil dolga leta član žirije Tenore nagrade in je nedavno pripravil odrski poklon Giorgiu Gaberju.

Gaber je pritegnil tudi Giulia Casaleja, ki je leta 2006 objavil knjigo Se ci fosse un uomo - gli anni affollati del Signor

GLEDALIŠČE - SNG Nova Gorica in Gl. Koper

Iztok Mlakar se bo predstavil s Pašjonom

Po uspešnicah Duohtar pod mus! (2007) in Sljehnik (2011) prihaja letos na odrške deske tretje delo izpod peresa Iztoka Mlakarja, javnosti dobro poznanega kantavtorja in igralca. Tokratno dramsko besedilo, ki se po žanru uvršča med komedije, nosi naslov Pašjon. Navdih je Mlakar črpal iz življenja Jezusa Kristusa oziroma iz nove zaveze Svetega pisma. Tudi ta gledališka predstava bo, tako kot prvi dve, nastala v koprodukciji Gledališča Koper in SNG Nova Gorica in v režiji Vito Tauferja. Ogledati si jo bo moč kot zaključno predstavo letošnje sezone v koprskem gledališču oziroma kot uvodno predstavo prihajajoče sezone novogorškega SNG. S študijem je ekipa začela včeraj.

Avtor vsebine Pašjona še ne želi razkrivati: »Saj veste, pri komediji je stvar v tem, da vica ne smeš do konca povedati prej kot ga zaigraš.« Na vprašanje, ali je s svojim zadnjim delom zadovoljen, Mlakar, ki bo v Pašjonu tudi igral eno do vlog, odgovarja: »Dve leti sem se prebujal ob šestih zjutraj, ko so mi rotopale rime po glavi. Sedaj se mi zdi, da nisem tako slab v spletu ukop.« V isti sapi pa dodaja, kako ni nikdar čisto zadovoljen s tem, kar naredi: »Ker kadar bom enkrat zadovoljen, bo cajt za umret. Srce mi razbijja, ko bom enkrat prvič slišal, kako bodo drugi to prebrali, kar je vedno dogodek. Ker to zazveni v popolnoma drugi tonaliteti, kot sem si predstavljal, in to je super, krasno!«

Po burki Duohtar pod mus! in burški moraliteti Sljehnik, prihaja na oder Mlakarjev Pašjon. Žan? »Definitivno komedija. Spada k starosti. Vedno namreč pravim, da je humor stvar zrelega pogleda na življenje,« odgovarja Mlakar. Tudi to delo je napisano v primorskem narečju, saj je narečje po Mlakarjevih besedah živ jezik oziroma gledališki jezik par excellence, ki omogoča dodatno dimenzijo.

»V tem hipu je to najbolj zrel Iztokov tekst. V vsakem stavku je oster, pronicljiv, duhovit. V tej najnovnejši igri razkriva druge misli, registre, gre za popolnoma drugo zgodbo od prejšnjih dveh,«

Iztok Mlakar

KM

je prepričan režiser Vito Taufer. »Hodi seveda po nevarnem robu – delati komedijo iz pašjona ni enostavno, še posebej če hočeš ostati v mišljenu resen. Mislim, da je to precej resna, čeprav na prvi pogled komična interpretacija pašjona.« V kakšno smer bo torej režiser odpeljal predstavo? »Možnosti sta dve,« odgovarja Taufer, »prva se zelo neposredno dotika našega časa in prostora, pri drugi gre pa za vendarle arhetipsko, temeljno formo, kulturne obrazec, ki je del naše kolektivne izkušnje.«

Tudi tretje Mlakarjevo delo, kot rečeno, nastaja v koprodukciji dveh primorskih gledališč. »Ža nas je povezovanje v tekstih Iztoka Mlakarja nekaj, kar sprejemamo kot popolnoma naravno in skoraj obvezno, ker če se Primorska s čim identificira, je to gotovo Iztok Mlakar,« je prepričana Katja Pegan, direktorka koprskega gledališča. »Mlakar ima ta svoj prostor svobode, ki je fenomenalen in ki si ga je pridobil popolnoma kot higieničen, samostojen in neodvisen kantavtor, pisec, pevec ... takšna čistost je redka v tem prostoru. Prav zaradi tega je dobil veliko kreditibilnost kot človek in ustvarjalec, da jo imamo zaradi tega tudi mi, Primorci,« je prepričana Peganova.

Katja Munih

Periševe mučenice ženske iz vseh obdobij in v vseh končev sveta

Hrvaški pisatelj Želimir Periš je avtor družbeno angažirane zbirke kratkih zgodb Mučenice, ki je v slovenščini izšla pri založbi Modrijan. Ženske v knjigi so mučenice zato, ker so v družbi postavljene v podrejeno vlogo. V knjigi je 15 zgodb, povedanih iz ženske perspektive. Polovica zgodb se navezuje na mitološke ali zgodovinske osebnosti, druga polovica knjige prinaša zgodbe hrvaških žensk različnih starosti. Bralec med drugim spozna usodo Eve, Device Marije, Penelope, Johanne, ljubice Immanueli Kanta, Marie Skłodowske Curie. Kot je pojasnil, mu je bilo vidilo pri ustvarjanju izbrati nekatere najbolj znane like iz zgodovine in jih dati možnost, da svoje zgodbe povede na svoj način. Uradno zgodovino so namreč pisali moški, ki so imeli moč, da so to lahko počeli. V njegovi knjigi spregovorijo ženske, ki s svojimi pripovedmi zapolnijo vrzeli v znanih zgodbah. Kot je še povedal, se je pri mitoloških osebah držal izvornih tekstov, pri zgodovinskih osebnostih pa uradnih biografij. (STA)

PARIZ - Vsi potniki nemškega letala (150) mrtvi, vzroke nesreče še raziskujejo

Airbus padal dolgih osem minut in se raztreščil v francoskih Alpah

PARIZ - V Alpah na jugovzhodu Francije je včeraj strmoglavil Airbus A320 nemškega nizkocenovnega letalskega prevoznika Germanwings s 150 ljudmi na krovu. Umrli naj bi vsi, med žrtvami pa je po prvih podatkih 67 nemških državljanov. Letalo je padalo osem minut, o vzrokih nesreče pa zaenkrat ni znanega še nič. Eno črno skrinjico so že našli. Po dosedanjih podatkih je letalo, ki je letelo iz Barcelone v Düsseldorf, ob 10.45 doseglo svojo običajno višino letenja, ki pa jo je po minutih spet zapustilo. Nato je začelo padati, kar je trajalo osem minut. Stik z letalom so francoski kontrolorji izgubili ob 10.53 na višini približno 1800 metrov nadmorske višine.

Katastrofa se je zgodila na goratem območju s strimi pobočji, ki ni dosegljivo z avtomobili in dosega višino do 2000 metrov nadmorske višine. Razbitine letala ležijo na površini več kvadratnih kilometrov.

Prvi posnetki z območja so prikazali dele trupa letala z dobro vidnimi okenci. Spet drugi deli so povsem majhni in puščajo vtis, da se je letalo razletelo na drobne koščke ob trčenju v skale.

Predstavniki letalske družbe Germanwings so popoldne stopili pred novinarje in pojasnili, da je bilo na letalu po prvih podatkih 67 nemških državljanov in med drugim tudi dva dojenčka. Narodnosti ostalih niso razkrili, so pa španske oblasti že pred tem sporočile, da naj bi bilo na krovu letala 45 španskih državljanov. Med mrtvimi naj bi bili tudi Turki in najmanj en Belgijec. O morebitnih slovenskih potnikih ni podatkov.

Med potniki je bila tudi skupina 16 nemških šolarjev z dvema učiteljicama iz sole v mestu Haltern v zvezni deželi Severno Porenje-Vestfalija. Približno 15 let starci šolarji so bili v Španiji na enotedenški izmenjavi. Šolo, s katere so prihajali, so sredi dneva zaprli, v nej pa postavili križni štab. Učenci pred poslopje polagajo rože. Tako nemška kanclerka Angela Merkel kot predsednik Joachim Gauck sta izrazila pretresenost ob nesreči, kanclerka je odpovedala vse svoje včerajšnje obveznosti, Gauck pa je prekinil obisk v Južni Ameriki.

Pretrsene je tudi španski premier Mariano Rajoy. Oba z Merklovo bosta v sredo obiskala prioriteto nesreče, kjer naj bi se srečala s francoskim predsednikom Françoisom Hollandom. O vzrokih nesreče ni znanega še nič. »V tem trenutku ni mogoče izključiti nobene možnosti,« je dejal francoski premier Manuel Valls.

Preiskovalci dogodka so prevzeli preiskovalci francoske agencije za preiskave letalskih nesreč (BEA). Prav njim bodo tudi izročili prvo od črnih skrinjic, ki so jo že našli na prioritetu nesreče, je potrdil francoski notranji minister Bernard Cazeneuve.

Francoske oblasti so včeraj v najkrajšem možnem času sprožile operacijo iskanja trupel, ki pa bi bila po pisanju francoske tiskovne agencije AFP glede na težavnost dostopa do območja dolgotrajna.

Glavni pilot je imel najmanj deset let izkušenj in za sabo že najmanj 6000 ur letenja. Letalo je bilo poleti leta 2013 deležno temeljitega pregleda. Predstavniki družbe so tudi zatrtili, da je bilo letalo opremljeno z najmodernejšo računalniško tehnologijo.

Zaenkrat vlada zmeda glede tega, ali je letalo poslalo klic v sili. Tuji mediji so sprva poročali, da ga je letalo poslalo ob 10.47, a so na francoski direkciji za civilno letalstvo kasneje povedali, da ga letalo ni poslalo, temveč se je kontrola zračnega prometa odločila razglasiti, da je letalo v težavah, potem ko je izgubila stik z njim.

Družba Germanwings je že sporočila, da do včeraj v tovrstni nesreči ni bi-

Na fotografijah:
levo zgoraj ostanki letala, ki se je razletelo na drobne kose; levo spodaj reševalna akcija v francoskih Alpah; desno svoji umrlih potnikov

ANSA

lo udeleženo še nobeno njeno letalo. Gre tudi sicer za prvo letalsko nesrečo kakega evropskega nizkocenovnega letalskega prevoznika.

Germanwings je sicer Lufthansina hčerinska družba in je v njeni stodstotni lasti. Ustanovljena je bila leta 2002, od leta 2013 pa je cenovno ugoden prevoznik od matičnega koncerna postopoma prevzel manj pomembne povezave z večine nemških letališč po vsej Evropi. Edina izjema so ostali leti s ključnimi Lufthansinimi vozlišči - letališč v Frankfurtu in Münchnu.

Gre za najhujšo letalsko nesrečo na območju Francije od leta 2000, ko je v strmoglavljenju letala Concorde družbe Air France umrlo 113 ljudi. Najhujša letalska nesreča v Franciji se je zgodila 1. decembra 1981, ko je v koriziško goro San Pietro treščilo letalo slovenskega prevoznika Inex-Adria. Umrlo je vsek 180 ljudi na krovu. To je bila najhujša letalska nesreča tudi v slovenski zgodovini.

Po strmoglavljenju letala so iz vseh strani začeli prihajati izrazi sožalja svojcem žrtev in voditeljem Nemčije in Španije, od koder je večina žrtev. Sožalje je v imenu EU družinam žrtev me drugimi izrekli tudi predsednik Evropskega sveta Donald Tusk.

Obrnil se je tudi na voditelje vseh prizadetih držav, vključno s francoskimi predsednikom Françoisom Hollandom, nemško kanclerkom Angelou Merkl in španskim predsednikom Marianom Rajoyjem. Sožalje sta izrazila tudi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker in predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz. Ta je za sredino odprtje mini plenarnega zasedanja parlamenta napovedal minuto tišine v spomin na žrtev.

Da so v mislih in molitvah z žrtvami in njihovimi družinami, so sporočili tudi iz Bele hiše. Ameriški predsednik Barack Obama je bil o dogodku obveščen, ameriški organi pa so ponudili pomoč francoskim, nemškim in španskim oblastem. Zaenkrat ni znakov kakršnekoli povezave s terorizmom, je sporočila tiskovna predstavnica sveta za nacionalno varnost Bernadette Meehan.

TUNIS - Teden dni po atentatu Tunizija spet v centru pozornosti

Na Svetovnem socialnem forumu srečanje tisočev aktivistov z vsega sveta

TUNIS - V tunizijski prestolnici se je včeraj ob začetku Svetovnega socialnega foruma začelo zbirati na tisoče aktivistov z vsega sveta. Nacionalni muzej Bardo medtem kljub napovedim, da ga bodo znova odprli, ostaja zaprt. Kot so pojasnili v muzeju, jih je preložitev odprtja presenetila v »zadnji minutni« obdobju pa so se zanjo odločile iz varnostnih razlogov. Presenetilo nas je v zadnji minutni, a notranje ministarstvo je sporočilo, da iz varnostnih razlogov ne moremo sprejeti večjega števila obiskovalcev,« je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal predstavnik muzeja.

Ministrstvo za kulturo je pozneje sporočilo, da muzeja niso odprli zaradi logističnih težav, saj ne bi mogel sprejeti več tisoč ljudi. Kurator muzeja je za tunizijski radio povedal, da ga bodo za javnost verjetno znova odprli v nedeljo.

Popoldne so klub temu pravili slovesnost simboličnega vnovičnega odprtja muzeja z nastopom simfoničnega orkestra v muzeju in počastitvijo žrtev terorističnega na-

Tunizijci manifestirajo pred muzejem Bardo

večje zborovanje aktivistov na svetu. Forum, ki so ga prvič organizirali leta 2001 v Braziliji, tokrat drugič poteka v Tuniziji, prvič je pred dve maletoma. Na njem bodo razpravljali o alternativah kapitalističnemu gospodarstvu in pravičnejši globalizaciji.

Kot na svoji spletni strani piše nemški Deutsche Welle, na forumu pričakujejo več kot 4000 nevladnih organizacij in na de-

settisoče kritikov globalizacije. Organizatorji se klub napadu na muzej Bardo niso odločili za odgoved in so tudi sporočili, da so vse mednarodne organizacije potrdile udeležbo, odpovedi pa zaradi napada niso beležili.

Kot so poudarili, s tem tudi izražajo svojo solidarnost s Tunizijo, njenimi ljudmi in svojci ubitih ter svojo zavezost »načelom miru in solidarnosti med narodi za svobodo in demokracijo«. Ob včerajnjem začetku foruma so popoldne pripravili pohod pod sloganom »Narodi sveta združeni proti terorizmu«, ki so ga končali pri muzeju Bardo.

pada minuli teden. Koncerta v muzeju se je udeležilo več sto považljivih. Pred muzejem pa se je zbral več tisoč Tunizijcev in aktivistov iz vsega sveta, ki se udeležujejo Svetovnega socialnega foruma.

Pred tem se je pred muzejem zbral na stotine ljudi, mnogi s plakati, na katerih so pozivali tuje k obisku Tunizije. Država je namreč v pretežni meri odvisna od prihodkov od turizma in med prebivalci se širi strah, da se bodo ti zaradi nedavnega napada na muzej, v katerem je bilo ubitih 20 tujih turistov in policistov, občutno zmanjšali.

V Tunisu se je sicer včeraj začel Svetovni socialni forum, naj-

TRŽIČ - Vodstvo je napovedalo odpust 50 zaposlenih

Jezni delavci zasedli mlin De Franceschi

Delavci in uslužbenci družbe De Franceschi so zasedli mlin v Ulici Bagni v Tržiču. Odločitvi vodstva družbe, ki namerava odpustiti veliko večino zaposlenih, odločno nasprotujejo, zato bodo 24 ur dnevno »nadzorovali« vhod v obrat. Da je predlog družbe »nesprejemljiv«, so že v ponedeljek očenili predstavniki sindikatov, ki so se z vodstvom mlina sestali na sedežu zveze Confindustria v Gorici, včeraj pa so ga zavrgli se zaposleni. Ob zaključku srečanja s sindikati so se soglasno odločili za »permanentno skupščino«, kar v drugih besedah pomeni, da so mlin zasedli.

»Delavci in uslužbenci so želeli dati močan signal. Vodstvo družbe nam je namreč v ponedeljek sporočilo, da namerava odpustiti kar 50 od skupnih 57 zaposlenih, ki bi jih želelo takoj vključiti v program mobilnosti, ne da bi prej seglo po ostalih oblikah socialnih blažilcev. Obdržali bi le sedem delavcev, ki skrbijo za privez. Ostalim ponujajo 2500 evrov bruto, če pristanejo na njihov predlog. Ta pa je sramoten. Celo odpravnine bi jim ne izplačali takoj v celoti, ampak na obroke,« pravi predstavnik sindikata Flai-Cgil Luciano Sartori, po katerem tak predlog nikakor ni mogel naleteti na pozitiven odgovor. Enakega mnenja so tudi zaposleni, ki so včeraj popoldne zastražili glavni vhod in napovedali, da bo mlin zaseden, dokler ne bo vodstvo predlagalo sprejemljiveje rešitve. »Če želijo, da odidemo, morajo poklicati karabinjerje. Tu bomo ostali 24 ur dnevno,« so napovedali.

Usoda mlina De Franceschi in ljudi, ki so pri družbi zaposleni, skrbi tudi tržiško občinsko upravo. Z njimi se bo zato ju tri srečala županja Silvia Altran. Z občine so sporočili, da županja noče le izraziti solidarnosti delavcem in uslužbenecem, ampak želi predvsem razumeti, ali je še kaj manevrskega prostora za nov industrijski načrt ali vsaj izredno dopolnilno blagajno. »Družba se mora zavedati, da mora spoštovati svoje zaposlene. Upam, da se bo mogoče dogovoriti vsaj o uvedbi minimalnih oblik zaščite,« je dejala županja, ki se bo z

Delavec razobeša zastavo sindikata pred vhodom v mlin

BONAVENTURA

zaposlenimi srečala ob 11. uri.

Družba De Franceschi je v težave zašla že pred leti, vendar jih je prebrodila, zdaj pa naj bi si zaradi težkih razmer na svetovnem tržišču nabrala kar 5,5 milijonski dolg. Šušljalo se je, da naj bi se za silose v Marini Julii zanimala večja mlinarska družba, iz te moke pa - vsaj za zdaj - ni bilo kruha.

GORICA - V nekaj mesecih Policisti ovadili dvesto nezakonitih priseljencev

Pritoka beguncev ni konec, kmalu se izteče sporazum za dom Nazareno

Goriški policisti so poostriili nadzor nad nezakonitim priseljevanjem. Več patrulj nadzoruje tako mestno središče kot predmestna območja, posebno pozornost pa sile javnega reda posvečajo obmejnemu pasu in območju v bližini železniške postaje. Samo v zadnjih nekaj mesecih, piše v tiskovnem sporočilu, so policisti goriške kvesture, mejni policisti in železniški policisti ovadili na prostoti 200 tujih državljanov, ki so ilegalno vstopili v Italijo.

Januarja je policija sodnim oblastem prijavila 64 nezakonitih priseljencev. 45 je bilo državljanov Afganistana - enega so ovadili tudi zaradi lažnih izjav -, 17 je bilo Pakistanov, eden je bil iz Bangladeša, eden pa iz Dominikanske republike. Bengalca so ovadili, ker ni spoštoval kvestorjevega ukrepa za izgon iz države. Februarja so goriški policisti ovadili 68 nezakonitih priseljencev. 50 je bilo Afganistancev, državljanov Pakistana je bilo 13, poleg njih so ovadili še štiri Ukrajince in enega Rusa.

Ob nezakonitih priseljencih pa v Goricu še naprej prihaja tudi veliko število prisilcev za azil. Večina izmed njih je nastanjenih v domu Nazareno, drugi spijo v domu Faidutti, v hotelu Internazionale in po župniščih. Nekatere gostijo v zasebnih stanovanjih, drugi pa - vsaj uredno - nimajo strehe nad glavo. V domu Nazareno spi na podlagi sporazuma, ki ga je decembra nadškofija podpisala s prefekturo, 150 prebežnikov. Nadškof Redaelli je takrat pojasnil, da se bo konvencija izteka 31. marca, na-

Prebežniki v uradu
mejne policije
pri Rdeči hiši

FOTO KVESTURA

kar bo dom Nazareno ponovno lahko gostil »le« okrog 100 ljudi. Z nadškofije so nam včeraj sporočili, da še čakajo na razvoj dogodka, na prefekturi pa so poudarili, da bo 30. marca zapadel rok za prijavo na razpis za gospodarske subjekte, ki so pripravljeni nuditi nastanitvene storitve prisilcem za azil. »S tem bomo pridobili

Drevo za boljši planet

V soboto, 28. marca, bo v Novi Gorici potekala prva akademija otroške iniciative Plant for the Planet v Sloveniji. Na osnovni šoli Frana Erjavca bo v okviru omenjene iniciative posajeno drevo. Gre za dogodek, na katerem osnovnošolci lahko postanejo ambasadorji za klimatsko pravičnost in razširijo svoje znanje o temah glede podnebne krize. Na dogodku bodo prisotni ambasadorji iz Krmina, tako da bo utrjeval tudi čezmejno povezovanje in sodelovanje med mladimi. Glavni namen omenjene organizacije je s pomočjo akademij aktivirati mlade posameznike, da tudi sami prispevajo aktivnosti proti podnebnim krizam in tako poskrbijo za svojo prihodnost, še posebej s sajenjem dreves. Gre za otroško iniciativo, v katero je vključenih več kot 100 držav vsega sveta. V mednarodno mrežo se letos prvič povezuje tudi Slovenija z organizacijo omenjenega dogodka v Novi Gorici, kjer bo akcijo organiziral Zavod URBiEKO Svet. (km)

Natočil in odpeljal

V zgodnjih ponedeljkovih popoldanskih urah se je na bencinski servis v Rožni Dolini pripeljal voznik osebnega avtomobila znamke Volvo, temno modre barve, z italijanskimi registrskimi številkami. Najprej je v vozilo natočil 41 litrov dizelskega goriva, nato pa je v prodajnem prostoru bencinskega servisa kupil in plačal določene izdelke, računa za gorivo pa pri prodajalcu ni poravnal. Novogoriški policisti bodo na podlagi zbranih obvestil glede tativne goriva zoper moškega podali kazensko ovadbo. (km)

V Fari o goljufih

V dvorani občinskega sveta v Fari bo danes ob 17.30 srečanje o goljufih, krajah in tativinah, ki ga pokrajinska uprava prireja v sodelovanju s karabinjerji.

Kri so darovali karabinjerji in mladi

Karabinjerji in mladi skupaj darovali kri

Avtodom goriških krvodajalcev, poimenovan po Egidiju Braganolu, je v ponedeljek postal pred pokrajinskim karabinjerskim poveljstvom na Korzu Verdi v Gorici. Deset karabinjerjev s pokrajinskim

poveljnikom Antoninom Minutolijem na čelu je darovalo kri; poleg njih se je odločilo, da bo pomagalo neznanemu sočloveku tudi deset dijakov zavodov Slataper in Paolino D'Aquileia, ki so prvič darovali kri. Karabinjerji so ob zaključku krvodajalskemu združenju zagotovili pomoč in sodelovanje ob prihodnjih podobnih dogodkih.

nova nastanitvena mesta, kar bo "razbremenilo" središča, v katerih so begunci goсти do zdaj, «je povedala namestnica prefekta Gloria Allegretto, po kateri bi v pričakovaju na podpis okvirnega sporazuma s prijavljenimi subjekti prefektura lahko prosiла nadškofijo za podaljšanje sporazuma za krajše obdobje.

ŠTANDREŽ-GORICA - Primorska poje

Sakralne skladbe in ljudsko izročilo

Revija Primorska poje se je ta konec tedna ustavila na številnih lokacijah po Primorski. Med drugim je v svojem četrtem pevskem vikendu dosegla sredino 46. sezone te izjemne zborovske manifestacije. Revija je tokrat ponudila dva odlična zborovska koncerta: v cerkvi sv. Andreja v Štandrežu je bil petek zvečer odet v sugestivne melodije sakralne glasbe, v Kulturnem centru Lojze Bratuž pa je zazvenelo veliko glasbe tako primorskih skladateljev kot tudi primorskega ljudskega izročila. Na obeh koncertih se je predstavilo sedem zborov in oba koncerta sta bila zaznamovana s tisto posebno lepoto te revije - s srčnimi izvedbami, z nasmehanimi obrazi pevcev in zadovoljnimi poslušalci.

Zlasti se je potrdila tradicija koncerta v štandreški cerkvi, kjer se vsako leto pokaže srce ljubiteljskega zborovskega petja širšega primorskega področja. Na koncertu v Štandrežu bi za marsikateri nastopajoči zbor le stežka rekli, da je amaterski. Z navdušujočimi izvedbami in s svojo izdelano zvočno plastičnostjo ne kažejo zgolj na dobro delo, ampak tudi na talent, ki ga skrivajo pevci v vrstah zborovskih sestavov. Tako smo lahko občudovali tehnično in umetniško dedelane interpretacije Idrijskega oktetata, ki ga vodi Elizabeta Lampe, župnijskega zabora sv. Urbana iz Godoviča pod vodstvom Tonje Lapanja Brenčič, ženske vokalne skupine Vikra in dekliskega pevskega zabora Kraški slavček - Krasje, ki ju vodi izjemna zborovodkinja Petra Grassi, komornega zabora Musica Viva iz Tolmina, ki ga umetniško usmerja Erika Bizjak ter komornega dekliskega zabora Vox Ilirica iz Ilirske Bistre in zborovodkinje Elene Sedmak.

Posebnost štandreškega koncerta tiči tudi v samem programu sakralne glasbe, ki s svojo edinstvenostjo štrli ven iz siceršnje ponudbe koncertov revije Primorska poje sestavljene pretežno na osnovi priljubljene in razširjene ljudske pesmi. V Štandrežu tako v vsej svoji bohotnosti zaznenoj renesančne vokalne mojstrovine velikih imen polifone glasbe, madrigala in motet, kot so Jacob Arcadelt, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Tomas Luis de Victoria ali biseri vokalne zapuščine pod katere so se podpisali Giulio Caccini, Henry Purcell, Franz Schubert, vse do sodobnih sakralnih del slovenskih skladateljev Ambroža Čopija, Andreja Makora in Tadeja Vulca. Vsa ta glasba je izvirna in skrbno izbrana, veliko je bilo vsebinsko vezane na postni in velikonočni čas.

V vsakem primeru so bili nastopni brezhibni in so vdahnili v pred velikonočni čas posebno toplino ter počitljivo duhovnost.

Praznik petja se je v nedeljo sezil v Gorico, kjer je v Kulturnem centru Lojze Bratuž gromko odmevala ljudska pesem. Tudi tam je bilo mnogo prisršnih pevskih trenutkov, veliko bolj lahko obarvanih, a ravno tako navdušujočih. Koncert so oblikovali nastopi ženskega zabora Rojan, ki ga vodi Zulejka Devetak, ljudski pevci kulturnega društva Borjač in Katarina Šetinc, ženska vokalna skupina Dekleta s Škofij pod vodstvom IVE Dobovičnik, pevci zabora Lijak 1883 Vogrško z zborovodkinjo Mojco Sirk, pevci zabora Kras iz Opatjega selca, ki prepeva pod taktilko Pavla Parhorja, in ne nazadnje še moški pevski

zbor Prem pod vodstvom Vilka Matjeriča ter moški pevski zbor Stane Matič z Općin in zborovodja Waltera Lo Nigra. Prav vsak zbor je pokazal kakšno posebnost, s katero se ponaša: od izbora programa, do presenetljivih izvedb in suverenih nastopov ali lepo oblikovanih oblek. Vsem pa je bila skupna tista iskrica, ki jo gojijo v ljubezni do petja.

Metka Sulič

Primorska poje v štandreški cerkvi

BUMBACA

GORICA - Dvanajsti festival Komigo

Začeli s poklonom Ježku

Predstava je nastala ob stoletnici rojstva Frana Milčinskega - V njej nastopata tudi njegova vnuk in vnukinja

S predstave v Kulturnem domu

S kabaretno predstavo Sto sveček za Ježka se je v prejšnjih dneh začela 12. sezona priljubljenega festivala komičnega gledališča Komigo 2015. O samem festivalu smo podrobno poročali pred kratkim, ko so v Kulturnem domu predstavili niz letosnjih gledaliških predstav. Po oceni prirediteljev je bil Komigo tudi tokrat deležen pozornosti zvestih obiskovalcev Kulturnega doma, saj se je za nabavo abonmaja odločilo veliko ljudi. To je pred prvo predstavo poudaril tudi ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, ki je v vsej temi ugotovil, da se je Komigo zelo dobro usidral v gledališko ponudbo goriške ustanove, ki poleg besedil v slovenskem jeziku ponuja tudi predstave v italijanščini.

ni in furlanščini. Želja Kulturnega doma je postati središče, ki z gledališkimi, pa tudi drugimi kulturnimi prireditvami zadosti potrebam celotnega goriškega prebivalstva, ne glede na narodnost, je še podaval Komel.

Dvanajsto sezono je uvedla predstava, ki se je že lepo pokloniti spominu na izjemnega in vsestranskega ustvarjalca Frana Milčinskega-Ježka. Bil je pisatelj, satirik, gledališki in filmski igralec, humorist, pesnik in šansonjer, ki je v dobršnem delu prejšnjega stoletja s prefinjenim humorem pozivil slovenski svet sprostitev in zabave. Znal je biti tudi piker in zbadljiv do ljudi, ki so krojili življenje preprostih ljudi. Lani decembra je namreč mi-

nilo sto let od Ježkovega rojstva, ljubljanski Café teater, Cankarjev dom in producent Teater Morpheus so se mu oddolžili s pripravo kabaretnega večera s teksti, dovtipi in satiričnimi skeči, ki jih je ustvaril neusahljivi talent nepozabnega Franeta. Omeniti velja, da je Frane bil sin Frana Milčinskega, slovenskega pisatelja, ki je napisal knjigo Butalci. Gre torej za družino, kjer sta bili umetnost in satira doma. Le-ti se nadaljujeta še danes, saj sta na odru Kulturnega doma poleg Janeza Hočvarja-Rifleta nastopila Franetova vnuk in vnukinja Juš in Nana Milčinski. Režijo pa je podpisal Franetov sin, Matija Milčinski skupaj z ženo Tatjanou. Skoraj družinska zadeva, bi redi! Vsi trije igralci so se ob stalni klavirski spremljavi zelo dobro vključili v vlogo dedka in prijatelja Ježka in odrsko delo postavili v radijski studio, kjer je bil komik Frane zelo doma. V besedi in pesmi so predstavili delček obsežnega Ježkovega opusa, ki je slovel predvsem po tem, da je iz majhnih in včasih nepomembnih zadev, znal izvleči največ in jim dati smešno, nikoli pa ne vulgarno obliko. Z raznimi zgodbcami je občasno nastopala tudi lutka v Ježkovi preobleki, dober sprejem pa je doživel lik Anzla Pimperdragonarja, čvekača, sitneža in mojstra izumov neverjetnih besed in besednih zvez, ki ga je odlično odigral Janez Hočvar-Rifle. Z improvizacijo skečev sta se v pogovoru z ljudmi iz dvorane dobro obnesla tudi oba Ježkova naslednika Juš in Nana. Čeprav je šlo za humor, ki je nastajal pred trideset in več leti, bi marsikateri dovtip ali zbadljivka bila aktualna tudi danes. Naslednja predstava iz niza Komigo 2015 bo v sredo, 1. aprila, ob 20.30 uri. Na sporednu bo celovečerna predstava Jezik ne jezi se v reziji Andreja Rozmana-Roze. (vip)

Križev pot v Podgori

Župnija sv. Justa v Podgori bo tudi letos priredila križev pot na Kalvarijo. Tradicija sega daleč v preteklost, saj se je začela ob koncu 18. stoletja, ko je goriško nadškofijo vodil Karel Mihael Attems, prvi goriški nadškof. Priljubljena pobožnost, na katero so ob Podgorcih vabljeni tudi verniki iz drugih krajev, prirejajo drevi ob 20. uri. Zbirališče bo pred nekdano podgorsko osnovno šolo.

Salamijada pri ribičih

Ribiško društvo Vipava prireja v soboto, 28. marca, ob 16. uri na svojem sedežu ob robu Sovodenj salamijado. Pokušni salam bosta sledila nagrajevanje in družabno srečanje. V nedeljo, 29. marca, se začenja nova ribolovna sezona; ribiči se bodo po 10. uri zbrali na svojem sedežu, kjer bo prijateljsko druženje. Medtem pa je v nedeljo zaradi slabega vremena odpadla čistilna akcija na bregovih Soče in Vipave; odložili so jo na nedeljo, 19. aprila.

Obnavljajo park in galerijo

V Tržiču se je v pondeljek začela obnova parka Unicef. Nahaja se ob stolnici sv. Ambroža, v njegovo prenovo bo občina vložila 67.000 evrov. Park bodo opremili z novimi igrali in klopmi. Občinska uprava bo prenovila tudi tudi galerijo sodobne umetnosti na Trgu Cavour; manjši poseg so opravili že pred lanskim obiskom predsednika republike Giorgia Napolitana, zdaj bodo v obnovo poslopja vložili okrog dvajset tisoč evrov. Poslopje bodo na novo prepleškali, sanirali bodo zidove, skozi katere je v notranjost pronica voda. Galerijo so zgradili na območju nekdanje tržnice; med letoma 1998 in 2002 so poslopje porušili in na novo zgradili, za kar sta bila potrebna skoraj dva milijona evrov. Od vsega začetka je imela galerija težave zaradi vlage, puščala je tudi njena streha. Za prva sanacijska dela so porabili okrog 270.000 evrov, zdaj je potreben nov poseg.

Rigonijeva v knjižnici

V državni knjižnici v Gorici bo danes ob 17. uri Patrizia Rigoni predstavila svojo knjigo »Il tempo delle mani«.

Cvetje v Tržiču

Konec tedna bo tržiško mestno središče pozivil prodajni sejem cvetja in okrasnih rastlin »Monfalcone in fiore«, ki so ga prvič priredili lani. Do včeraj so bile stojnice s cvetjem in okrasnimi rastlinami nameščene v Trstu, od petka, 27. marca, do nedelje, 29. marca, si jih bo mogoče ogledati na Trgu Republike in v Ulici Battisti v Tržiču. »Po lanski uspešni prvi izvedbi pričakujemo dober odziv tudi letos,« poudarja tržiški podžupan Omar Greco in pojasnjuje, da prirejajo prodajni sejem v sodelovanju z zvezo trgovcev Ascom, z združenjem Vivacentro in društvom Pro Loco. Prireditve se bo udeležilo okrog petnajst stojničarjev, pet več kot lani. K udeležbi na prireditvi vabijo tudi tržiški trgovci, katerih trgovine bodo v nedeljo odprtne. V mestnem središču bo poskrbljeno tudi za animacijo, zaradi česar bo v soboto zaprt promet Korzo Popolo.

Trideset let Soških regat

»30 let Soških regat...« je naslov včeraj, ki ga prireja kajak klub Šilec danes ob 20. uri na sedežu v Ulici 4. novembra v Podgori. Z Aldom Ruplom in Albinom Špacalom se bo pogovarjal Vili Prinčič. Predvajali bodo fotografije Soških regat in dokumentarni film o Soči Iva Sakside.

ŠEMPETER - Dela na gradbišču kanalizacije v Feiglovi ulici stojijo

Zaplet še ni rešen

Dela na gradbišču rekonstrukcije kanalizacije v Feiglovi ulici v Šempetru pri Gorici so še vedno ustavljeni, izvajajo se le nujna dela. Kot smo že poročali, je rekonstrukcija tega dela kanalizacije del projekta izgradnje Centralne čistilne naprave v Vrtojbi in pripadajočega kanalizacijskega omrežja.

Potem ko so v začetku februarja stanovalci dosegli obnovo postopka pravnomočno pridobljenega gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo obstoječe kanalizacije, ki poteka vzdolž njihove ulice, je novogoriška upravna enota izdala sklep o obnovi postopka, kar naj bi se po tedanjih pričakovanjih zgodilo te dni. Včeraj pa smo od vodje projekta Mitje Gorjana iz novogoriškega podjetja Vodovodi in kanalizacije izvedeli, da je novogoriška upravna enota odločitev odložila za štirinajst dni, omenjenoju podjetju pa naložila, naj v tem času stanovalcem posreduje natančen obseg gradnje in terminski plan. »Njihovemu pravnemu predstavniku sem oboje že poslal,« pravi Gorjan in znova poudarja stališče, ki ga zagovarja podjetje: da predviden gradbeni poseg lahko izvajajo na površini, ki je kategorizirana javna cesta, ter da

Gradbišče nove čistilne naprave v Vrtojbi

s svojimi aktivnostmi ne bodo posegali na zasebna zemljišča. »Res pa je, da bo v času gradnje moten dostop do hiš,« dodaja.

Gradbišče si je včeraj ogledal tudi gradbeni inšpektor. »Dokler se zadeva ne razreši, določenih aktivnosti ne bomo mogli izvajati na grad-

bislu,« še pojasnjuje Gorjan. Kot smo že poročali, zaustavitev del ni v prid 53 milijonov evrov vrednemu projektu, največji naložbi na Goriškem, ki mora biti zaključena do konca leta, sicer bo treba vračati 30 milijonov evropskega denarja. Poleg tega v zraku še vedno visi plačilo več

kot milijonske kazni Italiji zaradi onesnaževanja, ki ga Slovenija povzroča z izpusti v Korn in posledično v Sočo.

Prebivalci Šempetra pri Gorici, natančneje stanovalci omenjene Feiglove ulice nasprotujejo izgradnji razbremenilnika v njihovi ulici, zahtevajo ločen sistem za zbiranje padavinskih in fekalnih voda, bojijo se tudi, da bi predviden poseg v njihovi ulici povečal poplavno ogroženost tistega območja. Upravni postopek za razveljavitev gradbenega dovoljenja so sprožili, ker menijo, da bi morali biti stranke v postopku, obnovo postopka so tudi dosegli, ter, kot rečeno, posledično zaustavili gradnjo. Na podjetju Vodovodi in kanalizacije je po drugi strani zatrjujejo ravno napravno: če omenjenega razbremenilnika ne naredijo, bo poplavna ogroženost tistega dela Šempetra večja.

Rekonstrukcija omenjene kanalizacije je del projekta izgradnje centralne čistilne naprave in pripadajočega kanalizacijskega omrežja. Sistem kanalizacije mora sicer delovati takrat, ko bo dograjena čistilna naprava, zato naj bi projekt trenutno še ne bil ogrožen. (km)

GORICA - Predstavili knjigo o italijanskih internacijskih taboriščih

Umirali od pomanjkanja

Internirani so bili predvsem starci, ženske in otroci - Rdeči križ ni smel deliti pomoči

Z leve Boris Gombač, Anna Di Gianantonio, Metka Gombač in Dario Matiussi

BUMBACA

O dvojezični dokumentarni knjigi Za domaćim dvoriščem so časopisi in druga sredstva obveščanja že večkrat poročala. Nekajkrat je v posoščem prostoru tudi bila predstavljena. Morda je bilo pred dnevi ravno zaradi tega število prisotnih med predstavljivo v reprezentančni dvorani Attemske palače Na Kornu omejeno na malo več kot dvajset oseb. Velikost dvorane je še bolj poudarila pičlost v glavnem starejših udeležencev.

Treh avtorjev - Borisa Gombača, Metke Gombač in Daria Matiussija, ravnatelja centra Gasparini v Gradišču, hkrati z uvodnico predstavitev Anne Di Gianantonio, ki je zastopala gorisko sekcijo Vsedržavne zveze partizanov, število ni motilo in so po vrsti živahnno, pronicljivo in sveže razvijali svoje misli o zgodovinskem obdobju, vojnih pogojih, načrtrem izstradanju, kalvariji od taborišča do taborišča, izsušenih otrocih in od lakote onemoglih materah.

Na Rab, v Monigo, Renicci, Visco, Fossaloni, Zdravščine, če se omejimo na vzhodne predele Italije, je kraljeva vojska internirala predvsem starce, ženske in otroke, da ne bi na katerikoli način pomagali osvobodilnemu gibanju v domačem kraju. Hudo in kruto je bilo, ker niso vsi imeli možnosti prejemati paketov hrane, italijanske oblasti pa niso dovolile razdeljevanja pomoči medna-

rodnega Rdečega križa, ker so hotele obdržati status taboriščnikov in taboriščnic v mejah italijanskega državljanstva, da se ne bi na osnovi mednarodnega prava zdelo, da sta Primorska in Ljubljanska provinca zunaj meja italijanske kraljevine. Na ta način bi postal pravno neoporečno, da je Italija Slovenijo vojaško zasedla. Mednarodni Rdeči križ je namreč razdeljeval pomoč le tuji državljanom glede na kraj namestitve taborišč.

Ni neposrednih dokazov, da bi italijanska taboriščna oblast nameravala uničevati ljudi, a živiljenjski pogoji so omogočali predvidevanje, da bo sledilo množično umiranje. Razлага, da je hrane primanjkovalo, ker naj bi jo kradlo taboriščno osebje, ni resnična. Dejansko je bilo predvideno izstradanje zaprtih, ker naj bi tako ne delali preglavic. Najhuje je bilo na Rabu, nekoliko manj v Gonarsu, morda najmanj v Fossalunu, kjer je bilo delovno taborišče. Visco je italijanska vojska pripravila za namestitev velikega števila sovjetskih ujetnikov, ki pa jih ni bilo od nikoder. Prostora za taboriščnike iz Jugoslavije je bilo za več kot dovolj.

Da gre za italijanska pravno državna taborišča, ne pa za ideolesko strankarske skrajnosti fašističnega gibanja, izvira iz dejstva, da so po padcu fašizma junija 1943 ostala zaprta. Priprti niso smeli nikamor do razsula Italije sep-

tembra istega leta. Toda na Zahodu je obvezjal dogovor, da se italijanske vojske ne smejo obsoditi, niti klicati na zagovor vojnih zločincov doma na Apeninskem polotoku. Snovanje pogojev za hladno vojno je predvidevalo varovanje vojaških kadrov, ki naj bi obnovili italijansko vojsko v okviru zahodnega zavezništva. V zameno Italija ni smela zahtevati izročitev nemških vojnih zločincov. Tudi oni so moralni odigrati vlogo obnove nemške vojske v protisovjetskem paktu.

Med zgodovinarji in psihologji se je v Trstu nekaj časa nazaj razvila razprava o umestnosti oziroma neumestnosti ohranjanja spomina na boleče vojne izkušnje. Prvi se zavzemajo za zavestno razčlenbo spomina, da bi se grozodejstva ne ponovila, drugi pa so za pozabilo, s katero bi se prizadeti resili bremen. Preživeli taboriščniki ne najdejo priznanja in zadoščenja za preživeto gorje, ker se javnost zanima za junake, borce, bombaše... Neradi poslušamo, da so otroci samodejno povsem mirovali, da bi ne trošili kalorij; stalno so sedeli na menažkah, da bi ne ostali brez njih: kam naj bi jim kuharji natolčili neokusno in vodenou čorbo, s katero so skušali preživeti?

Knjigo je založilo združenje Dorce Sardoč. Pretresljive odlomke, ki so jih narekovali nekdaj taboriščniki in so v knjigi objavljeni, je prebirala Lucia German. (ar)

GORICA

Pod lipami bivši mariborski nadškof Turnšek

Protagonist novega Srečanja pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo nekdanji mariborski nadškof, sicer pa teolog in profesor msgr. Marjan Turnšek.

Marjan Turnšek

Nov četrtek večer, ki bo v postnem času, bo posvečen duhovnosti, utripu sedanjega časa in razmišljaju o programu Velike noči, ki je največji krščanski praznik. Pogovor, ki ga bo vodila mlada izobraženka Martina Valentincič, bo preplet sončne in senčne plati današnje družbe in Cerkve, od splošne kritike vrednot do krize poslanstva - duhovniškega, misijonskega, družinskega -, do krize vere npr. pri upadu števila krstov in cerkvenih porok. Med vsebnimi goriškega srečanja bodo tudi potujoča Cerkev papeža Frančiška, nov humanizem, oblike solidarnosti, sodelovanje laikov in prebujenje župnij oz. nove oblike oznanjevanja. Omenjenih tem se je msgr. Turnšek neposredno lotil tudi v svoji zadnji knjigi z naslovom Prebudimo dremajočega velikana.

Msgr. Marjan Turnšek se je leta 1955 rodil v Celju, v duhovnika je bil posvečen leta 1981, magistriral in doktoriral je na papeški univerzi Gregoriana, diplomiral je tudi iz bibliotekarstva na Vatikanski šoli. Na Teološki fakulteti v Ljubljani je predaval dogmatično teologijo, bil je rektor mariborskega bogoslovnega semenišča. Leta 2006 je postal prvi škof novoustanovljene murkosoboške škofije, leta 2009 pa ga je papež Benedikt XVI. imenoval za nadškofa koadjutorja mariborskog nadškofa Krambergerja, po njegovem odstopu pa je leta 2011 postal mariborski nadškof s škofovskim gesлом Bog je ljubezen. 31. julija 2013 je skupaj z ljubljanskim nadškofom Stresom moral odstopiti zaradi finančnih težav mariborske nadškofije. Srečanje, ki ga skupaj prireja Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič, bo jutri, 26. marca, ob 20. uri v komorni dvorani goriškega hrama. Msgr. Turnšek bo prišel v Gorico že po poldne, ob 18.30 bo daroval mašo v Štandrežu.

TRŽIČ

Danes slovo od Bacicchija

V Tržiču se bodo danes poslovili od 91-letnega Silvana Bacicchija, bivšega senatorja in partizana. Civilni žalni obred bo ob 12. uri pred spomenikom padlim italijanskim in slovenskim partizanom pred tržiško ladješčino. Od 9.30 dalje se bo od Bacicchija mogoče posloviti v kapeli tržiške bolnišnice. Bacicchi se je boril v brigadah Garibaldi in Fontanot, v povojnem času je bil trikrat izvoljen v senat na listi Komunistične partije Italije, dolga leta je bil predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI.

GORICA - Šola Butkovič med sodelujočimi V Kinemaxu zaključek Poganjkov projektov

Tudi učenci drugega in tretjega razreda slovenske osnovne šole Peter Butkovič Domen iz Sovodenj ob Soči se bodo v soboto udeležili zaključnega dogodka v okviru načrtovanega Poganjki projekta (»Progettati in erba«), ki je letos potekal že petič. V goriškem Kinemaxu se bo ob 9.30 zbral 300 otrok: ob sovodenjskih osnovnošolcih se bodo nagrajevanja udeležili učenci osnovnih šole De Amicis iz Ločnika, šole Duca D'Aosta iz Trsta ter osnovnih šol iz krajev Colloredo di Monte Albano in Pagnacco. Na načrtovanem je letos sodelovalo trinajst razredov, vanj je bila prvič vključena tudi videmska pokrajina.

Pobudnik tekmovanja je delna podružnica inštituta PMI (Project Management Institute) za severno Italijo, ki promovira uporabo dobrih praks s področja projektnega vodenja v osnovnih šolah. Ob podružnici PMI v Furlaniji Ju-

lijski krajinai bosta pri organizaciji zaključnega dogodka sodelovali Kinemax in goriško podjetje Biolab.

Cilj Poganjkov projektov je razvoj kompetenc in osnovnih spretnosti - od kritičnega in kreativnega razmišljanja do sodelovanja v skupini in komunikaciji -, ki bodo otrokom v prihodnosti lahko služili na raznoraznih področjih. »Metodo, ki je komplementarna z didaktičnimi prijemi učiteljev in ne predstavlja alternative le-tem, je leta 2007 v Milanu izoblikovala skupina članov neprofitnega združenja PMI v sodelovanju z učitelji in ravnatelji. Tako je nastal »kit za osnovno šolo«, ki je bil preveden v trinajst jezikov in ki ga uporablajo v številnih evropskih državah. Načrtovan Poganjki projekti pa je ideja podružnice inštituta PMI iz Furlanije Julijske krajine, ki je edina dejela v Italiji, kjer poteka tovrstno tekmovanje.

glasbena matica

v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica
vabi na koncert
v sklopu projekta »Glasbena šafeta«

Z GLASBO V POMLAD 8. SREČANJE KOMORNIH SKUPIN

sreda, 25. 3. 2015 - ob 18. uri
Sovodnje - Kulturni dom Jožef Češčut,

Vljudno vabljeni

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel.

0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-77019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel.

0481-480405.

Gledališče

»NORA GREGOR - SKRITI KONTINENT SPOMINA«: predprodaja vstopnic za triječično predstavo, ki bo odigrana v mestnem gledališču Verdi v Gorici 27. marca ob 20.45, poteka tudi v Kulturnem domu (tel. 0481-33288) in Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445); znižana 12 evrov.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici ob 20.45: 30. marca »Sarto per signora«, igra Emilio Solfrizzi. Predprodaja vstopnic pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 25. marca, ob 20. uri »Tartuffe« (Jean Baptiste Poquelin Molière). 27. marca ob 18. uri »Modro piše« (Maja Aduša Vidmar). 28. marca ob 10.30 in 16. uri »Modro piše« (Maja Aduša Vidmar); ob 20. uri koncert Bossa de Novo; informacije na blagajna.sng@siol.net ali po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 »Cenerentola«; 21.50 »Foxcatcher - Una storia americana«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Suite Francesca«. Dvorana 3: 17.00 »Dancing with Maria«; 18.40 - 20.30 - 22.10 »Fino a qui tutto bene«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.15 »The Divergent Series - Insurgent«. Dvorana 2: 17.10 - 19.50 »Cenerentola«; 22.15 »Ma che bella sorpresa«. Dvorana 3: 16.40 - 20.20 - 22.10 »La solita commedia - Inferno«; 18.20 »Ma che bella sorpresa«. Dvorana 4: 17.40 - 21.40 »Suite Francesca«; 19.50 »Ma che bella sorpresa«. Dvorana 5: 16.40 »Dancing with Maria«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Latin lover«.

Razstave

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 bodo ob fotografiski razstavi »Oltre lo sguardo - Onstran pogleda« (razstava goriških fotografov do izbruha prve svetovne vojne) 12. in 26. aprila ter 10. in 17. maja ob 15. uri potekali brezplačni vodeni ogledi razstave v slovenskem jeziku; razstava bo na ogled do 2. junija ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost.

Čestitke

»Od Vrha do Dola naj vsi znaju, d' Anita anu Cristian še adnu štmaju. Alessandru se je prdržala MARTINA. Klapa ji bo n'zdraula z adnim glažen vina. Kontintoji bomo z'pjli an use najbulše ji zaželjli.« SKŠD Kras Dol-Poljane in Doljanska željnica.

Koncerti

GLASBENA ŠAFETA: danes, 25. marca, ob 18. uri nastop učencev Glasbene matice na 8. Srečanju komornih skupin »Z glasbo v pomlad« v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah. Koncert v okviru projekta Glasbena šafeta prireja Glasbena matica v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice in pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice.

SVIREL: 7. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival solistov in komornih skupin do 12. aprila: danes, 25. marca, ob 18. uri v gradu Kromberk »Finalni koncert harmonik«, novaBRASS, Trobilni ansambel NOVA filharmonija. Več na www.upol.si.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 27. marca ob 20.45 koncert dva Šiškovič - Mallozzi (vijolina in harfa); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več na www.lipizer.it.

46. MEDNARODNA REVJAJA PRIMORSKA POJE: 29. marca ob 18.30 v KD Jožef Češčut v Sovodnjah (VS Grlica, MoPZ Vesna, ŽePZ Večernica, Oktet pr'farci, MoPZ Anton Klančič Miren); 18. aprila ob 20. uri v Kulturnem domu v Šempasu (MoPZ Dragotin Kette Ilirska Bistrica, ŽePS Kalina, Lovski oktet Javorniki, ŽePZ Sanje Nova Gorica, MoPZ Jezero Doberdob, ŽePZ Korte, KD MePZ Stanko Premrl Podnanos). Prireditve je letos posvečena 110. obletnici rojstva Ubalda Vrabca in 70. obletnici konca 2. svetovne vojne; več na www.zpzs.si.

Izleti

22. POHOD PO STOPINJAH VALENTINA STANIČA bo v soboto, 28. marca, s parkirišča pri mostu v Solkanu od 6. do 9 ure. Glavni pohod, Solkan - Sabotin - Vrhovlje - Korada - Kanal, je dolg približno 30 km za 8 ur zmerne hoje brez postankov; krajsi južni del pohoda, Solkan - Sabotin - Vrhovlje - greben Sabotina, 4 ure zmerne hoje; krajsi severni del pohoda z začetkom na Vrhovljah ob 8. do 10. ure, Vrhovlje - Korada - Kanal - sleme Kanalskega Kolovrata, 4 ure zmerne hoje. Zaključna prireditve bo od 15.30 dalje na Koradi. Topel obrok bo zagotovljen za pohodnike, ki bodo na cilj prispele med 12. in 17. uro. Organizira planinsko društvo Valentin Stanič Kanal; informacije po tel. 0038641-604887 in pdvs.kanal@gmail.com. Več na www.pdvs.kanal.nvoplanota.si.

PD ŠTANDREŽ organizira šestdnevni društveni izlet v Makedonijo od 21. do 26. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 347-9748704 (Vanja Bastian).

in tel. 0481-20678 (Božo Tabaj, od 12. do 14. ure).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V GORICI tudi letos prireja večnevni izlet. Od 26. junija do 3. julija bodo obiskali nekaj vrhov v Romuniji ter kulturne in naravne znamenitosti v tej deželi. Prevoz bo z avtobusom. Informacije in predprijava: Vlado.

KŠRD DANICA vabi na »Enogastronomski pohod kraških dobrov« - po potek 1. svetovne vojne v nedeljo, 12. aprila. Start 10 km dolgega pohoda, ki ne bo voden, bo med 8.30 in 10. uro izpred centra Danica na Vrhu, med potjo bodo stojnice s kraškimi dobrovami in zanimivosti iz 1. svetovne vojne. Žaželena je prijava do 10. aprila, vpis je možen tudi pred startom. Ob plačilu bodo udeleženci prejeli bone za degustacijo (sodelovalo bo 15 zelo znanih kmetij z goriškega in tržaškega Krasa ter Slovenije). Pohod bo potekal ob vsakem vremenu, udeleženci naj s sabo prinesajo svetilk; informacije in prijave po tel. 338-4390324, pohod2015@pohod.it; več na www.pohod.it.

SPDG prireja v nedeljo, 29. marca, 1. kolesarski izlet MTB sezone 2015 v okolico Gorice, skozi Panovec in polibskih gričih. Predstavitev izleta bo v četrtek, 26. marca, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rossini. Zbirališče na parkirišču pri Rdeči hiši ob 8.30; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna je čelada, zaželena je prijava udeležencev.

NA SEDEŽU SPDG, Verdijev Korzo 51/int. v Gorici bodo v petek, 27. marca, ob 20. uri predstavili program štiridnevnega pohoda iz Rezije v Trst. Pohod bo potekal od 16. do 20. septembra, ob priložnosti 2. prireditve Slofest.

Obvestila

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 49. redni občini zbor, ki bo v prvem sklicu v petek, 10. aprila 2015, ob 9. uri na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20 v Trstu, in v drugem sklicu v soboto, 11. aprila 2015, ob 10. uri v Kulturnem domu Jožefa Češčuta - KD Sovodnje, Prvomajska ul. 73, Sovodnje.

TRŽIŠKI KINEMAX prireja v soboto, 28. marca, med 15. in 18. uri brezplačno delavnico za otroke na temo filma »Home«.

OBČINA ŠTEVERJAN v sodelovanju s Civilno zaščito, lovskima družinama iz Števerjana in Jazbin, društvoma F.B. Sedej in Briski grič ter osnovno šolo A. Gradnik, organizira »Ekološki dan« v soboto, 28. marca. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri pred občinsko hišo.

DRUSTVO TRŽIČ vabi člane in prijatelje na nordijsko hojo po Marini Juliji; informativni sestanek bo v ponedeljek, 30. marca, ob 17.30 na sedežu društva v Ul. Valentinis 84, tel. 0481-474191.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje Pokrajinski svet včlanjenih društev na Goriškem, ki bo v ponedeljek, 30. marca, ob 7.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu, v Tumovi dvorani KB Centra, Korzo Verdi 51, v Gorici.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane dejavnega sveta, da bo seja v torek, 31. marca, ob 19.30 na sedežu društva Kremenjak v Jamljah (Prvomajska ul. 20).

V GORICI: v telovadnici AŠZ Olympia bo v četrtek, 2. aprila, ob 17. uri velikonočni prikaz dela »Olympia in classic«. Nastopajo skupine Rhythm & Dance, Gymplay, Artistic Gym, Show dance in glasbena šola Emil Komel.

SEKCIJA VZPI DOL-JAMILJE bo v sklopu proslave 70-letnice osvoboditve in v sodelovanju s sekcijsko iz Doberdoba in občinsko upravo organizirala odprtje partizanske knjižnice 15. aprila na sedežu sekcijske v Jamljah. Za čim bogatejo knjižnično sekcijsko nameravo ustanoviti solidarno knjižnico, kjer naj bi sekcijske registrirala, katalogirala

in skrbela za posojila knjig, medtem ko bi lastnik knjige ostala ustanova ali posameznik, ki bi jih dal na razpolago; informacije pri odbornikih ali po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič) ali 338-8399452 (Patrik Julian) ali v društvenem baru v Jamljah.

Prireditve

V KRMINU prirejajo v sodelovanju z organizacijo WWF srečanje ob svetovni pobidi »Earth Hour - Ura za Zemljo«, ko bodo v soboto, 28. marca, med 20.30 in 21.30 po celotni svetu simbolično ugasnilo luči. V petek, 27. marca, ob 18.30 bo v občinski dvorani srečanje o kontroli kvalitete zraku in prometu, sodelovali bodo predstavniki agencije ARPA Ettore Salvagni, Marco Visintin in Fulvio Stel; v soboto, 28. marca, organizirajo sprehod v temi s startom ob 20.30 izpred bivše kasarne Amadio do Trga XXIV maggio, kjer bo prireditve v organizaciji krminske večstopenjske šole in skupine Musica d'Insieme. Ob slabem vremenu bo prireditve pod župnijskim šotorom.

V GORICI: v Tumovi dvorani v KB centru na Verdijevem korzu 51 bo danes, 25. marca, ob 18. uri Marija Merljak predavala o zdravi prehrani; organizator je Društvo slovenskih upokojencev za Goriško.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 25. marca, ob 17. uri Daniele Cataneo predstavil svojo knjigo »Phobia«. S pisateljem se bo pogovarjal Bruno Puzone.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo danes, 25. marca ob 17. uri velikonočna ustvarjalna delavnica za odrasle; 26. marca ob 18. uri bo predstavitev antologije sodobne manjšinske in prilejenske književnosti v Sloveniji »Iz jezik v jezik«, ki jo je izdal Društvo slovenskih pisateljev; več na www.ng.sik.si.

V SKLOPU »SREČANJ Z NORO« bo danes, 25. marca, ob 13. uri v Gimnaziji v Novi Gorici raziskovalec Joseph Valencic govoril na temo »Nora Gregor in slovenski izseljenci v Hollywoodu«. 26. marca ob 18. uri bosta v predverju gledališča Verdi v Gorici srečanje z naslovom »Nemško govoreča kultura med Gorico in Dunajem v času Nore Gregor« in predvajanje dokumentarnega filma Anje Medved in Nadje Velušek »Nora Gregor - La Regola del Gioco Pravilo igre Die Spielregel«.

V GORICI: v Katoliški knjigarni na Travniku bo v četrtek, 26. marca, ob 10. uri predstavitev knjige Petre Strela »Biljana«. Srečanje v sklopu niza »Na kavi s knjigo« prireja Katoliška knjigarna v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo.

V TRŽIČU: v občinski knjižnici v Ul. Crianini 10 bo v četrtek, 26. marca, ob 18. uri v sklopu niza »Knjižnih četrtkov« predstavitev knjige »La campagna del 1915« Roberta Bencivenga. V ponedeljek, 30. marca, ob 17. uri bodo prostovoljci skupine Lettori in cantieri prebirali zgodbe, pripovedi, poezije... na naslovom »Storie di pulcini e gallinelle«.

TERAPEVTSKA SKUPNOST LA TEMPESTA prireja ob 30. obletnici delovanja srečanje z psihiatrom in psihanalistom Antonellom Correalejem na temo zdravljenja zasvojenosti v petek, 27. marca, med 16.30 in 19. uro v palači Attems na Kornu v Gorici; vstop prost.

UČENCI IN UČITELJI OŠ PETRA BUTKOVIČA-DOMNA vabijo na šolsko prireditve v petek, 27. marca, ob 18.30 v Kul

Valverdeju 2. etapa

BARCELONA - Španec Alejandro Valverde, kolesar ekipe Movistar, je zmagovalec druge etape, 191,8 km dolge preizkušnje od Matara do Olotu. V zaključku je imel več moči od rojaka in moštvenega kolega Josea Joaquina Rojasja in Švicarja Martina Elmigerja (IAM Cycling). V skupnem seštevku je še naprej v vodstvu zmagovalec ponedeljkove etape Poljak Maciej Paterski (CCC Sprandi Polkowice), ki ima štiri sekunde prednosti pred Francozom Pierrom Rollandom (Europcar).

Za več demokracije

DUNAJ - Predsednik krovne evropske nogometne zveze (Uefa) bo še naprej Michel Platini. Na zasedanju Uefe na Dunaju je 59-letni Francoz, ki ni imel protikandidata, dobil še en štiriletni mandat, že tretjega na celu zvezе, kjer je že od leta 2007. Platini je pred potrditvijo predsedniške funkcije predstavnikom 54 nacionalnih zvez obljubil več demokracije v nogometu in se zavzel za več sodelovanja z drugimi športnimi zvezami.

NOGOMET - Andrea Stramaccioni prosto predvsem o vozilih italijanskega nogometa

Statistike ne štejejo

Andrea Stramaccioni je bil pred dnevi v Vidmu protagonist posveta v okviru izpopolnjevalnih tečajev za novinarje, srečanje pa se je skoraj spremenovalo v kramljanje v baru med prijatelji. In med samim kramljanjem je mladi trener deželnega A-ligaša povedal marsikaj zanimivega in neobičajnega. Skratka, odpri se je tisti kategoriji, s katero so za marsikaterega trenerja odnosi najbolj težavi. Stramaccioni je star šele 39 let. Huda poškoda mu je zelo skrajšala nogometno kariero, zato se je že pred 18 leti posvetil treniranju in istočasno učenju, saj je diplomiral iz prava. Zaslovel je kot trener Interjeve ekipe primavera, s katero je osvojil mladinsko ligo prvakov; po ne ravno uspešnem vodenju članske ekipe milanskega prvoligaša je od lanskega poletja trener Udineseja.

Na srečanju, ki ga je v prostorih staciona Friuli priredila deželna novinarska zbornica, o sistemu igranja, teme predevanja, skoraj ni bilo govora, saj so se številna vprašanja dotaknila drugih aspektov treniranja. In Stramaccioni se ni nikoli izognil odgovorom.

ITALIJSKI TRENERI - Italija je še vedno v ospredju po kakovosti in ravni izpopolnjevanja trenerjev, saj nam v celi Evropi zavidajo center Coverciano, v katerem dobimo tudi zelo bogato bibliografijo diplomskih del vseh trenerjev. S taktičnega vidika so trenerji odlično pripravljeni, ne glede na to, v kateri ligi trenirajo. Vsak trener obvlada različne sisteme igre, kakovost trenerja pa se pozna tudi po tem, koliko si sposoben prilagoditi sistem igranja glede na igralce, ki jih imaš, in koliko si sposoben se prilagajati na sam potek tekme. Tekmo lahko pripraviš odlično in prvih 20 minut gre vse kot po olju, a pride do nepričakovane spremembe in ti moraš takoj reagirati. Jaz sem se pri mojem delu zgledoval po Carlu Ancelottiju. On kot mojster kovač prilagodi obleko-sistem igre na telo-igralce. Ko ti povrhu še uspepričati vrhunskega igralca, da se žrtvuje za moštvo, si na zelo dobrati.

ATLETSKA PRIPRAVA - S taktičnega in tehničnega vidika si je italijanska šola enotna, delitev pa se začenja glede fizične priprave. V zadnjih desetih letih so se stvari zelo spremenile, kar lahko jasno razberete iz diplomskih nalog v Covercianu. Tehnično A-liga pada, rase pa, kar zadeva fizične pripravljenosti.

Ko bi igralci Udineseja tekli toliko kot igralci Juventusa, bi gotovo proti njim vsakič izgubili. Februarja smo na tekmi proti njim pretekli skoraj 6 kilometrov več kot oni in nismo izgubili. Poletne priprave so nekoč polnile rezervoarje igralcev za celo sezono. Zdaj ni več tako. Pripravljamo se celo sezono.

VRATARJI - Ta vloga je doživelva največ sprememb. S svojim trenerjem večji del treninga opravljajo specifično delo. Skoraj ne trenirajo več s soigralci. Bistvenega pomena je vratarjeva igra z nogo. Neuer je moderni vratar, ki odlično brca. Nekoč to ni bilo pomembno, zdaj je.

ITALIJA IN TUJINA, RAZLIČNI KULTURI - V tujini je tempo igre višji. Prvo tekmo mladinske lige prvakov

Trener Udineseja
Andrea
Stramaccioni, 39
let, je tudi
diplomirani
pravnik

ANSA

smo igrali proti Tottenhamu, ki je po prvem polčasu vodil 6:1. Enostavno nismo bili pripravljeni na tak tempo igre. To je tudi problem Juventusa in drugih italijanskih ekip, ko igrajo v evropskih pokalih. Nisi vajen na določene ritme. Gre pa tudi za različno mentalitet. Spominjam se dogodka, ko sem se izpopolnjeval na poletnih pripravah Bayernja. Prvo prijateljsko tekmo so igrali proti zmagovalcem nagradne igre neke znamke piva. Igralci Bayernja so se maksimalno trudili in po petih minutah je bilo 8:0. Vedno in proti komurkoli igrajo na vso moč. Pri nas je nepoimljivo, da bi na treningih uporabljali ščitnike za noge, tam je to nujno, saj igrajo vedno maksimalno.

Gotovo na tempo igre vplivajo tudi sodniki. V Italiji je prekinitev preveč. A je to posledica italijanske kulture. Sodnika stalno kritiziramo. Gre zato za neke vrste samozaščito sodnikov: raje živijo enkrat preveč kot enkrat premašo, da ne bi bili tarča kritike. Zavedam se, da tudi trenerji preveč govorimo o sodnikih, ampak morate razumeti, da je trener tudi drugi oče igralcev. Ko jih ne bi vzel v bran, bi se igralce, ki je denimo zakril sporno najstrožjo kazeno, počutil nezaščitenega!

Tudi v društvenih prevladuje različna miselnost. Trenerja Borussie Kloppa bi v vsakem italijanskem klubu hitro poslali domov. Osem krogov je bil zadnji na lestvici, a tam so ekipo zgradili z določenim programom in del tega programa je bil Klopp. Ko bi njega odstavili, bi morali odstopiti vsi, ki so ga izbrali, saj bi zanikali svoj program. V Italiji pa programiranja ni, zaključi se po treh zaporednih porazih.

ODNOSI TRENER-NOVINARJI - Preizkusil sem se tudi kot komentator za televizijo Fox in priznam, med komentiranjem se brzda, da ne bi preveč kritiziral kolegov. Sam sprejemam kritike novinarjev, ker mislim, da tudi to spada v mojo mastno trenersko plačo. Motijo pa me laži. Na primer, ko pišejo, da moj

facebook profil upravlja žena. Saj sploh nimam profila, kaj šele, da bi ga upravljala žena in ne sam!

STATISTIČNI PODATKI - Mislim, da je nogomet eden izmed redkih športov, v katerem statistika skoraj ničesar ne pove. Igralec, ki je naredil 100% točnih podaj, je morda igral zelo slabo, saj je podal izključno nazaj, nikoli v globino. Zame oko trenerja ostaja bistvenega pomena. Nekaj drugega pa je t.i. analiza tekme (match analysis). Imamo podat-

ke atletskih sposobnosti vseh igralcev in iz teh lahko razberemo, koliko je kdo igral oziroma treniral maksimalno. Povprečni podatek se takoj poveča, če jutri igramo v ligi prvakov, saj vemo, da moramo tam zaradi višjega ritma porabiti več energij. Pri Udinešu se s tem ukvarjajo štiri osebe. Mislim, da smo na nivoju najboljših klubov.

ODNOSI Z IGRALCI - Res je, treneri sem igralci, ki so bili starejši od mena, kot na primer Zanetti pri Interju. Neumno bi bilo, ko ne bi imel privilegiranih odnosov s temi igralci, tako kot z Di Natalejem, Domizijem in Pinzijem pri Udinešu. Oni so stebri in zgodovina kluba. Vendar nobene podrejenosti. Sem trener in sprejemam tudi odločitve, s katerimi se stebri ne strinjajo.

NOGOMET IN ŠOLA - Rad gostujem na šolah in vsem nogometu svetujem, da dokončajo vsaj višjo srednjo šolo. Sovražim nogometne menedžerje, ki meštarijo z enajstletnimi otroki. V Rimu sem prosil mamo mlađega nogometnika, naj prisili sina končati vsaj višjo srednjo šolo. Odgovornemu za mladinski sektor Rome Brunu Contiju se je priča, naj se v to ne vtikam. Starši so večkrat problem. Sam sem sin profesorice latinščine in grščine ter profesorja arhitekture. Po enem tednu v zasebni šoli v Bologni, kjer sem se poskušal uveljaviti kot nogometnika, je mama dojela, da se na šolskih klopih zelo malo »potim«. Prisilila je v Bologno in me takoj prepisala v javno šolo. Študij in nogomet se nikakor ne izključujeta. Moraš se le malo bolj potruditi. (I.F.)

PLAVANJE - Državno prvenstvo

Spet dobra uvrstitev Kristiana Vidalija

Na dvodnevnom državnem zimskem mladinskem prvenstvu v olimpijskem bazenu v Riccioneju je Kristian Vidal, slovenski plavalec tržaškega plavalnega društva Rari Nantes, dosegel zelo dobre uvrstitev. Po ponedeljkovem 16. mestu na 100 metrov prsno je na dvakrat daljši razdalji v istem slogu, s časom 2:21,30, za sekundo in 19 stotink izboljšal svoj osebni rekord in dosegel s 17. mestom svojo doslej najboljšo uvrstitev na državnem prvenstvu na tej razdalji. Prvo mesto je s časom 2:13,88 osvojil Marco Paganelli.

»Z nastopom sem seveda zadovoljen. Konkurenca je bila močna. Res je, da sem se na razdalji 200 m prsno veliko izboljšal, toda sem vseeno ciljal na še nižji čas,« nam je povedal Kristian (letnik 1997). Zimski del sezone bo zdaj sklenil na absolutnem dejelnem prvenstvu, ki bo v Trstu ta konec tedna. Na njem cilja na stopničke, istočasno pa bo skušal dosegči normo za nastop na poletnem državnem prvenstvu (avgusta).

»V prejšnjih sezonah so se mi v poletni fazu tekme boljše izšle kot v zimski faz. Temeljna razlika med njima je ta, da

na zimskem prvenstvu plavamo v 25 metrskem bazenu, na poletnem pa na 50-metrskem. Osebno se boljše znajdem v 50-metrskem bazenu, zaradi tega upam, da se bom avgusta še izboljšal,« nam je razložil.

Poleg Vidalija je nastopil še en Tržaščan istega plavalnega društva in sicer Kristian Perišić, ki je v mlajši kategoriji (letnik 1998) prav tako zasedel 17. mesto.

Na tržaški fakulteti za farmacijo je včeraj diplomirala

Sandra Vitez

Ob študijskem uspehu
ji čestitamo

vsi pri ŠD Kontovel

SMUČANJE - DP Razzoli in Fanchinijeva prva prvaka

Na Trbižu in Žlebeh so na odprttem italijanskem smučarskem prvenstvu podelili prvi komplet kolajn. Zmagovalec moškega slaloma Giuliano Razzoli je bil za 53 stotink hitrejši od Riccarda Tonettija, na tretje mesto pa se je uvrstil Manfred Moellg, ki je za prvim zaostal 61 stotink. Tržaška smučarja Matteo Bicocchi in Marco Bardi (oba letnik 1997), člana tržaške rappresentance, sta si prisvojila drugo in tretje mesto v kategoriji mladincev. Prvakinja v smuku pa je Elena Fanchini (uradne treninge so opravili pred tekmo), sestra Nadia je za njo zaostala 16 stotink. Pred njo se je zunaj konkurence uvrstila Slovenka Ilka Štuhec, od prve počasnejša samo 6 stotink, tretja pa je bila Verena Stuffer, ki je za zmagovalko zaostala le 45 stotink.

Današnji spored: 9.30 in 12.30 moški veleslalom (Priesing B).

Dokončno čist

RIM - Športna pravica ga je ob sodila, redno sodstvo pa po razsodbi kasacijskega sodišča oprostilo vsakršne krivde. Nekdanji mednarodni nogometni sodnik Tiziano Pieri, ki je bil v začetku stoletja vpletен v afero »calcio-poli«, obžaluje, da je bil prisiljen obesiti piščalko na klin, potem ko je celo puštil redno službo, da bi se lahko bolj posvetil sojenju. »Tistzi, ki so me obtoževali, so zdaj na zatožni klopi zaradi krvavega pričevanja,« je dodal in skoraj noben sodnik ni bil obsojen,« je poudaril.

Zvezdnik NBA v Cantuju

CANTU - Metta World Peace je z moštvom Los Angeles Lakers osvojil leta 2010 naslov NBA liga, pri 35 letih pa bo zdaj do konca sezone igral za italijanskega prvoligaša iz Cantuja. Tam pravijo, da je do »kupčija stoletja«, a za Američana, ki je dvakrat zamenjal ime (prej je bil Ronald William Artest, ko je igral na Kitajskem pa je bil The

Pandas Friend), velja tudi, da je izjemno problematična osebnost, se hitro razburi, dvakrat je bil diskvalificiran po pretepu na tekmi, leta 2004 pa ga je moštvo Indiana Pacers suspendiralo za dve tekmi, ker si je vzel odmora, da bi registriral glasbeni cede.

Udrih v končnici

NEW YORK - Ekipa Memphis Grizzlies je v košarkarski ligi NBA gostovala v New Yorku. Grizlji slovenskega košarkarja Bena Udriha so proti najslabši ekipi lige slavili s 103:82. Udrih je zbral po dve točki in skoka ter imel štiri podaje. Zach Randolph je za zmagovalno ekipo prispeval 23 točk. Memphis je zmagal tretjič zapored, dosegel pa je jubilejno 50. zmago v sezoni, s katero si je že zagotovil peti zaporedni nastop v končnici. V zahodni konferenci zaostaja le za Golden Statom, ki ima sedem zmag več.

Brečka boli peta

BRDO PRI KRANJU - Slovenska nogometna reprezentanca je v Kranju opravila drugi trening pred petkovim kvalifikacijskim tekmo za evropsko prvenstvo 2016 s San Marinom. Selektor Srečko Katanec je imel na voljo vse igralce izjemno Miša Brečka, ki je počival zaradi bolečin v peti. Na desnem bočnem polozaju je Katanec uigravil Mariborovega Petra Stojanovića.

NAŠ POGOVOR - Samo Kokorovec o hokeju pri Poletu

»Ne razvijamo tega športa, da bi škodovali drugim«

Hokejisti na rollerjih openskega Poleta so kot prvi končali sezono. Dosegli so obstanek v najvišji državni A1-ligi, v katero so se lansko leto vrnilo po treh letih igranja v B-, A2- in drugi slovenski ligi.

»Pred začetkom prvenstva nismo vedeli, kam spadamo in kaj nas čaka v novi sezoni. Ciljali smo le na obstanek v ligi, v katero smo vstopili izključno z našimi igralci. Brez okrepitev. Po prvih krogih smo videli, da je Rim slabši, čeprav je imel na spisku nekaj dobrih igralcev, ki pa niso igrali. Zaradi tega je postal obstanek v ligi realen cilj,« je uvodoma dejal predsednik ŠD Polet Samo Kokorovec.

Druge ekipe pa so bile za boljše.

Po rezultatih sodeč je bilo tako. Vseeno smo se na nekaterih tekmacih enakovredno upirali tudi močnejšim nasprotnikom. Na primer v Padovi ali pa na zadnji tekmi proti Veroni.

Po koncu rednega dela ste prišli do zaključka, da ...

... smo po letošnji sezoni bolj izkušeni in bolj zreli. Če bi se še bolj potrudili, bi prav gotovo dosegli še nekaj več.

Ali ste bili v A1-ligi edini klub, ki je nastopal izključno s svojimi hokejisti?

Drugi klubi večinoma najemajo igralce, Italijane in tujce. Veliko se govori o Padovi, češ da je igralce v članski ekipi črpala iz mladinskega sektorja (ekipe U20). Ni zgrešen podatek. Marsikdo pa ne ve, da najema Padova igralce od zunaj že v mladinskih kategorijah. Povrh tega so lahko računali še na Slovence Štefana Nahigala, ki je v A1-ligi dodana vrednost.

Ali bi lahko primerjali letošnjo sezono v A1-ligi s tistimi, izpred nekaj let, ko ste tudi vi bili na igrišču?

Primerjave s preteklimi sezonomi niso najbolj posrečene. Se bom potrudil. Ekipa, s katero sem nastopal v svoji predzadnji sezoni v A1-ligi (2009/10), bi se letos lahko uvrstila med vodilno peterico. Imeli smo nekaj res kakovostnih igralcev. Naša letošnja ekipa je slabša od takratne. V prvi vrsti vratarja. Takrat je odlične nastope jamčil Petronijski, ki je bil 'pol ekipe'.

Ali razmišljate o okrepitvah za prihodnjem sezono?

Če bi imeli možnost, da bi ekipo okrepili z dverno hokejistom iz Slovenije, bi se lahko v prihodnji sezoni borili za 5. ali 4. mesto. Načrtujemo, da bi registrirali vsaj enega, ki trenira z nami že nekaj let. Igral je v slovenski A1-ligi in je bil slovenski reprezentant. Imena vam ne bom še povedal. Z nami pa še ni igral. Ne smemo pozabiti, da imamo v svoji sredini že nekaj vrhunskih igralcev. Davide Battisti je med boljšimi hokejisti v Italiji. Bil je že v reprezentanci, kateri se je odrekel zaradi službenih obveznosti. Gianluca Cavalieri je med boljšimi biki v Italiji. Med mlajšimi pa je najbolj perspektiven Martin Grušov, ki je tudi član državne mladinske reprezentance U20. Jacopo Degano pa igra z A selekcijo. Dobro bazo imamo že.

Ali ste že potrdili trenerja Dejana Rusanova?

Smo ga. Kako ga ne bi, saj je napredoval iz A2- v A1-ligo, kjer je tudi dosegl obstanek.

Že jutri se bo začel play-off za naslov državnega prvaka: kdo so favoriti?

Milano, Verona in Cittadella. Milano je vsaj na papirju favorit, čeprav bo že v četrtnfinalu igral proti močni ekipi Molinense (drugi četrtnfinalni pari so: Cittadella - Monleale, Verona - Padova, Vicenza - Asiago op. av.).

Že nekaj let se trudite, da bi okreplili tudi mladinski sektor.

Kar ni lahko, saj je otrok malo, ponudba drugih športov pa bogata. Na Krašu večina otrok, fantkov, igra ali nogomet ali pa košarko. V zadnjih treh letih smo si-

cer imeli nekaj težav, toda letos smo znova zbrali lepo število mladih. Naša najbolj perspektivna ekipa je trenutno U14, ki se bori za državni finale. Imamo tudi precej otrok v najmlajši kategoriji U8. Investicija v mladinski sektor je velika. Upamo, da se bo to čez nekaj let obrestovalo. Letos imamo med 35 in 40 otrok v vseh mladinskih starostnih kategorijah. Idealno bi bilo, da bi se nam vsako leto pridružilo 13-14 novih.

Otok je malo. Ali ste poskusili mlajše privabiti tudi z oglaševanjem po šolah?

Smo, ampak se ne obrestuje. V slovenskem športnem krogu na Tržaškem smo še vedno preveč navezani na tradicionalne ekipne športne panoge, kot so nogomet, odbojka in košarka. Hokej na rollerjih je relativno mlad šport, ki ga Slovenci na tej strani meje še niso vzljudili. Čisto nasprotno je v Sloveniji, kjer je hokej na rollerjih v vzponu. Res je, da je v Sloveniji zelo priljubljen tudi hokej na ledu, medtem ko v Italiji ni.

Ali ni prepozno, če se fant približa temu športu še pri 15 letih?

Je in ni. Velja, da je hokej tak šport, kjer se elemente igre (razne strele in drugo) učiš postopoma. Vadba je dolgoročna. Koordiniran in motorično spreten otrok pa lahko vse nadoknadi v nekaj sezona.

Predsednik Poleta
Samo Kokorovec
večkrat še vedno
rad obleče hokejski
dres

FOTODAMJN

Tak primer je bil Stefano Cavalieri, ki je začel igrati hokej pri 14 letih. Pred tem si ni nikoli nataknal rollerjev. Nato si je izboril tudi mesto v reprezentanci.

Kateri deželni klubi gojijo mladinski sektor?

Buia, goriška Fiamma, pri kateri igra kar lepo število Slovencev, Corno ter v Trstu Tergeste in Edera. Razlika med našo hokejsko šolo in drugimi je ta, da imamo mi manj otrok, so pa bolj kvalitetni.

Kakšni so vaši odnosi z drugimi zamejskimi športnimi klubmi?

Dobri. Ne jemljemo jih kot konkurenco, čeprav nas nekateri bojkotirajo. Mi ne razvijamo tega športa, da bi škodovali drugim. Gojimo hokej, ker nam je ta šport všeč.

Trst ima tradicijo v hokeju na rollerjih oziroma še bolj v hokeju na kotalkah (starejši se gotovo spominjajo ekip Ferroviala in Triestine) ...

Italijanski Trst ima to tradicijo. Med

MARA PLESNIČAR
Bdi nad dejavnostjo tenisa pri Gaji

Pri teniški sekciji ŠZ Gaja je že vrsto let referenčna osebnost. Tenis je spoznala sredi osemdesetih let, ko je z možem pristopila k padriškemu društvu in začela sodelovati s pokojnim Carlom Rudežem. Prevzeła je nato njegovo zapuščino v društvu, teniška strast pa je dodata okužila vso svojo družino.

Maro Plesničar boste zlahka našli v Športnem centru Gaja na Padičah, saj vestno bdi nad dejavnostjo teniške sekcije. Zadolžena je za številne tajniške naloge, te pa vključujejo stike s teniško zvezo, organizacijo in prijavo članov na turnirje, sojenje na domačih tekmacah, izdajanje izkaznic ... Spremlja tudi teniško šolo, ki letos združuje približno 50 otrok.

»Čeprav bi tudi doma imela marsikatero opravilo, sem s svojo vlogo pri Gaji zadovoljna. Všeč mi je pomagati društvu, zavedam pa se, da imam tudi marsikatero odgovornost, saj se tudi drugi odborniki in člani pogosto posvetujejo z mano. Pomagajo pa mi tudi Cirila Devetti ter njena sinova Matteo in Paola Cigui,« pravi Plesničarjeva, ki je pri Gaji spremljala razvoj pano ge že od prvih zametkov.

»Z dodatkom kritine nad igrišči in izgradnjo dveh novih igrišč v našem športnem središču se je začel razcvet teniške dejavnosti, ki je pred dvajsetimi leti izgubila tudi elitarni predznak. Doživel smo velik razvoj v devetdesetih letih, nato je veliko igralcev zaključilo kariero, med temi tudi moja dva sinova Aleš in Borut. Zdaj pa smo začeli z novim dolgoročnim ciklom,« je o izključno športni plati teniškega odseka dejala Plesničarjeva, ki pa se zavzema predvsem za rast mladincev.

Gospa Mara je v teh dneh precej zaposlena, saj se spet začenja tekmovalna sezona, pri Gaji pa se bodo srečali z novostjo mešanih turnirjev Under 10, ki s pomočjo teniških učiteljev vpeljujejo otroke v tekmovalno okolje. »V članskih ligah si ne postavljamo ambicioznih ciljev. Ker nismo vpisali moške ekipe v C ligo, bomo letos začeli iz najnižje lige, dekleta pa naj si v C1 ligi nabirajo dragocene izkušnje,« je o novih izzivih dejala duša Gajinega teniškega odseka.

Za gospo Plesničar, letnik 51, tenis ne predstavlja samo administrativne in organizacijske plati, še vedno prejme za lopar in stopi na teniško igrišče: »Enkrat tedensko se moram razigrati in razbremeniti. To počnem z golj rekreacijsko, že dolgo nazaj sem spoznala, da mi tekmovalna plat ne leži.« (mar)

NAMIZNI TENIS - V deželnih ligah

Dosegli vse cilje

Moški se vračajo v državno ligo, ženski ekipi do napredovanja oziroma obstanka

Alessandro Flego FOTODAMJN

SK Devin ima prvaka

SK Devin je ob koncu zimske sezone priredil društveni veleslalom za člane na progi Cimacuta v kraju Forni di Sopra skupaj s krajevnim športnim društvom SS Fornese.

Oblačno in muhasto vreme ter po mlađni sneg ni prestrahl več kot 140 tekmovalcev, ki so izpeljali tekmo brez za stojev in padcev, nekateri pa so se odpovedali nastopu, ker je bil sneg že krepko načet in vlažno vreme jim ni bilo naklonjeno.

Naslov društvenega prvaka sta osvojila Caterina Sinigoi in Aleš Sever (na slike), ki sta tako postala društvena prvaka za leto 2015. Sledila je sproščena ter prjetna družabnost s kosirom, nagrajevanje pa bo majha na društvenem sedežu. Če se je sezona za večino članov že končala pa čaka najmlajše kar nekaj tekem: že ta konec tedna bodo trije miški sodelovali v Dolini Aoste na preizkušnji Criterium Cuccioli, nato bodo na velikonočno soboto tekmovali na Memorialu Punti na Zoncolanu, od 10. do 12. aprila pa se bodo skoraj vsi varovanci trenerja severja udeležili državnega finala Amsi za 38. Veliko nagrado najmlajših na prelazu Aprica.

primorski_sport
facebook

Športna šola: Znani finalisti med dvema ognjem

Šola Župančič prvi finalist, šoli Milčinski in Grbec Stepančič pa polfinalista. To je rezultat kvalifikacij v igri med dvema ognjem v okviru osnovnošolske olimpiade Športne šole Trst. Tekmovanja, namenjenem učencem 4. in 5. razredov, se je v dvorani Bojana Pavletiča na stadionu 1. maja udeležilo pet ekip slovenskih mestnih osnovnih šol., približno 60 otrok. Polfinalna in finalna tekma bo sta na dan olimpiade (predvidoma 8. junija), ki bo vsebovala tudi tradicionalni atletski troboj.

Izidi: Župančič - Milčinski 2:0, Finžgar - Grbec/Stepančič 0:2, Župančič - Ribičič 2:0, Finžgar - Milčinski 1:1, Župančič - Grbec/Stepančič 2:0, Finžgar - Ribičič 1:1, Grbec/Stepančič - Milčinski 1:1, Finžgar - Župančič 0:2, Ribičič - Milčinski 0:2, Ribičič - Grbec/Stepančič 1:1. **Vrstni red:** Župančič 8, Milčinski in Grbec/Stepančič 4, Finžgar in Ribičič 2.

MILAN - Ogled ogromnega gradbišča svetovne razstave dober mesec pred odprtjem

Tekma s časom v svetu paviljonov

MILAN - Expo je priložnost za obsežno turistično promocijo, spodbujanje investicij in krepitev gospodarskih stikov med državami, pa tudi kraj, kjer si lahko vsak privošči nenavadno doživetje. Svetovna razstava, ki naj bi od 1. maja do 31. oktobra privabila v Milan 20 milijonov obiskovalcev (11 milijonov vstopnic so menda že prodali), je nedvomno že prinesla pozitivne učinke, saj je v tem mega projektu soudeleženih ogromno podjetij in nastalo je veliko delovnih mest. Države, ki se večinoma poslužujejo italijanskih podjetij, pa z gradnjijo paviljonov in s plačevanjem storitev prinašajo denar v Italijo. Kot je pred dnevi dejal slovenski minister za gospodarski razvoj Zdravko Počivalšek, je Expo tudi lepa priložnost za Slovenijo, saj je bila svetovna razstava zadnjič tako blizu Ljubljaneavnega leta 1873, in sicer na Dunaju.

Res je tudi, da so priprave na ta dogodek že od samega začetka spremljali škandali. Zadnja podkupninska afra, ki je prejšnji teden odpihnila ministra za infrastrukturo Maurizia Lupija, je zadevala vsa večja javna dela v Italiji, med drugim tudi gradnjo italijanskega paviljona. Korupcija se je že pred časom ugnedila v italijanske razpise za javna dela, ki so zadevala osnovno infrastrukturo svetovne razstave. Milanski škandali so neznatni v primerjavi s tem, kar se je dogajalo v Benetkah s projektom Moše, vsekakor pa je težko sprejeti, da so v Italiji s korupcijo »okužena« praktično vsa več-

Desno delavec pred kitajskim paviljonom; sledijo v smeri urinega kazalca: stena iz polen originalnega urugvajskega paviljona; ogromni beloruski mlin; amfiteater tik ob slovenskem paviljonu, kjer bo več mesecov nastopal Cirque du Soleil; urejanje avstrijske zelenice, zraven stoji čilski paviljon; malezijske lesene elipse

STURMAN/FOTODAMJ@N

mundusom (svet v malem, čeprav v tem primeru sploh ni tako majhen).

Opazovali smo bolj ali manj posrečene zgradbe, trume delavcev, tovornjake in bagre. Delavci si z napornimi izmenami mrzlično prizadevajo, da bi pravočasno zaključili dela, saj je časa vse manj. Aprila bodo na vrsti inšpekcije in izdaja uporabnih dovoljenj; za zdaj še ni jasno, kaj se bo zgodilo s paviljoni, pri katerih z gradnjo preveč zamujajo.

lju, kazahstanski paviljon se lesketa v soncu. Svoj paviljon imata tudi Monako in Sveti sedež, slednji z gesлом »Daj nam naš vsakdanji kruh.«

Ura tiktaka

Nekatere države so vrgle puško v koro: latvijska parcela je kljub ambicioznim načrtom prazna. Večina držav (paviljonov je 53, v raznih oblikah pa z lastopanjih okrog 140 držav) pa z deli precej zamuja, med njimi so tudi sami domačini. Šestnadstropnega italijanskega paviljona v obliki kvadratnega drevesa, v katerem se bo od časa do časa predstavljal tudi Furlanija-Julijnska krajina, menda ne bodo dokončali: govorijo, da zadnjih dveh nadstropij vsaj do 1. maja ne bodo odprli, kar bi za gostitelje predstavljalo hudo blamažo. To je eden redkih objektov, ki se bodo ohranili tudi po 31. oktobru: v prihodnosti naj bi gostil razstave in druge prireditve. Visokotehnološko zgradbo si je zamislil arhitekt Michele Molè: v steklu so vgrajene fotovoltaične celice, fotokatalitski beton absorbira škodljive izpuste v zraku.

Dober mesec pred odprtjem so le redki paviljoni res skoraj dokončani. Pred ciljem sta predvsem švicarski in slovenski paviljon. Avstriji, ki so tudi na svetovni razstavi sosedje Slovencev, so prav takoj na dobre poti. Če je Slovenija ena redkih držav, ki je gradnjo paviljona zaupala svojim podjetjem, za tehnične ter birokratske zadeve pa se je oprla na skupino zamejskih strokovnjakov, so Avstriji poiskali izvajalca v Bocnu. Rojaki onstran meje so v takih primernih koristni.

Kaj pa potem?

Najslavnnejša zapuščina svetovnih razstav je Eiffelov stolp, ki so ga zgradili za Expo v Parizu leta 1889, ob stoletnici francoske revolucije. Maupassant, Verlaine in dru-

ja javna dela. Poleg tega so preiskovalci že pred dvema letoma omenjali vpletene podjetje iz krogov kalabrijske 'ndranghete, ki je v Lombardiji zelo močna. Težko je verjeti, da so se ji v Milenu naposled popolnoma izognili. Na vse to opozarja napis s sprejem na steni delovišča pred železniško postajo Rho-Fiera Milano: »Expo = morje dreka, cementa in mafije.«

Kljub temu pa bo svetovna razstava vsekakor vredna ogleda, toliko bolj zaradi gesla »Hrana za planet, energija za življene« (ne glede na to, da je sporni sponzori McDonald's). S prehrano in trajnostnim razvojem se moramo resno ukvarjati, če so nam pri srcu naše okolje in prihodnje generacije.

Disneyland za arhitekte

Ko smo pred dnevi obiskali ogromno gradbišče blizu milanskega sejmišča, kjer bodo čez dober mesec dni uradno odprti Expo 2015, je bilo na površini 1,1 milijona kvadratnih metrov na delu 6000 delavcev iz 15 držav. Za inženirje, arhitekte in gradbince je ta kraj bržkone primerljiv z Disneylandom in prava paša za oči. Za nestrokovnega obiskovalca pa je prav tako zanimiv. Priče smo bili nastajanju čudnega in hkrati imenitnega naselja: nekje na pol poti med mogočnimi staroegipčanskimi piramidi in skromnejšim celovškim Mini-

Poleg italijanskega paviljona bo ostalo še nekaj objektov, kot je amfiteater, ki sprejme do 12.000 gledalcev in bo letos poleti gostil cirkuške predstave Cirque du Soleil. Organizatorji upajo, da bo na območju Expo v prihodnje nastala inovativna četrta, saj je infrastruktura temu primerna.

Aljoša Fonda

Reportaža se nadaljuje jutri s prispevki o slovenskem nastopu v Milenu

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Torto o ragione? La macchina della verità **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Nad.: Velvet **23.10** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** The Voice of Italy **0.00** Emozioni

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elissir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra Nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.10 Heroes **11.55** 16.55 Robin Hood **12.40** 17.35 Andromeda **13.20** 19.00 Star Trek Enterprise **14.00** 90210 **14.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.45** Heartland **15.25** The Lost World **16.10** Novice **16.15** Streghe **18.20** Stargate Atlantis **21.10** Vikings **21.55** Il Trono di Spade **22.45** Film: Hammer of the Gods (pust., '13)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **15.10** Oceani **16.10** Film: Ho fatto splash (kom., It., '80) **17.45** Scaramouche Scaramouche **18.00** Novice **18.05** Memo – L'agenda culturale **18.35** Grandi giardini di Francia **19.45** Art of Paesi Bassi **20.40** Passepartout **21.15** Museo Italia: Musei Vaticani **22.05** Art of Cina **23.10** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.00 Film: La voce del silenzio (dram.) **15.50** Film: Il club delle vedove (kom.) **17.40** Novice **17.45** Film: Tutte le manie di Bob (kom., '91, i. B. Murray) **19.30** Film: Dio li fa poi li accoppia (kom., It., '82)

21.15 Film: Bar Sport (kom., It., '11, i. C. Bisio) **22.55** Movie.Special **23.30** Film: The Tower (triler, '12)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Medicina Generale **13.10** 19.10 Nad.: Terra Nostra **14.05** Serija: Medium **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** GranPremium **15.45** Serija: Capri **16.45** Nad.: Legami **17.35** Novice **17.40** Nad.: Batticuore **18.20** Nad.: La signora in

SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (24. marca 2015)**

Vodoravno: Soavi, ples, kreda, Kerler, respirator, anestetik, oranica, Niš, onkolatrija, Er, Štoka, Arona, Arena, spirala, I.G., spin, PTT, areal, Rari Nantes, Sernek, pivo, A.E., as, paginacija, stroka, Elijia, Eleniak, Bor, Reja, Ricardo, Iva; na sliki: Sergij Štoka.

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Le avventure del capitano Hornblower (Il temerario) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Film: L'amore all'improvviso – Larry Crowne (kom., '11, i. T. Hanks, J. Roberts) **23.20** Film: Insomnia (triler)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'indecenza

21.10 Film: Jack Reacher – La prova decisiva (akc., '12, i. T. Cruise) **23.40** Film: Matrix (zf, '99, i. K. Reeves)

ITALIA1

6.55 Risanke **8.30** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nad.: The O.C. **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.45** Serija: Merlin **15.40** Serija: The Vampire Diaries **16.35** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notorius **19.55** L'isola dei famosi – Day Time **20.30** Serija: C.S.I. – Miami **21.10** Film: Matrimonio alle Bahamas (kom., It., '07, i. M. Boldi) **23.05** Film: American Pie – Il matrimonio (kom., '03)

IRIS

13.30 Film: La legge violenta della squadra anticrimine (det., It., '76) **15.20** Film: 7 donne d'oro contro due 07 (pust., '66) **17.15** Film: La scuola (kom., '95) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team **21.00** Film: La talpa (spo., '11, i. G. Oldman, C. Firth) **23.30** Adesso cinema **23.55** Film: The Assassination (dram., '04, i. S. Penn, N. Watts)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.15** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **10.05** 19.00 Cuochi e fiamme **11.00** 17.00 Cambio moglie **13.00** Serija: Providence **14.00** Nad.: Grey's Anatomy **16.00** SOS Tata **18.55** Dnevnik **21.10** Serija: Crossing Jordan

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** 7.30 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00, 20.00 Dodici minuti con Cristina **12.30** Italia Economia e Prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

12.50 17.35 Chef Sara in Italia **14.30** 18.30 Il cuoco vagabondo **15.35** Sacro e profano **16.30** Popoli in festa – India **19.40** Novice **20.00** Racconti dalle megalopoli **21.00** 21.55 Wu Ming racconta Nel pallone **22.50** 0.00 Nad.: Borgen – Il potere

CIELO

12.00 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Australia **16.15** 18.15 Fratelli in affari – Buying and Selling **19.15** 19.45 Affari di famiglia **20.15** Top 20 Funniest **21.10** Film: 40 Days and Nights – Apocalisse finale

DMAX

12.30 Liquidator **13.20** 18.35 Affare fatto! **14.10** 19.30 Banco dei pugni **15.05** Cattivissimi amici **15.55** Supercar: auto da sogno **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** 23.45 Airport Security **20.20** Rimozione forzata **21.10** Come è fatto il cibo? **22.00** Mangiamo strano **22.55** Orrori da gustare

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kvizi: Vem! **11.05** Posebna ponudba **12.05** Dok. portret: 400 let iskanja **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kvizi: Male sive celice **16.25** Globus **17.30** 23.35 Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Zmenki na sledo **22.00** Odmevi **23.05** Točka preloma

SLOVENIJA2

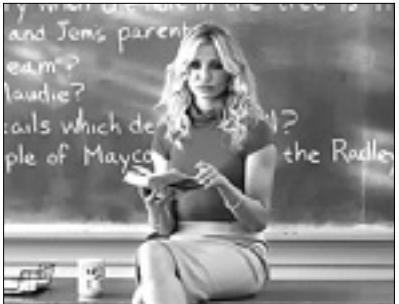
6.00 8.55 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.25** Zgodbe iz školjke **8.45** Infodrom **10.15** Dobro jutro **13.15** 18.55 Točka **14.30** Točno popoldne **15.30** Z vrta na mizo **16.25** To bo moj poklic **16.55** Slovenski magazin **17.30** Mostovi – Hidak **18.00** Dosje **19.45** Žrebanje Lota **19.55** Košarka: državno prvenstvo, Tajfun – Krka, prenos **21.40** Športni izviv **22.45** Odd.: Bleščica **23.15** Film: Žalostna balada za trobento

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: Spust v temo **15.55** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Al Mahdi skavti **22.35** Artevisione **23.05** Najlepše besede **23.35** Dok.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 9.00, 10.55, 12.10 TV prodaja **8.30** Serija: Morake deklike **9.15** 17.20 Nad.: Moje srce je tvoje **11.10** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušeš **12.25** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **13.25** Serija: Lepo bi biti sošed **14.25** Serija: Magla pariška kuhinja z Rachel Khoo **17.00** 18.55, 21.45 Novice in vreme

20.00 Film: Huda učiteljica (kom., '11, i. C. Diaz) **22.15** Serija: Na kraju zločina – Miami **23.10** Serija: Hiša iz kart

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.50** 11.45 Nad.: Budava na morski peni **8.50** Risanke **10.15** 16.15

IRIS

Sreda, 25. marca
 Iris, ob 21. uri

La talpa

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonc vzdide ob 5.59 in zatome ob 18.23
Dolžina dneva 12.24

LJUNINE MENE
Luna vzdide ob 9.19 in zatome ob 0.24

BIOPROGOZOVA V prvi polovici dneva se bo vremenska obremenitev postopoma krepila, pri občutljivih ljudeh se bodo začele pojavljati z vremenom povezane težave, krepili se bodo tudi nekateri bolezniški znaki. Do večera bo imelo vremensko pogojene težave že veliko ljudi. Spanje bo moteno.

Nad vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka, nad južnim Sredozemljem pa nastaja ciklonsko območje. Od juga k nam priteka razmeroma topel in postopno bolj vlažen zrak.

Nebo bo oblačno z možnostjo zmernih padavin na zahodu in rahljih padavin na vzhodu. Snežilo bo na 1300 metrih nadmorske višine. Ob obali bo pihala zmerna burja.

Pretežno oblačno bo. Rahel dež bo dopoldne in sredi dneva najprej zajel južne kraje, popoldan in zvečer pa se bo nekoliko okrepil in razširil nad vso Slovenijo. Zapiral bo vzhodni veter, na Primorskem šibka do zmerna burja.

Jutri bo oblačno z zmernimi padavinami. Možne bodo tudi močnejše padavine, predvsem na vzhodu dežele. Snežilo bo na 1300-1500 metrih nadmorske višine.

Jutri bo sprva oblačno in deževno, čez dan pa bodo padavine slabele in ponekod tudi ponehale.

PLIMOVANJE Danes: ob 7.10 najnižje -33 cm, ob 13.04 najvišje 12 cm, ob 18.08 najnižje -11 cm.
Jutri: ob 0.17 najvišje 27 cm, ob 8.05 najnižje -26 cm, ob 14.37 najvišje 6 cm, ob 18.47 najnižje 0 cm.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 10,7 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE

Kanin - Na Žlebeh	190	Piancavallo	70
Vogel	105	Forni di Sopra	80
Krajska Gora	40	Zoncolan	70
Kravec	120	Trbiž	60
Cerkno	110	Osojščica	60
Rogla	145	Mokrine	105

DANEŠ

JUTRI

Nemški par plačal Grčiji vojno reparacijo

ATENE - Nemški par je med obiskom v Grčiji mestni hiši v pristaniškem mestu Nafplio plačal 875 evrov, kar je označil za del nemških reparacij za drugo svetovno vojno. Grški tisk je dejanje para v sredo označil za herojsko. »Včeraj zjutraj sta prišla v moj urad in dejala, da želite popraviti ravnanje svoje vlade. Samo sta izračunala, da vsak Nemec Grčiji za tisto, kar je plačala med drugo svetovno vojno, dolguje 875 evrov,« je povedal župan Nafplia Dimitris Kocuros. Njun denar so že donirali lokalni dobrodelni organizaciji. Po poročanju medijev sta reparacije plačala Ludwig Zacaro in Nina Lahge. Zacaro naj bi bil upokojen, Lahgejeva pa naj bi bila zaposlena za skrajšan, 30-urni delavnik. Žal naj ne bi imela dovolj denarja, da bi plačala vsak svoj del reparacij.

Nemški znanstvenici nagrada za zaščito živali

LEIPZIG - Nemška znanstvenica Maria-Elisabeth Krautwald-Jungmann je dobila 30.000 evrov vredno nagrado za zaščito živali, ker ji je uspel preboj pri določitvi spola piščancev. Veterinarka iz Leipziga je namreč ugotovila način, kako piščanjim zarokom določiti spol, ko so še v jajci. Na tak način je piščanjim samcem prihranila nepotrebno trpljenje, saj jih, ko se izvalijo iz jajca, večinoma uničijo. Večina piščanjih farm rutinsko pobije samce, ker ti ne ležejo jajc in ker meso samcev ni okusno. V Nemčiji poteka živahnata razprava o zaščiti pravic živali. Praksa zakola piščancev po izvalitvi iz jajc pa v javnosti sproža veliko zgrajanja.

Slovenske osebnosti

Vsaka država zelo pogosto vključuje med svoje filatelične izdaje tudi znamke, na katerih so prikazane znamenite osebnosti. Ker znamke na poštini pošiljkah potujejo po vsem svetu in ker znamke posameznih držav kujujejo filatelisti prav tako po vsem svetu, je to eden izmed načinov, kako lahko Slovenija obvešča mednarodno javnost o svoji preteklosti, o svoji zgodovini in o svoji kulturi. Zato je med slovenskimi znamkami, ki jih je izdala samostojna država od leta 1991, kar veliko takih, ki so posvečene našim velikim osebnostim.

V naši prejšnji rubriki smo predstavili zadnje letošnje slovenske izdaje na to temo. Danes pa bomo spregovorili o nekaterih bolj zanimivih in po-

Postiljon

membriih filateličnih izdajah iz prvih let samostojne Slovenije.

Prva znamka namenjena znamenitim slovenskim osebnostim je izšla maja 1992 in je bila posvečena 130. obljetnici smrti Antona Martina Slomška. Veljala je 6 tolarjev takratne valute. Že dva meseca kasneje je izšla znamka namenjena XXV. Olimpijskim igrbam v Barceloni. Na eni od dveh znakov je bil prikazan lik Leona Štuklja (1898-1999), nekdanjega telovadca s tremi zlatimi olimpijskimi medaljami. Istega leta je septembra izšla znamka ob 100. obljetnici rojstva primorskoga glasbenika Marija Kogaja (1892-1956). Na znamki je poleg umetnikovega portreteta prikazana scena iz njegove operе Črne maske. Že naslednjem mesecu je Slovenija izdala spet novo znamko na to temo. Ob 200. obljetnici rojstva so posvetili znamko slikarju Matevžu Langusu (1792-1855), enemu glavnih slovenskih portretistov, Prešernovemu sodobniku, ki je med drugim narisal sliko Primicove Julije. In za konec so istega leta 1992 izdali znamko ob 100. obljetnici rojstva Hermanna Potocnika (1892-1929). Potočnik je velik slovenski znanstvenik, ki ga žal pozna le ozek krog ljubiteljev znanosti. In vendar je izumitelj geostacionarnega umetnega satelita. Izdal je knjigo Problem vožnje po vesolju, s katero se je uvrstil med pionirje vesoljskih letov. Deloval je v Nemčiji.

Samo v drugem letu izdajanja slovenskih znamk je torej izšlo kar pet izdaj o slovenskih znamenitih osebnostih. To je vsekakor zanimiva vzpodbuda ne samo za filatelite, ampak za vsakega

pozornega opazovalca, da seže po enciklopediji in se pozanima o osebnosti na znamki, če jo pozna samo po imenu ali je sploh ne pozna.

Že dve leti kasneje so se na Pošti Slovenije odločili, da bodo glede tematskih izdaj naredili malo reda in so nekaterim temam dodali naslove. Med temi naslovovi tudi znamenite osebnosti. Tako izdaja Slovenija od 1994 do danes vsako leto znamke o slovenskih znamenitih osebnostih. Najprej je izšla serija štirih znamk posvečenih pisatelju Josipu Jurčiču, pesniku Simunu Gregorčiču, jezikoslovemu patru Stanislavu Skrabcu in Jerneju Kopitarju. Tudi naslednjе leto so v isti seriji izšle tri znamke posvečene dramatiku in zgodovinarju Antonu Tomažu Linhartu (1756-1795), pesnici Lili Novy (1885-1958) ter arhitektu in urbanistu Ivanu Vurniku (1884-1971). Poglejmo še v leto 1996. V seriji znamenitih osebnosti sta izšli dve znamki, ena o pisatelju Franu Saleškem Finžgarju (1871-1962) in druga o igralki Iti Rini (1907-1979). Ita, s pravim imenom Ida Kravanja, po rodu iz Divače, je sredi tridesetih let XX. stoletja postala ena najbolj znanih evropskih filmskih igralk. (Slika 1)

Slovenija je nato izdala še veliko znamk o znamenitih osebnostih. Tu imamo premalo prostora, da bi našeli vse, čeprav ne bi bilo napačno, da bi se kdo med domaćimi filatelisti odločil in izdelal svojo zbirko posvečeno slovenskim osebnostim. To bi bila zelo zanimiva in poučna zbirka, saj so med temi osebnostmi tudi imena kot Primož Trubar, Lovrenc Košir, Elvira Kraljeva, Julius Kugy, Tone Kralj, Srečko Kosovel, Vasja Pirc, Veno Pilon in drugi, da omenimo samo nekatere, ki so vezane na Primorsko.

2

Škofjeloški pasijon 2015

V letošnjem postnem času so se v Škofji Loki mrzlično pripravljali na novo izvedbo starodavnega škofjeloškega pasijona. V Evropi je zelo znan velikonočni pasijon v bavarskem kraju Oberammergau, kjer ga vsakih deset leta prirejajo v veliki odprtih dvorani. Škofjeloška prireditev pa je prav tako zgodovinsko pomembna (segata XVIII. stoletje) in je dramsko še bolj učinkovita, saj se odvija po ulicah in trgih starega predela Škofje Loke. Prvič so to prireditev v bolj preprosti obliki izvedli že leta 1713, a osem let kasneje (1721) jo je zapisal in oblikoval pater Romuald oziroma Lovrenc Marušič, rojen v Štandrežu pri Gorici, ki je veliko let preživel v Škofji Loki. Njegov rokopis hranijo v kapucinskem samostanu. Poleg tega, da je Škofjeloški pasijon najstarejše ohranljeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku, je tudi najstarejša ohranljena dramska režijska knjiga v Evropi ter največja gledališča predstava na prostem v Sloveniji. Predstavo so prirejali vsako leto do 1767, ko jo je goriški nadškof prepovedal, ker ni cenil takih nastopov.

Škofjeloški pasijon so spet uprizorili 250 let kasneje, ko ga je leta 1965 postavilo na oder Slovensko stalno gledališče v Trstu v režiji Mirka Mahniča. V ljubljanski Drami pa so ga odigrali leta 2000. V mestu Škofja Loka so leta 1999 obnovili prvotno predstavo, kot jo je zapisal pater Romuald, in jo ponovili leta 2000 in leta 2009.

Nove znamke

V Italiji so letos zelo počasni izdaji novih znamk. Za mesec marec je bilo v programu pet izdaj, izšla pa je samo ena znamka. 12. marca je prišla v poštne urade znamka iz serije Umetniško in kulturno bogastvo Italije posvečena Albertu Buriju ob stoteletici rojstva. Burri (1915-1995) je bil zdravnik, slikar in kipar, ki je ustvarjal predvsem abstraktne dela v Italiji in v Združenih državah.

Slovenija pa bo v petek, 27. marca izdala tri nove serije. V seriji Turizem bo znamka namenjena Laškemu, v seriji Srednjeveški samostani bo znamka o cistercijskemu samostanu v Stični in v seriji Rastlinstvo bodo tokrat na vrsti čudovite slovenske orhideje kukavice. Serijo bodo sestavljale tri znamke in blok, na katere bo prikazana škrlnarnečka kukavica (Orchis purpurea). (Slika 3)

I.T.

